

Úřední věstník

Evropské unie

L 232

České vydání

Právní předpisy

Svazek 58

4. září 2015

Obsah

II Nelegislativní akty

ROZHODNUTÍ

- ★ **Rozhodnutí Komise (EU) 2015/1469 ze dne 23. července 2014 o státní pomoci SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) – Německo – Financování infrastrukturních projektů na letišti Lipsko/Halle (2) (oznámeno pod číslem C(2014) 5071) ⁽¹⁾** 1
- ★ **Rozhodnutí Komise (EU) 2015/1470 ze dne 30. března 2015 o státní podpoře SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN) poskytnuté Rumunskem – Rozhodčí nález ve věci Micula v. Rumunsko ze dne 11. prosince 2013 (oznámeno pod číslem C(2015) 2112) ⁽¹⁾** 43

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

CS

Akty, jejichž název není vytištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu. Názvy všech ostatních aktů jsou vytištěny tučně a předchází jim hvězdička.

II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/1469

ze dne 23. července 2014

o státní pomoci SA.30743 (2012/C) (ex N 138/10) – Německo – Financování infrastrukturních projektů na letišti Lipsko/Halle (2)

(oznámeno pod číslem C(2014) 5071)

(Pouze anglické znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské Unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy ⁽¹⁾,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

- (1) Dopisem ze dne 12. dubna 2010 Německo z důvodu právní jistoty oznámilo Komisi plánované kapitálové injekce ve prospěch společností Mitteldeutsche Flughafen AG (dále jen „MFAG“) a Flughafen Leipzig/Halle GmbH (dále jen „FLH“). Německo Komisi rovněž informovalo, že oznámené kapitálové injekce podléhají schválení Komise. Mezitím bude projekt financován prostřednictvím půjček společníků, jež byly údajně poskytnuty za tržních podmínek.
- (2) Dopisy ze dne 10. června 2010, 26. listopadu 2010 a 3. března 2011 si Komise vyžádala doplňkové informace o oznámených opatřeních (včetně podmínek půjček společníků). Německo doplňkové informace poskytlo dne 29. září 2010, 4. ledna 2011 a 26. dubna 2011.
- (3) Dopisem ze dne 15. června 2011 Komise Německu sdělila, že se s ohledem na půjčky společníků a kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLG rozhodla zahájit řízení (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. Dne 15. srpna 2011 podalo Německo připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení.
- (4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽³⁾. Komise zúčastněné strany vyzvala, aby ve lhůtě jednoho měsíce od zveřejnění podaly k předmětnému opatření své připomínky.

⁽¹⁾ S účinností od 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES stávají články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva“). Oba soubory ustanovení jsou v zásadě totožné. Pro účely tohoto rozhodnutí je v případě potřeby nutné odkazy na články 107 a 108 Smlouvy chápat jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES. Smlouva zavedla rovněž některé změny v terminologii, například nahrazení slova „Společenství“ slovem „Unie“ nebo výrazu „společný trh“ výrazem „vnitřní trh“. V tomto rozhodnutí se používá terminologie Smlouvy.

⁽²⁾ Úř. věst. C 284, 28.9.2011, s. 6.

⁽³⁾ Viz poznámka pod čarou 2.

- (5) Komise obdržela připomínky k této záležitosti od 34 zúčastněných stran. Dne 21. listopadu 2011 předala Komise tyto připomínky Německu. Německo mělo možnost se k těmto připomínkám ve lhůtě jednoho měsíce vyjádřit. Vyjádření Německa obdržela Komise dne 20. prosince 2011.
- (6) Dne 14. března 2012 zaslala Komise žádost o informace. Odpověď Německa obdržela Komise dne 26. dubna 2012.
- (7) Komise si další informace vyžádala dne 15. května 2012, 20. července 2012 a 21. prosince 2012. Německo odpovědělo dopisy ze dne 28. června 2012, 10. září 2012 a 15. ledna 2013.
- (8) Dne 31. března 2014 přijala Komise pokyny pro leteckou dopravu z roku 2014 ⁽⁴⁾, které nahradily pokyny pro leteckou dopravu z roku 1994 ⁽⁵⁾ a pokyny pro leteckou dopravu z roku 2005 ⁽⁶⁾. Dne 15. dubna 2014 bylo v *Úředním věstníku Evropské unie* zveřejněno oznámení, v němž byly členské státy a zúčastněné strany vyzvány, aby ve lhůtě jednoho měsíce ode dne zveřejnění pokynů podaly připomínky k použití pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014 v daném případě ⁽⁷⁾.
- (9) Komise si dne 14. dubna 2014 vyžádala další informace ohledně použití společných zásad pro posouzení slučitelnosti podpory na základě pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014. Německo odpovědělo dopisem ze dne 19. května 2014, 26. května 2014, 10. července 2014 a 11. července 2014.
- (10) Dopisem ze dne 17. července 2014 souhlasilo Německo s tím, aby bylo toto rozhodnutí přijato a oznámeno v angličtině.

2. POPIS OPATŘENÍ

2.1. SOUVISLOSTI ŠETŘENÍ A INFRASTRUKTURNÍHO PROJEKTU

2.1.1. Letiště Lipsko/Halle

- (11) Letiště Lipsko/Halle se nachází ve spolkové zemi Svobodný stát Sasko ve středním Německu. Letiště provozuje společnost FLH ⁽⁸⁾, což je dceřiná společnost společnosti MFAG ⁽⁹⁾. Společnost MFAG je holdingová společnost se třemi dceřinými společnostmi (FLH, Dresden Airport GmbH a PortGround GmbH).
- (12) Po znovusjednocení Německa byl vypracován hlavní plán rozvoje letiště. Plán předpokládal vybudování systému dvou drah v budoucnu. V roce 1997 byla schválena výstavba severní dráhy. V roce 2004 se společníci rozhodli financovat výstavbu jižní dráhy ⁽¹⁰⁾.
- (13) Po zahájení provozu jižní dráhy v roce 2007 přemístila společnost DHL Express své evropské provozní středisko z Bruselu do Lipska. Kromě společnosti DHL Express obsluhují letiště Lipsko/Halle rovněž společnosti Lufthansa Cargo a další nákladní letecké společnosti. V důsledku toho se letiště Lipsko/Halle stalo v roce 2011 druhým největším nákladním letišťem (po letišti ve Frankfurtu nad Mohanem) v Německu. V tabulce 1 je shrnut vývoj objemu osobní a nákladní přepravy na letišti od roku 2006.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise – Pokyny ke státní podpoře letišť a leteckých společností (Úř. věst. C 99, 4.4.2014, s. 3).

⁽⁵⁾ Použití článků 92 a 93 Smlouvy o ES a článku 61 Dohody o EHP na státní podporu v oblasti letectví (Úř. věst. C 350, 10.12.1994, s. 5).

⁽⁶⁾ Sdělení Komise – Pokyny Společenství pro financování letišť a pro státní podpory na zahájení činnosti pro letecké společnosti s odletem z regionálních letišť (Úř. věst. C 312, 9.12.2005, s. 1).

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 113, 15.4.2014, s. 30.

⁽⁸⁾ Hlavním společníkem společnosti FLH je společnost Mitteldeutsche Flughafen AG, která ve společnosti FLH vlastní 94 % podíl. Zbývající podíly vlastní Svobodný stát Sasko, okres Nordsachsen a město Schkeuditz. Žádné podíly nejsou ve vlastnictví soukromých společníků.

⁽⁹⁾ Akcionáři společnosti MFAG jsou Svobodný stát Sasko s 76,64 % podílem, spolková země Sasko-Anhaltsko s 18,54 % podílem, město Drážďany s 2,52 % podílem, město Halle s 0,2 % podílem a město Lipsko s 2,1 % podílem. Žádné podíly nejsou ve vlastnictví soukromých akcionářů.

⁽¹⁰⁾ Kapitálové vklady veřejných společníků společnosti FLG určené na financování výstavby nové jižní dráhy a jiných opatření ve výši 350 milionů EUR, o nichž bylo rozhodnuto do roku 2006, již byly posouzeny a byly prohlášeny za slučitelné s vnitřním trhem v rozhodnutí Komise 2008/948/ES ze dne 23. července 2008 o opatřeních Německa ve prospěch společnosti DHL a letiště Lipsko/Halle C 48/06 (ex N 227/06) (Úř. věst. L 346, 23.12.2008, s. 1), a tudíž nejsou předmětem tohoto šetření.

Tabulka 1:

Vývoj objemu osobní a nákladní přepravy na letišti Lipsko/Halle v období 2006–2013

Rok	Objem osobní přepravy	Objem nákladní a poštovní dopravy v tunách	Pohyby letadel (nákladní a osobní přeprava)
2006	2 348 011	29 330	42 417
2007	2 723 748	101 364	50 972
2008	2 462 256	442 453	59 924
2009	2 421 382	524 084	60 150
2010	2 352 827	663 059	62 247
2011	2 266 743	760 355	64 097
2012	2 286 151	863 665	62 688
2013	2 240 860	887 101	61 668

Zdroj: letiště Lipsko/Halle (www.leipzig-halle-airport.de).

2.1.2. Přehled programu investic do infrastruktury

- (14) Půjčky společníků a kapitálové injekce jsou určeny na financování opatření infrastruktury a opatření souvisejících s infrastrukturou, která jsou shrnuta v tabulce 2 a jejichž hodnota činí 255,6 milionu EUR.

Tabulka 2

Přehled programu investic do infrastruktury na letišti Lipsko/Halle

Číslo	Popis	Rozpočtované náklady/předpokládané náklady (v EUR)
O1	Nabytí pozemků/přemístění/protihluková opatření/související krajinné plánování	[...] (*)
O2	Zkušebna motorů	(...)
O3	Pojezdová dráha a posuvný most E7	(...)
O4	Prodloužení severní vzletové a přistávací dráhy: projekční náklady	(...)
O5	Vykližení staveniště při přípravě na výstavbu pojezdové dráhy Victor a nových budov požární stanice/víceúčelového hangáru	(...)
O6	Paralelní pojezdová dráha Victor	(...)
O7	Další plochy pro odmrazování	(...)
O8	Heliport	(...)
O9.1 – O9.4	Dodatečná opatření infrastruktury: Přestavba kontrolního místa I Funkční bezpečnostní budova Pořízení technického vybavení Zařízení pro přepravu zvířat	(...)

Číslo	Popis	Rozpočtované náklady/předpoklá- dané náklady (v EUR)
O10	Dodatečná protihluková opatření	(...)
O11	Rozvoj veřejně přístupné zóny v jihovýchodní části – I. etapa	(...)
O12	Proces schvalování plánu pro rozšíření jižní části	(...)
O13	Rozšíření severní odbavovací plochy	(...)
O14	Rozšíření východní odbavovací plochy	(...)
O15	Přizpůsobení infrastruktury	(...)
O16	Další opatření infrastruktury: Rozšíření hangárů v severní části (O16.1) Výstavba nového letištního terminálu a haly pro malá letadla (O16.2)	(...)
Celkem		255,625 milionu

(*) Informace, na které se vztahuje profesní tajemství.

- (15) Opatření O1 – rozsáhlá protihluková opatření (včetně nabytí pozemků, přemístění a souvisejícího krajinného plánování): podle rozhodnutí o stavebním povolení pro jižní dráhu a odbavovací plochy ⁽¹¹⁾ musí letiště Lipsko/Halle provést v oblasti se zákazem rušení nočního klidu protihluková opatření. Tato oblast se zákazem rušení nočního klidu měla podle předpokladů pokrývat plochu o rozloze přibližně 211 km² se zhruba 6 000 obytnými domy. Po prvním přepočtu oblasti se zákazem rušení nočního klidu, který byl proveden koncem února 2009, je nutno původní oblast rozšířit přibližně o další 4 000 obytných domů.
- (16) Opatření O₂ – zkušebna motorů: na letišti Lipsko/Halle byla v letech 2007–2008 vybudována nová zkušebna motorů. Letiště Lipsko/Halle funguje nepřetržitě, musí proto zajistit zařízení k provádění zkoušek leteckých motorů ve dne i v noci. Zkušebna motorů byla vybudována jako uzavřená stavba s cílem omezit emise hluku.
- (17) Opatření O3 – pojezdová dráha a posuvný most „E7“: k snížení tlaku na stávající pojezdové dráhy a posuvné mosty a jako alternativa v případě nehod nebo poruch byla ve východní části letiště vybudována pojezdová dráha a posuvný most „E7“. Z technických důvodů je tento infrastrukturní projekt rozdělen na tři dílčí projekty: posuvný most ⁽¹²⁾, pojezdová dráha a technické vybavení (osvětlení). Práce na projektu byly zahájeny v roce 2008.
- (18) Opatření O4 – prodloužení severní vzletové a přistávací dráhy (projekční náklady) ze stávajících 3 600 m na 3 800 m: prodloužení severní dráhy má zajistit, aby mohla nákladní letadla s vysokou maximální vzletovou hmotností vzlétnout bez jakéhokoli omezení užitečného zatížení. Plánování tohoto infrastrukturního projektu bylo zahájeno v roce 2008.
- (19) Opatření O5 – vyklizení staveniště pro výstavbu pojezdové dráhy „Victor“, nové budovy požární stanice/víceúčelového hangáru I: požární stanice a víceúčelový hangár bude nutno zbourat a znovu postavit. Práce na rekonstrukci víceúčelového hangáru I a požární stanice byly zahájeny v květnu 2009. Nový víceúčelový hangár se bude používat pro zařízení pro zimní údržbu. Stavební práce zahrnují i výstavbu zařízení pro výcvik jednotky požární ochrany.

⁽¹¹⁾ Rozhodnutí o stavebním povolení pro jižní vzletovou a přistávací dráhu a odbavovací plochu vydané příslušným německým orgánem územního plánování dne 4. listopadu 2004 a první změna tohoto rozhodnutí ze dne 9. prosince 2005.

⁽¹²⁾ Letiště Lipsko/Halle má dvě pojezdové dráhy, které se kříží s dopravními cestami (dálnice A14, vysokorychlostní železniční trať, čtyřproudová státní silnice), což znamená, že pro pojezdové dráhy je nutno vybudovat mosty.

- (20) Opatření O6 – paralelní pojezdová dráha „Victor“: podle oznámení je výstavba pojezdové dráhy „Victor“ mezi dvěma stávajícími pojezdovými drahami nezbytná k pokrytí rostoucích kapacit na letišti Lipsko/Halle a k pokrytí kapacit v jihozápadní části letiště v době špičky a v případě východního proudění.
- (21) Opatření O7 – další plochy pro odmrazování: další plochy pro odmrazování jsou nezbytné pro bezproblémové odmrazování letadel a k zamezení zpoždění v důsledku nedostatečné infrastruktury.
- (22) Opatření O8 – heliport: v letech 2008–2009 byl na letišti Lipsko/Halle vybudován heliport, a to úpravou a označením povrchu; tato plocha se využívá jako základna pro záchrannou leteckou službu a mimořádné operace.
- (23) Opatření O9.1 – přestavba kontrolního místa I: kontrolní místo I je nutno přestavět, aby vyhovovalo nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2320/2002⁽¹³⁾. Toto kontrolní místo bude představovat základnu pro všechny organizační činnosti související s bezpečností letiště (správa hesel a klíčů, bezpečnostní školení, úkoly spojené s řízením), kontrolami (např. osob a nákladu) a bezpečnostními službami (např. služba pro návštěvníky, VIP).
- (24) Opatření O9.2 – funkční bezpečnostní budova: novou bezpečnostní budovu budou využívat spolková policie, regionální policie, celní orgány a německá meteorologická služba.
- (25) Opatření O9.3 – pořízení technického vybavení: v zájmu přizpůsobení se nové infrastruktuře musí letiště Lipsko/Halle pořídit rovněž další zařízení pro zimní údržbu a dodatečné protipožární vybavení. Oplocení letiště bude nutno vybavit detektory a digitálními videokamerami s inteligentní detekcí pohybu.
- (26) Opatření O9.4 – zařízení pro přepravu zvířat: projekt se týká vybudování samostatné budovy na letišti pro vývoz/dovoz zvířat ze třetích zemí, která bude obsahovat veterinární zařízení.
- (27) Opatření O10 – dodatečná protihluková opatření: vzhledem k očekávanému nárůstu zejména nákladní letecké dopravy na letišti Lipsko/Halle se předpokládá, že ve střednědobém horizontu budou zapotřebí další protihluková opatření (a související stavební práce) s tím, jak se bude letiště rozšiřovat.
- (28) Opatření O11 – rozvoj veřejně přístupné zóny v jihovýchodní části – I. etapa: oblasti sousedící s východní stranou stávajících zařízení ve veřejně přístupné zóně (hangár a provozní budova) na letišti Lipsko/Halle musí být do roku 2010 plně opatřeny dodávkami elektřiny a vody, kanalizačním zařízením a odvodem dešťové vody; stavební práce byly zahájeny v roce 2008. Po napojení stávajícího kruhového objezdu u překládkového terminálu na veřejnou silniční síť budou zapotřebí další protihluková opatření.
- (29) Opatření O12 – proces schvalování plánu pro rozšíření jižní části: jižní dráhu (3 600 m) a odbavovací plochu na letišti Lipsko/Halle bude nutno v dlouhodobém horizontu rozšířit. To bude vyžadovat proces schvalování plánu.
- (30) Opatření O13 – rozšíření severní odbavovací plochy: do roku 2020 se plánuje vybudování dvanácti dalších stanišť. Vybudování terminálových zařízení v severní části letiště umožní dosáhnout rovnoměrnějšího rozdělení pohybů letadel mezi obě dráhy.
- (31) Opatření O14 – rozšíření východní odbavovací plochy: hranici východní odbavovací plochy bude nutno posunout směrem na jih, aby byly zajištěny potřebné bezpřekážkové plochy pro provozování dráhy. Odbavovací plochu je rovněž třeba napojit na systém pojezdových drah a na plochy pro odmrazování.
- (32) Opatření O15 – přizpůsobení infrastruktury: terminálová zařízení v severní části je nutno přizpůsobit s ohledem na nově vybudovanou odbavovací plochu v severní části a přemístění nákladních funkcí do této oblasti. Za tímto účelem je nutno hangár a potřebné pomocné funkce přizpůsobit letadlům kategorie F.
- (33) Opatření O16.1 – rozšíření hangárů v severní části: to zahrnuje výstavbu nové odbavovací plochy v severní části včetně přemístění nákladních funkcí do této oblasti a zajištění stanišť údržby.

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2320/2002 ze dne 16. prosince 2002, kterým se stanoví společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví (Úř. věst. L 355, 30.12.2002, s. 1).

- (34) Opatření O16.2 – výstavba nového letištního terminálu a haly pro malá letadla: bude nutno vybudovat nový letištní terminál a halu pro malá letadla. Bývalý letištní terminál byl při výstavbě nové jižní dráhy zbourán.

2.2. OPATŘENÍ, KTERÁ JSOU PŘEDMĚTEM ŠETŘENÍ, A DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

- (35) V rozhodnutí o zahájení řízení byla přezkoumána níže uvedená opatření k financování investičního projektu (tj. opatření infrastruktury a opatření souvisejících s infrastrukturou) na letišti Lipsko/Halle:

- i) půjčky společníků ve prospěch společnosti FLH ve výši až 255,6 milionu EUR („překlenovací financování, které již bylo částečně poskytnuto“);
- ii) kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLH ve výši 255,6 milionu EUR.

- (36) Co se týká oznámených opatření infrastruktury, Komise pochybovala, zda lze mít skutečně za to, že spadají do výkonu veřejné správy, a že jejich financování tudíž nepředstavuje státní podporu.

- (37) Komise dospěla k závěru, že půjčky společníků a kapitálové injekce ve prospěch společnosti MFAG nepředstavují státní podporu, jelikož měly být převedeny na společnost FLH. Společnost MFAG lze proto považovat pouze za prostředek k převedení těchto finančních prostředků na společnost FLH, a nikoli za samotného příjemce podpory.

2.2.1. Půjčky společníků ve prospěch společnosti FLH

- (38) Projekty infrastruktury a projekty související s infrastrukturou byly financovány nejprve prostřednictvím půjček společníků, které budou přeměněny na kapitál až poté, co tato finanční opatření schválí Komise. Mezi rokem 2006 a 2011 ⁽¹⁴⁾ byly společnosti FLH poskytnuty půjčky společníků v celkové výši [...] milionů EUR.
- (39) Podmínky půjček společníků v období 2006–2008 byly stanoveny na základě dohody o půjčce uzavřené mezi společnostmi Sachsen LB a MFAG. Základní zápůjční sazbu představuje tříměsíční sazba EURIBOR s připočtením rizikové marže ve výši [...] bazických bodů. Pro rok 2009 je základní zápůjční sazbou tříměsíční sazba EURIBOR s připočtením rizikové marže ve výši [...] bazických bodů. Pro rok 2010 je základní zápůjční sazbou tříměsíční sazba EURIBOR s připočtením rizikové marže ve výši [...] bazických bodů.

Počáteční posouzení existence podpory ze strany Komise

- (40) Pokud jde o hodnocení půjček společníků ve prospěch společnosti FLH jako podpory, Komise vyslovila pochybnosti, zda byly půjčky společníků společnosti FLH poskytnuty za podmínek, které by byly běžně získány na trhu. Co se týká srovnatelných dohod o půjčce, Komise vyslovila pochybnosti, zda lze orientační návrhy zaslané e-mailem bez úmyslu uzavřít právně závazné dohody o půjčce a bez příslušného posouzení pravděpodobnosti selhání a zajištění považovat za spolehlivé tržní měřítko.
- (41) Vzhledem k neexistenci tržního měřítka vycházela Komise při posouzení z náhrady tržní sazby stanovené ve sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 ⁽¹⁵⁾. Jelikož nebyl k dispozici rating společnosti FLH a podkladové zajištění, zdálo se, že podmínky půjček společníků společnosti FLH jsou výhodnější než náhrada tržní sazby stanovená Komisí s použitím sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (42) Možný prvek podpory představuje rozdíl mezi tržní úrokovou sazbou a skutečnou úrokovou sazbou.

2.2.2. Kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLH

- (43) Kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLH určené na financování opatření infrastruktury a opatření souvisejících s infrastrukturou (viz tabulka 2) podléhají schválení Komisí. Předpokládá se proto, že půjčky společníků společnosti FLH budou přeměněny na vlastní kapitál až po povolení podpory.
- (44) Celková výše financování určeného na úhradu nákladů na projekty infrastruktury a projekty související s infrastrukturou činí 255,6 milionu EUR. Částka ve výši 240,3 milionu EUR má být vložena do kapitálové rezervy společnosti MFAG a vyčleněna k převodu na společnost FLH za účelem zvýšení jejího vlastního kapitálu (tj. kapitálové rezervy). Zbývající částku vloží společníci společnosti FLH přímo do kapitálové rezervy společnosti FLH.

⁽¹⁴⁾ Do 1. dubna 2011.

⁽¹⁵⁾ Sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb (Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6).

- (45) Podle Německa se kapitálové injekce uskuteční bez podkladového obchodního plánu a dlouhodobých vyhlídek ziskovosti.
- (46) Ačkoli některé infrastrukturní projekty, které mají být financovány z plánovaných kapitálových injekcí, již byly zahájeny, oznámil veřejný společník v každém případě svůj záměr financovat tato opatření před zahájením prací. Samotné kapitálové injekce nebyly dosud provedeny.

Počáteční posouzení existence podpory ze strany Komise

- (47) Co se týká hodnocení kapitálových injekcí jako podpory, Komise vyslovila pochybnosti, zda při neexistenci dlouhodobých vyhlídek ziskovosti jednali společníci společnosti FLH jako tržně jednající hospodářský subjekt. Komise proto pochybovala, zda lze mít za to, že kapitálové injekce nepředstavují státní podporu.

2.2.3. Slučitelnost podpory

- (48) Jelikož půjčky společníků společnosti FLH a následné kapitálové injekce mohly představovat státní podporu, musela Komise posoudit, zda by bylo možno tuto podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Společné zásady pro posouzení slučitelnosti podpory na financování letištní infrastruktury podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy jsou shrnuty v pokynech pro leteckou dopravu z roku 2005.
- (49) V rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že v daném případě jsou splněna určitá kritéria stanovená v pokynech pro leteckou dopravu z roku 2005. Komise v této souvislosti vyvodila závěr, že podpora splňuje jasně stanovený cíl obecného zájmu, zejména zlepšuje propojení regionu pro nákladní dopravu a má pozitivní dopad na místní rozvoj. Vzhledem k pozitivnímu výhledu týkajícímu se rozvoje letiště vyvodila Komise závěr, že letiště má dostatečné perspektivy střednědobého používání a že program týkající se infrastruktury je nezbytný.
- (50) V rozhodnutí o zahájení řízení však Komise vyslovila pochybnosti, zda jsou dotyčná opatření infrastruktury úměrná stanovenému cíli. Komise měla rovněž obavy v souvislosti s tím, že ne všichni uživatelé mají přístup k letišti stejně a nediskriminačně. Komise také uvedla, že jelikož letiště Lipsko/Halle, které se specializuje na přepravu nákladu, soutěží s letišti v ostatních členských státech, nelze v současnosti vyvodit závěr, že rozvoj obchodu není dotčen v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem. Komise měla mimoto pochybnosti ohledně nezbytnosti a přiměřenosti podpory.
- (51) Komise proto pochybovala, že by financování oznámených opatření bylo možno považovat za slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 Smlouvy.

3. PŘIPOMÍNKY NĚMECKA

3.1. SOUVISLOSTI OPATŘENÍ, KTERÁ JSOU PŘEDMĚTEM ŠETŘENÍ

- (52) Německo na úvod svých připomínek objasnilo blíže souvislosti předmětných opatření. Německo v této souvislosti uvedlo, že smlouva o znovusjednocení Německa z roku 1990 předpokládala další rozvoj letiště Lipsko/Halle. Podle Německa byl vypracován hlavní plán rozvoje letiště a bylo rozhodnuto o vybudování systému dvou paralelních drah. Německo rovněž uvedlo, že výstavba severní dráhy byla schválena v roce 1997 a její provozování bylo zahájeno v roce 2000, zatímco výstavba jižní dráhy byla schválena v roce 2004 a její provozování bylo zahájeno v roce 2007.
- (53) V tomto kontextu Německo tvrdilo, že kvůli systému paralelních drah a přemístění několika velkých provozovatelů nákladní letecké dopravy se letiště Lipsko/Halle stalo druhým největším leteckým uzlem pro nákladní dopravu v Německu. Německo v této souvislosti uvedlo, že od roku 2010 posílilo letiště své postavení jako jedno z nejdůležitějších center pro překládku leteckého nákladu v Evropě. Německo rovněž dodalo, že v současnosti na letišti působí 133 společností, které v roce 2010 zaměstnávaly celkem 5 106 osob (v porovnání s rokem 2009 nárůst o 14,4 %).
- (54) Podle názoru Německa je proto letiště hybnou silou hospodářského rozvoje v regionu a hraje důležitou úlohu, pokud jde o regionální zaměstnanost. Německo zdůraznilo, že to potvrzuje i nárůst příjmů a objemu nákladu odbaveného na letišti: v období od roku 2005 do roku 2009 vzrostly příjmy společnosti FLH z 47 milionů EUR na 80 milionů EUR. Co se týká objemu nákladu, Německo uvedlo, že ve srovnání s ostatními letišti zaznamenává letiště Lipsko/Halle stálá tempa růstu (zatímco v roce 2007 bylo odbaveno 101 364 t nákladu, v roce 2008 vzrostl tento údaj na 442 453 t, v roce 2009 na 524 084 t a v roce 2010 na 663 059 t). K doplnění tohoto tvrzení

Německo uvedlo, že objem leteckého nákladu vzrostl v roce 2009 o 18,5 % a v roce 2010 o 26,5 %. Podle Německa se očekává další nárůst objemu nákladu. Německo v této souvislosti uvedlo, že do roku 2020 mělo být podle očekávání odbaveno přibližně 820 000 t leteckého nákladu ⁽¹⁶⁾. Německo však dodalo, že se tato prognóza naplní již v roce 2015 ⁽¹⁷⁾.

- (55) Německo rovněž uvedlo, že letiště zaznamenalo v posledních letech postupný nárůst objemu osobní přepravy (z 1 988 854 cestujících v roce 2002 na 2 723 748 cestujících v roce 2007). Ačkoli podle Německa došlo od roku 2007 k poklesu objemu osobní přepravy (v roce 2010 bylo odbaveno pouze 2 352 827 cestujících), ve střednědobém až dlouhodobém horizontu očekává Německo zvýšení objemu osobní přepravy do roku 2020 až na 4,6 milionu cestujících.
- (56) Německo uvedlo, že na rozdíl od mnoha jiných letišť v Unii, jako jsou tři hlavní německá nákladní letiště, Frankfurt nad Mohanem, Kolín nad Rýnem/Bonn a Mnichov, má letiště Lipsko/Halle neomezené povolení nočních letů pro komerční nákladní leteckou dopravu. To je podle Německa jedním z důvodů, proč má letiště dobré vyhlídky do budoucna. Německo rovněž poukázalo na skutečnost, že německý Spolkový správní soud (*Bundesverwaltungsgericht*) v rozsudku ze dne 4. dubna 2012 potvrdil zákaz nočních letů na letišti Frankfurt nad Mohanem, největším německém leteckém uzlu pro nákladní dopravu. Německo uvedlo, že mezi 23:00 a 5:00 h byly proto na letišti Frankfurt nad Mohanem zcela zakázány odlety a přelety letadel.
- (57) Německo také uvedlo, že společnost FLH nebyla schopna financovat plánovaná opatření infrastruktury z vlastních zdrojů. V této souvislosti Německo zdůraznilo, že kvůli výpadku investic v době bývalé Německé demokratické republiky muselo letiště uskutečnit investice v mnohem kratším čase než letiště nacházející se v západních částech Německa. Podle Německa nemohou být zejména značné krátkodobé investice financovány z vlastních zdrojů společnosti FLH, jelikož mezi objemem investic (225,6 milionu EUR) a ročními příjmy letiště (80 milionů EUR v roce 2009) existuje značný rozdíl.

3.2. POJEM HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST A VÝKON VEŘEJNÉ SPRÁVY

3.2.1. Pojem hospodářská činnost a použitelnost pravidel státní podpory na letištní infrastrukturu

- (58) Německo za prvé připomenulo, že nesouhlasí se stanoviskem Komise, že výstavba letištní infrastruktury představuje hospodářskou činnost. Německo tvrdilo, že oznámená opatření nepředstavují tudíž státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.
- (59) Německo v této souvislosti uvedlo, že se pojem „podnik“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy na letiště nevztahuje, přinejmenším v rámci financování letištní infrastruktury. Německo zdůraznilo, že vybudování letištní infrastruktury nepředstavuje hospodářskou činnost, nýbrž že se jedná o obecné opatření dopravní, regionální a hospodářské politiky. Německo odkázalo na bod 12 pokynů pro leteckou dopravu z roku 1994, v němž se uvádělo, že „výstavba nebo rozšíření infrastrukturních zařízení [...] je obecným opatřením hospodářské politiky, které nemůže být Komisí posuzováno podle ustanovení Smlouvy o státních podporách. Rozhodnutí o rozšíření infrastruktury nespádají do oblasti působnosti tohoto sdělení“, a tvrdilo, že pokyny pro leteckou dopravu z roku 2005 tento bod nenahradily.
- (60) Německo mimoto uvedlo, že výstavba letištní infrastruktury nepředstavuje hospodářskou činnost, jelikož by soukromý investor takovouto činností nezajistil. Německo v této souvislosti uvedlo, že investice nemůže být rentabilní, jelikož úhradu stavebních nákladů nelze získat od uživatelů letiště ve formě letištních poplatků. Podle Německa je důvodem skutečnost, že tyto poplatky podléhají povolení letištního orgánu příslušné spolkové země, v níž se letiště nachází, a soukromí investoři nemají na jejich výši žádný vliv. Podle Německa proto tyto poplatky nemůže určit provozovatel sám na základě ekonomických důvodů a poplatky jsou ve skutečnosti stanoveny bez jakékoli souvislosti s investičními náklady. Prostoty pronajaté k jiným komerčním účelům než provozování letecké dopravy nejsou podle názoru Německa podstatné.
- (61) Německo v této souvislosti rovněž uvedlo, že letiště mají nadprůměrné fixní náklady související s infrastrukturou, vybavením a provozem. Jejich prostor pro rozhodování je mimoto omezen striktními právními povinnostmi a podmínkami.

⁽¹⁶⁾ Podle odhadů před rokem 2011.

⁽¹⁷⁾ Podle odhadů z roku 2011.

- (62) Německo se také domnívalo, že odkazy na rozsudek ve věci *Aéroports de Paris* ⁽¹⁸⁾ a rozsudek ve věci *letiště Lipsko/Halle* ⁽¹⁹⁾ nejsou relevantní. Co se týká rozsudku ve věci *Aéroports de Paris*, Německo uvedlo, že se rozsudek nezabývá výstavbou letištní infrastruktury, nýbrž provozováním letiště. Německo se rovněž domnívalo, že se rozsudek ve věci *Aéroports de Paris* nezabývá výkladem pojmu „podnik“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, nýbrž porušením zákazu zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 Smlouvy. Pokud jde o rozsudek ve věci *letiště Lipsko/Halle*, Německo se domnívalo, že rozsudek Tribunálu nemá účinek jako soudní precedens, jelikož proti němu lze podat opravný prostředek.

3.2.2. Výkon veřejné správy

- (63) Podle Německa by i v případě, že by se na financování opatření infrastruktury vztahovala pravidla státní podpory, toto financování nepředstavovalo státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, jelikož financování opatření infrastruktury představovalo především nezbytnou a přiměřenou úhradu nákladů na plnění úkolů spadajících do výsadních pravomocí státu. Německo v této souvislosti uvedlo, že podle pokynů pro leteckou dopravu z roku 2005 nejsou činnosti, které obvykle spadají do odpovědnosti státu při výkonu jeho veřejných pravomocí, hospodářského charakteru a nespádají do oblasti působnosti pravidel státní podpory.
- (64) Německo tvrdilo, že v souvislosti s plněním úkolů spadajících do výkonu veřejné správy rozlišuje rozhodovací praxe Komise přinejmenším tyto kategorie opatření souvisejících s bezpečností: ochrana letecké dopravy před vnějšími hrozbami, jako je únos letadla a jiné násilné činy proti letecké dopravě, ochrana letecké dopravy před provozními riziky a ochrana třetích stran před provozními riziky spojenými s leteckou dopravou. Podle názoru Německa musí provozovatel letiště v souvislosti s ochranou letecké dopravy před provozními riziky obnovovat, modernizovat a rozšiřovat letištní infrastrukturu s cílem zamezit provoznímu nebezpečí. Německo uvedlo, že se třetí kategorie opatření obvykle vztahuje na ochranu třetích stran před hlukem letadel a jinými škodlivými vlivy na životní prostředí.
- (65) Pokud jde o dotyčná jednotlivá opatření infrastruktury, Německo tvrdilo, že tato opatření představovala většinou kompenzaci za provádění činností spadajících do výkonu veřejné správy, jelikož chránila třetí strany před provozními riziky spojenými s leteckou dopravou.
- (66) Pokud jde o protihluková opatření, Německo uvedlo, že v rámci procesu schvalování plánu bylo nutno zavést protihluková opatření přibližně u 10 000 obytných domů. Německo tvrdilo, že podle ustanovení nedávno pozměněného zákona o ochraně před hlukem letadel (*Gesetz zum Schutz gegen Fluglärm*, dále jen „*FluglärmG*“) by se protihluková opatření vztahovala pouze na oblast o rozloze 78 km² s přibližně 3 000 obytnými domy a náklady by činily [...] milionů EUR. Podle Německa však společnost FLH této změny zákona *FluglärmG* nevyužila a dosud platí přísnější ochrana. Německo v této souvislosti uvedlo, že letiště Lipsko/Halle musí nést podstatně vyšší náklady než jeho konkurenti (v Německu a mimo Unii).
- (67) Letiště rovněž odkoupilo nemovitosti významně postižených rezidentů a vyplatilo za ně náhradu. Německo také uvedlo, že jako kompenzaci za stavební činnosti provedlo letiště některé činnosti v oblasti ochrany přírody. Německo tvrdilo, že to mělo zabránit dopadu hluku letadel a stavebních prací na třetí strany nebo tento dopad snížit, a že se tedy jedná o výkon veřejné správy. Podle Německa patří ochrana třetích stran před hlukem, obzvláště hlukem letadel, k jednomu ze základních úkolů a funkcí státu.
- (68) Německo také tvrdilo, že vybudování zkušebny motorů, tj. opatření O₂, představovalo opatření spadající do výkonu veřejné správy. Německo uvedlo, že mezní hodnoty hluku stanovené v rozhodnutí o stavebním povolení pro výstavbu jižní dráhy bylo možno během denní doby (6:00 až 22:00 h) dodržet, aniž by byla zapotřebí uzavřená zkušebna motorů. Podle Německa však muselo letiště podle provozního povolení ze dne 31. července 2007 provádět zkoušky v uzavřené zkušebně i během dne. Německo rovněž objasnilo, že zkoušky motorů jsou nezbytné k zachování provozní bezpečnosti letadel, a že pokud by byly zkoušky prováděny v noci mimo uzavřenou stavbu, došlo by k překročení povolených mezních hodnot hluku. Podle názoru Německa proto výstavba zkušebny motorů jako uzavřené stavby slouží k ochraně místních obyvatel před nepříjemnou hladinou hluku letadel.

⁽¹⁸⁾ Věc *Aéroports de Paris v. Komise*, T-128/98, Recueil 2000, s. II-3929.

⁽¹⁹⁾ Spojené věci *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig Halle GmbH v. Komise*, T-443/08 a T-455/08 (dále jen „rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle“), Sb. roz. 2011, s. II-1311.

- (69) Pokud jde o opatření O3, Německo tvrdilo, že výstavba těchto prvků infrastruktury spadá do výkonu veřejné správy, jelikož byla provedena v zájmu ochrany letecké dopravy před provozními riziky. Bez ohledu na objem přepravy, který má být podle očekávání odbaven v budoucnu, nepostačovaly existující pojezdové dráhy k zaručení bezpečného a hladkého odbavení letecké dopravy již v minulosti. Německo mimoto uvedlo, že nová pojezdová dráha představuje nouzovou přístupovou cestu pro jednotku požární ochrany z východní požární stanice do severní části letiště. I pokud by byla podle Německa použitelná pravidla státní podpory, je třeba mít na paměti, že některé náklady na pojezdovou dráhu souvisely s osvětlením. S ohledem na osvětlení Německo uvedlo, že Komise již v rozhodnutí ve věci Memmingen ⁽²⁰⁾ rozhodla, že osvětlení představuje prvek navádění a kontroly letadel, lze je proto považovat za činnosti spadající do výkonu veřejné správy, které nepodléhají systému kontroly státní podpory.
- (70) Podle Německa bude i opatření O4 provedeno v rámci činností, které spadají do výkonu veřejné správy, jelikož provozní kapacita a bezpečnostní důvody vyžadovaly zajistit pro letadla s širokým trupem, která jsou provozována s přípustnou maximální vzletovou hmotností, za určitých klimatických podmínek dodatečnou délku vzletu, včetně dodatečné zpomalovací plochy pro případ přerušného vzletu.
- (71) Pokud jde o opatření O5, podle názoru Německa bylo vyklizení staveniště pro výstavbu pojezdové dráhy Victor provedeno v rámci činností spadajících do výkonu veřejné správy, jelikož pojezdová dráha Victor byla nezbytná pro zaručení bezpečného provozu a k prevenci nehod, bezpečnostních rizik a nepříznivých vlivů na životní prostředí. Podle Německa neměla v rozporu se stanoviskem Komise výstavba pojezdové dráhy Victor zvýšit kapacitu a nepřímo obrát. Německo uvedlo, že pojezdová dráha byla vybudována pouze z důvodu provozní bezpečnosti a ochrany životního prostředí.
- (72) Podle Německa byla výstavba dvou nových budov požární stanice provedena v rámci činností spadajících do výkonu veřejné správy, jelikož podle ustálené praxe Komise se opatření týkající se požární bezpečnosti, zejména výstavby a provozování požární stanice na letišti a pořízení příslušného vybavení, považují za opatření spadající do výkonu veřejné správy. Německo podotklo, že vybudování protipožárního zařízení je na německých letištích zpravidla financováno z veřejných zdrojů.
- (73) Podle Německa byla rovněž výstavba víceúčelového hangáru provedena v rámci činností spadajících do výkonu veřejné správy, jelikož se hangár bude používat výhradně k úschově zařízení pro zimní údržbu a jako nouzové přístřeší. Německo objasnilo, že poskytnutí prostor pro zařízení pro zimní údržbu spadá do výkonu veřejné pravomoci státu, jelikož zaručuje bezpečné provozování letiště v zimním období. Německo mimoto uvedlo, že to letišti umožnilo plnit jeho zákonnou povinnost provozovat letiště nepřetržitě.
- (74) Německo uvedlo, že poskytnutí nouzového přístřeší představuje veřejný zájem, jelikož slouží k záchraně lidských životů. Německo citovalo předpisy ICAO, které vyžadují, aby správci letišť poskytli prostor pro ošetření zraněných osob a uložení mrtvých těl v případě mimořádné události. Podle Německa lze ve víceúčelovém hangáru mimoto umístit i cestující, kteří nemohou pokračovat v cestě kvůli přírodním jevům (jako byl například sopečný mrak v roce 2010).
- (75) Německo také zdůraznilo, že výstavba nového hangáru byla nezbytná, jelikož rozšíření víceúčelového hangáru na předchozím místě nebylo možné.
- (76) Co se týká opatření O6, Německo odkázalo na tvrzení uvedená v souvislosti s opatřením O5. Německo rovněž uvedlo, že výstavba pojezdové dráhy Victor byla odložena.
- (77) Podle Německa bylo i rozšíření ploch pro odmrazování (opatření O7) provedeno v rámci výkonu veřejných pravomocí státu, jelikož tato zařízení byla nezbytná z důvodu provozní bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Německo rovněž uvedlo, že další plochy pro odmrazování nebyly nutné pro zaručení dostatečné kapacity v případě většího objemu přepravy, jelikož letiště Lipsko/Halle mohlo odbavit větší objem přepravy i bez dodatečných ploch pro odmrazování. Německo tvrdilo, že rozšíření ploch pro odmrazování bylo nezbytné kvůli zkušenostem během zimní sezóny 2008/2009. Podle Německa slouží dodatečné plochy pro odmrazování k zaručení bezproblémového

⁽²⁰⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 7. března 2007 o státní podpoře N620/06 – Německo, regionální letiště Memmingen/Allgäu (Úř. věst. C 133, 15.6.2007, s. 8).

odmrazení letadel a k zamezení zpoždění v důsledku nedostatečné infrastruktury pro odmrazování na letišti. Německo v tomto ohledu uvedlo, že by zpoždění měla negativní dopad na životní prostředí, jako je například potřeba leteckého petroleje, škodlivé emise a hluk.

- (78) Pokud jde o opatření O8, Německo tvrdilo, že výstavba heliportu usnadňuje činnost záchranné letecké služby na letišti.
- (79) V souvislosti s opatřením O9.1 Německo uvedlo, že přestavba kontrolního místa 1 byla naprosto nezbytná s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 ⁽²¹⁾. Německo podotklo, že tato přestavba spadá do výkonu veřejné správy a že její financování bylo omezeno na vynaložené náklady.
- (80) Německo se domnívalo, že i výstavba funkční bezpečnostní budovy (opatření O9.2) spadá do výkonu veřejné správy a že financování bylo omezeno na vynaložené náklady. Německo uvedlo, že nová funkční bezpečnostní budova také pomohla zajistit soulad s nařízením (ES) č. 300/2008 a že byla nezbytná k uspokojení potřeb spolkové a regionální policie, celních orgánů a německé meteorologické služby.
- (81) Pokud jde o opatření O9.3, které se týkalo pořízení technického vybavení, tj. pořízení dalšího zařízení pro zimní údržbu, dodatečného protipožárního vybavení a vybavení oplocení letiště detektory a digitálními videokamerami, Německo tvrdilo, že tato tři opatření spadají do výkonu veřejné správy.
- (82) Co se týká nového zařízení pro zimní údržbu, Německo uvedlo, že toto zařízení umožňuje současný úklid drah, což zajišťuje bezpečné provozování letiště, a opatření tudíž spadá do výkonu veřejné správy.
- (83) Německo rovněž uvedlo, že podle § 8 německého zákona o bezpečnosti vzdušného prostoru (*Luftsicherheitsgesetz*, dále jen „*LuftSiG*“), který provedl nařízení (ES) č. 300/2008, muselo být letiště opatřeno oplocením. Německo zdůraznilo, že podle ustálené praxe Komise spadá letištní infrastruktura související s bezpečností, jako je oplocení, do výkonu veřejné správy.
- (84) Pokud jde o opatření O9.4 (tj. výstavbu nového zařízení pro přepravu zvířat včetně veterinárních zařízení), Německo uvedlo, že i výstavba této budovy spadá do výkonu veřejné správy, jelikož má zajistit, aby do Německa a Unie nebyly zavlečeny nákazy zvířat či jiné nemoci.
- (85) S ohledem na opatření O12 Německo uvedlo, že aby bylo možno dále rozvíjet nákladní leteckou dopravu a snížit riziko nehod na zemi, bylo zapotřebí stavební povolení.
- (86) Co se týká opatření O11 a O13 až O16, Německo podotklo, že v oznámení netvrdilo, že tato opatření byla provedena v rámci činností spadajících do výkonu veřejné správy. Podle Německa tato opatření zahrnovala rozvoj veřejně přístupné zóny v jihovýchodní části, rozšíření severní odbavovací plochy, rozšíření východní odbavovací plochy, přizpůsobení infrastruktury v severní části a další opatření infrastruktury v severní části.

3.3. FINANCOVÁNÍ INFRASTRUKTURY PROSTŘEDNICTVÍM PŮJČEK SPOLEČNÍKŮ SPOLEČNOSTI FLH

3.3.1. Finanční podmínky

- (87) Pokud jde o financování předmětných opatření infrastruktury, Německo uvedlo, že opatření byla financována prostřednictvím půjček společníků, které byly poskytnuty za běžných tržních podmínek, nepředstavují tudíž státní podporu podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Německo uvedlo, že tyto půjčky nebyly dosud přeměněny na vlastní kapitál a že přeměna půjček společníků podléhá rozhodnutí Komise o jejich schválení.
- (88) Německo objasnilo, že půjčky jsou poskytovány podle potřeb v oblasti výstavby a že se jejich celková výše každý měsíc mění. Podle Německa začíná doba trvání půjčky běžet ke dni, k němuž je půjčka vyplacena. Německo dále objasnilo, že každá půjčka je splatná na konci roku (31. prosince), v němž byla poskytnuta. Německo uvedlo, že tyto půjčky byly poté prodlouženy o další jednoleté období. Podle Německa je možné několikanásobné prodloužení doby splatnosti, dokud nebude získáno očekávané povolení kapitálových injekcí ze strany Komise.

⁽²¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 ze dne 11. března 2008 o společných pravidlech v oblasti ochrany civilního letectví před protiprávními činy a o zrušení nařízení (ES) č. 2320/2002 (Úř. věst. L 97, 9.4.2008, s. 72).

- (89) Německo dále uvedlo, že částka půjčky a úroky jsou splatné k poslednímu dni (tj. 31. prosince každého roku), doba splatnosti půjčky však může být prodloužena o další rok. Německo také tvrdilo, že tato možnost prodloužení půjčky umožňuje prodloužit půjčku do doby, než Komise vydá konečné rozhodnutí.
- (90) Pokud jde o úrokovou sazbu u každé půjčky, Německo objasnilo, že byla stanovena na základě sazby EURIBOR platné v okamžiku provedení každé tranše s připočtením rizikové marže. Podle Německa bude v případě, je-li půjčka poskytnuta dne 1. července, její doba trvání (do konce roku) činit šest měsíců a úrokovou sazbou bude součet šestiměsíční sazby EURIBOR a rizikové marže. Německo rovněž objasnilo, že je-li půjčka poskytnuta dne 1. května (s dobou trvání do konce roku v délce osmi měsíců), bude referenční základní sazba vypočítána pomocí interpolace šestiměsíční a devítiměsíční sazby EURIBOR. Německo dále uvedlo, že od ledna roku následujícího po roce, v němž byla půjčka prodloužena, bude platnou úrokovou sazbou dvanáctiměsíční sazba EURIBOR s připočtením rizikové marže. Německo poskytlo přehled akumulovaných částek půjček a podmínek, jak jsou shrnuty v tabulce 3.

Tabulka 3

Přehled půjček společníků společnosti FLH v období od 13. 12. 2006 do 1. 1. 2012

Datum	Částka v milionech EUR (akumulovaná)	EURIBOR	Riziková marže	Celková úroková sazba (EURIBOR + marže)
13. 12. 2006	(...)	3,90	(...)	(...)
1. 1. 2007	(...)	3,90	(...)	(...)
1. 1. 2008	(...)	4,73	(...)	(...)
1. 1. 2009	(...)	3,03	(...)	(...)
1. 1. 2010	(...)	1,25	(...)	(...)
1. 1. 2011	(...)	1,50	(...)	(...)
1. 1. 2012	(...)	1,94	(...)	(...)

Zdroj: podání Německa ze dne 26. dubna 2012, příloha 14.

- (91) Pokud jde o výši rizikové marže, Německo uvedlo, že pro roky 2006 až 2008 byla použita riziková marže ve výši [...] bazických bodů. Německo objasnilo, že tato sazba byla stanovena po porovnání úvěrových podmínek u těchto dohod o půjčce:
- a) dohoda o půjčce uzavřená mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB dne 19./22. 8. 2003, která stanovila marži ve výši [...] bazických bodů ročně;
 - b) dohoda o půjčce uzavřená mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB/Nord LB dne 16. 5. 2007, která stanovila marži ve výši [...] bazických bodů ročně;
 - c) dohoda o půjčce uzavřená mezi společnostmi MFAG a Postbank dne 28. 6. 2007/15. 7. 2007, která stanovila marži ve výši [...] bazických bodů ročně.
- (92) Německo uvedlo, že průměrná vypočítaná riziková marže byla zaokrouhlena směrem nahoru z [...] bazických bodů v průměru na [...] bazických bodů.
- (93) Pokud jde o rizikovou marži ve výši [...] bazických bodů, která byla stanovena v roce 2009, Německo objasnilo, že sazba byla určena porovnáním podmínek dvou orientačních nabídek společností Sachsen Bank a Nord LB ze dne 8. resp. 9. ledna 2009 a dohod o půjčce, které byly uzavřeny mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB a Postbank dne 19./22. srpna 2003 a 28. června/15. července 2007. Německo uvedlo, že z důvodu obezřetnosti byla marže zaokrouhlena z [...] bazických bodů v průměru na [...] bazických bodů.
- (94) Podle Německa činila v roce 2010 riziková marže [...] bazických bodů. Německo dále uvedlo, že tento údaj byl určen porovnáním dvou orientačních nabídek společností Sachsen LB⁽²²⁾ a Nord LB⁽²³⁾ ze dne

⁽²²⁾ Nabídka půjčky od společnosti Sachsen LB ze dne 14.1.2010 navrhuje marži ve výši 55 bazických bodů ročně až 80 bazických bodů ročně v závislosti na výši půjčky (čím vyšší je půjčka, tím nižší je nabízená marže).

⁽²³⁾ Nabídka půjčky od společnosti Nord LB ze dne 11.1.2010 navrhuje rizikové marže od 22 bazických bodů ročně po 238 bazických bodů ročně v závislosti na výši půjčky.

11. resp. 14. ledna 2010 a dohody o půjčce uzavřené mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB dne 19./22. srpna 2003. Německo uvedlo, že z důvodu obezřetnosti byla průměrná marže zaokrouhlena směrem nahoru z [...] bazických bodů v průměru na [...] bazických bodů.

- (95) Německo objasnilo, že v roce 2011 činila použitá riziková marže [...] bazických bodů a že výpočet byl založen na porovnání dvou orientačních nabídek společností Sachsen Bank a Nord LB ze dne 29. června 2011 a dohod o půjčce uzavřených mezi společnostmi Postbank a MFAG dne 28. června/15. července 2007 a mezi společnostmi Sachsen LB a MFAG dne 19./22. srpna 2003. Podle Německa byla vypočítaná marže opět zaokrouhlena směrem nahoru z [...] bazických bodů v průměru na [...] bazických bodů.

3.3.2. Použití srovnávacích tržních údajů k určení tržní sazby pro společnost FLH

- (96) Německo uvedlo, že podle jeho názoru je třeba soulad půjček společníků společnosti FLH s trhem nutno posoudit na základě srovnávacích tržních údajů, a nikoli podle sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (97) Německo taktéž tvrdilo, že dohoda o půjčce uzavřená mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB dne 19./22. srpna 2003 představovala vhodnou referenční hodnotu k určení tržní úrovně úrokových sazeb u půjček společníků. Německo odmítlo tvrzení, že dohoda o půjčce uzavřená mezi společnostmi MFAG a Sachsen LB nepředstavovala vhodný základ pro referenční srovnávání, jelikož byla uzavřena s jiným příjemcem, a to společností MFAG, a nikoli se společností FLH. Německo poukázalo na skutečnost, že Komise sama považovala společnost MFAG pouze za prostředek k převodu finančních prostředků na společnost FLH, a nikoli za samotného příjemce podpory. Německo objasnilo, že dohoda o kontrole a převodu zisku a ztrát uzavřená mezi společnostmi MFAG a FLH ukládala společnosti FLH povinnost převést veškerý zisk na společnost MFAG a společnost MFAG měla povinnost pokrýt veškeré ztráty společnosti FLH, čistý roční zisk/ztráta byly tudíž v případě společnosti FLH vždy nulové. Úrokové rozpětí pro společnost ve skupině vždy odpovídalo úrokovému rozpětí u mateřské společnosti a naopak.
- (98) Podle Německa zahrnovala dohoda o půjčce, přestože byla uzavřena v roce 2003, dlouhodobou půjčku s možností prodloužení doby splatnosti do roku 2013 a s úrokovou sazbou stanovenou vždy na tři měsíce. Německo v této souvislosti uvedlo, že mezi roky 2006 a 2008 byla použitelná riziková marže ve výši [...] bazických bodů a že by tato marže platila i v současnosti. Německo nesouhlasilo s tvrzením Komise, že společnost Sachsen LB mohla nabídnout úrokové rozpětí ve výši pouze [...] bazických bodů kvůli nižší úrovni úroků v důsledku financování EIB. Podle Německa nemělo financování EIB na stanovení úrokového rozpětí ve výši [...] bazických bodů žádný vliv.
- (99) Německo odmítlo také připomínku Komise, že dohodu o půjčce uzavřenou mezi společnostmi Postbank a MFAG nelze použít jako měřítko. Tato dohoda byla uzavřena ve prospěch společnosti FLH, nebyla sjednána v jiném čase a na platbu se nevztahovaly zvláštní podmínky. Německo rovněž uvedlo, že i závazná nabídka financování předložená společnostmi Sachsen LB a Nord LB dne 16. května 2007 představovala vhodné měřítko.
- (100) S ohledem na tvrzení Komise, že má pochybnosti ohledně toho, zda lze orientační návrhy předložené e-mailem bez záměru uzavřít právně závazné dohody o půjčce považovat za spolehlivé tržní měřítko ⁽²⁴⁾, Německo uvedlo, že společnosti Nord LB a Sachsen Bank udržují se společností MFAG dlouhodobé obchodní vztahy a jsou o ekonomické situaci společností FLH a MFAG pravidelně informovány, orientační návrhy byly tudíž založeny na důkladném posouzení rizik.
- (101) Německo rovněž uvedlo, že i kdyby se to, zda jsou půjčky v souladu s trhem nebo zda mají povahu podpory, případně oboje posoudilo na základě sdělení o referenčních sazbách z roku 2008, nejednalo by se o státní podporu. Německo zdůraznilo, že se nová metoda výpočtu referenční sazby používá teprve od 1. července 2008. Na dohody o půjčce, které byly uzavřeny před tímto dnem, je proto nutno použít předchozí sdělení o referenčních sazbách.

3.3.3. Rating společností MFAG/FLH

- (102) Německo potvrdilo, že rating společnosti FLH nebyl stanoven veřejnými ratingovými agenturami. Německo však uvedlo, že existují určité údaje o její úvěruschopnosti. Německo dále uvedlo, že hlavním společníkem společnosti FLH je společnost MFAG, která ve společnosti FLH vlastní 94 % podíl. Podle Německa by měl být vzhledem k tomu, že mezi společnostmi MFAG a FLH existuje od 6. prosince 2000 dohoda o sdílení zisku a ztrát, která společnosti MFAG ukládá povinnost pokrýt veškeré ztráty společnosti FLH, rating společnosti FLH přinejmenším stejný (nebo vyšší) jako rating její mateřské společnosti MFAG.

⁽²⁴⁾ 95. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

- (103) Německo uvedlo, že rating společnosti MFAG nebyl stanoven veřejnými ratingovými agenturami. Německo však poskytlo některé interní ratingy bank pro společnost MFAG. Německo uvedlo, že v roce 2006 stanovila společnost Nord LB rating společnosti MFAG na [...] na své interní ratingové stupnici (s pravděpodobností selhání [...] %), což odpovídá ratingu [...] až [...] na ratingové stupnici společnosti Standard & Poor's, ratingu [...] až [...] na ratingové stupnici společnosti Moody's a ratingu [...] až [...] na ratingové stupnici společnosti Fitch. Německo tvrdilo, že společnost MFG je v této ratingové kategorii zařazena od roku 2006. Německo také uvedlo, že dne 2. srpna 2011 resp. 20. dubna 2012 bylo toto hodnocení potvrzeno společností Nord LB. Německo mimoto dodalo, že rovněž společnost Deutsche Kreditbank AG (DKB) poskytla údaje o ratingu, které potvrzují, že na základě finančních zpráv společnosti MFAG za rok 2006 byl společnosti přidělen rating [...] na interní ratingové stupnici banky, což odpovídá ratingu [...] společnosti Standard & Poor's a ratingu [...] společnosti Moody's.
- (104) V tabulce 4 jsou shrnuty údaje o ratingu přiděleném společnosti MFAG od roku 2006 do roku 2012 (posuzované období).

Tabulka 4

Rating společnosti MFAG v období 2006–2012(…) ⁽²⁵⁾**3.3.4. Posouzení ztrátovosti ze selhání**

- (105) Co se týká zajištění půjček a ztrátovosti ze selhání, Německo objasnilo, že půjčky poskytli společníci společnosti FLH ve formě překlenovacího financování, což znamená, že by po schválení Komisí měly být přeměněny na kapitál. Německo v této souvislosti dále uvedlo, že z tohoto důvodu nebyly půjčky zajištěny.
- (106) Německo uvedlo, že u půjček nebyly stanoveny konkrétní podmínky splacení, jelikož se předpokládalo, že půjčky budou přeměněny na vlastní kapitál, k splacení proto nedojde. Podle Německa by v případě, že by půjčky nebyly na vlastní kapitál přeměněny, jelikož Komise financování opatření infrastruktury neschválila, bylo podle § 488 odst. 3 německého občanského zákoníku (*Deutsches Bürgerliches Gesetzbuch*) možné dohodu o půjčce ukončit do tří měsíců. Ukončení dohody by znamenalo splatnost částky půjčky i s úroky.
- (107) Německo tvrdilo, že ačkoli půjčky nejsou zajištěny, mělo by se mít za to, že ztrátovost ze selhání je u společnosti FLH minimálně nižší než [...] % a dokonce se blíží [...] %, jelikož hodnota aktiv společnosti FLH (tj. [...] milionů EUR v roce 2010) přesahuje hodnotu závazků ([...] milionů EUR v roce 2010). Podle názoru Německa by v případě úpadku aktiva společnosti FLH postačovala k uspokojení těchto pohledávek.
- (108) Německo uvedlo, že se na aktiva společnosti FLH, která sestávají mimo jiné z pozemků, budov, technického zařízení a strojů, nevztahují žádná zástavní práva ve prospěch jejích společníků ani externích věřitelů.

3.3.5. Kapitálové injekce neposkytly žádnou výhodu

- (109) Pokud jde o kapitálové injekce určené na výstavbu letiště, Německo zdůraznilo, že kritérium tržně jednajícího hospodářského subjektu není použitelné, jelikož výstavba letiště představovala obecné opatření hospodářské politiky, které nepodléhalo systému kontroly státní podpory.

3.4. SLUČITELNOST PODPORY

- (110) Německo uvedlo, že i kdyby financování plánovaných opatření představovalo státní podporu, byla by tato podpora slučitelná s vnitřním trhem, jelikož splňuje podmínky stanovené v bodě 61 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2005. Po vstupu pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014 v platnost Německo uvedlo, že by podpora byla slučitelná i podle společných zásad stanovených v oddíle 5 zmíněných pokynů.

3.4.1. Dobře vymezený cíl společného zájmu

- (111) Německo uvedlo, že financování dotyčných investic slouží dobře vymezenému cíli společného zájmu.

⁽²⁵⁾ Důvěrné obchodní údaje.

- (112) Německo v této souvislosti tvrdilo, že odvětví letecké nákladní dopravy, obzvláště expresní nákladní dopravy, vykazuje značná tempa růstu zejména na letišti Lipsko/Halle (mezi roky 2007 a 2010 se objem nákladu zvýšil z 101 364 t na 663 059 t). Německo dále uvedlo, že nákladní leteckí dopravci rozšiřují své provozní kapacity. Podle Německa existuje na třech hlavních leteckých uzlech pro nákladní dopravu, tj. na letištích Frankfurt nad Mohanem, Mnichov a Kolín nad Rýnem/Bonn, omezení nočních letů. Německo dále uvedlo, že podle rozsudku ze dne 4. dubna 2012 nejsou na letišti Frankfurt nad Mohanem povoleny noční lety. Podle názoru Německa pomáhá tudíž letiště Lipsko/Halle odlehčit ostatním nákladním letišťům v Německu.
- (113) Co se týká přispění letiště k propojení regionu, Německo uvedlo, že plánovaný projekt je součástí strategie rozvoje letiště označeného jako „bod sítě Společenství“ obsažené v plánu (sahajícím do roku 2020) transevropské dopravní sítě z roku 2004. Podle Německa leží letiště ve středním Německu (v blízkosti pěti hlavních tras transevropské dopravní sítě a celoevropských koridorů) a nachází se v blízkosti průsečíku spolkových dálnic, které spojují severní a jižní Evropu (A 9) a západní a východní Evropu (A 14) a má dopravní napojení na železniční a silniční síť. Německo objasnilo, že napojení na železniční a silniční síť usnadňuje efektivnější přepravu nákladu. Německo také uvedlo, že projekt je v souladu „rozvojem integrované sítě evropské letecké dopravy“ podle bodu 12 akčního plánu pro kapacitu, efektivitu a bezpečnost letišť v Evropě⁽²⁶⁾, v němž se uvádí, že „v tomto směru by bylo žádoucí odblokovat existující skrytou kapacitu u regionálních letišť za předpokladu, že členské státy budou dodržovat právní nástroje Společenství týkající se státních podpor“.
- (114) Německo dále uvedlo, že realizace projektu bude mít příznivý dopad na celý region a ovlivní významně jeho hospodářský a sociální rozvoj. Podle Německa zlepší investiční projekt zejména přístupnost regionu a zvýší jeho přitažlivost pro investory a návštěvníky. Německo v této souvislosti tvrdilo, že investiční projekt bude mít kladný dopad rovněž na zaměstnanost. Na podporu tohoto tvrzení Německo uvedlo, že míra nezaměstnanosti činí v Sasku 10,3 % a v Sasku-Anhaltsku 11,2 %, což je nad německým průměrem ve výši 6,9 %.
- (115) Německo proto uvedlo, že státní podpora sleduje jasně vymezený cíl společného zájmu.

3.4.2. Potřeba státního zásahu

- (116) Německo tvrdilo, že by se žádný soukromý investor o financování těchto opatření infrastruktury nezajímal. Německo v této souvislosti podotklo, že letiště Lipsko/Halle bylo v minulosti postiženo výpadkem investic. Podle Německa se opatření mimoto týkají dlouhodobých investic do infrastruktury, jež řeší potřeby letiště s ohledem na budoucí růst nákladní dopravy. Německo tvrdilo (aniž by předložilo důkazy), že opatření nejsou nepřiměřeně rozsáhlá ani neúměrně nákladná. Podle názoru Německa není další snížení státního financování možné, jelikož infrastrukturu tohoto rozsahu nelze financovat z vlastních zdrojů provozovatelů letiště.
- (117) Německo rovněž tvrdilo, že příjmy z letištních služeb nepokrývají náklady na vybudování infrastruktury, a doložilo toto tvrzení na základě analýzy schodku financování a hypotetické srovnávací analýzy.
- (118) Německo se tudíž domnívalo, že podpora může přinést investičnímu projektu zásadní zlepšení, které trh sám o sobě nemůže poskytnout, a že existuje potřeba státního zásahu.

3.4.3. Vhodnost opatření podpory

- (119) Německo uvedlo, že podpora představuje vhodné opatření podpory. V této souvislosti Německo tvrdilo, že vzhledem k umístění letiště v bývalé Německé demokratické republice je letiště postiženo výpadkem investic a potřebuje provést významné investice v kratším čase než ostatní letiště.

⁽²⁶⁾ Akční plán pro kapacitu, efektivitu a bezpečnost letišť v Evropě, KOM(2006) 819 v konečném znění, 24. ledna 2007.

- (120) Podle Německa by navíc opatření infrastruktury nebyla bez státní podpory provedena vůbec. K doložení tohoto tvrzení Německo uvedlo, že v roce 2005 vytvořila skupina MFAG příjmy ve výši 83,8 až 118 milionů EUR a společnost FLH příjmy ve výši 47 až 80 milionů EUR. Podle názoru Německa představuje tudíž objem investic ve výši 255,625 milionu EUR více než dvoj- až trojnásobek konsolidovaných příjmů společnosti MFAG a více než troj- až pětinasobek příjmů společnosti FLH v období, v němž bylo o infrastrukturních projektech rozhodnuto.
- (121) Německo rovněž uvedlo, že poměr mezi příjmy a objemem investic prokazuje, že by dotčené podniky tato opatření bez financování z veřejných zdrojů neprovedly.

3.4.4. Motivační účinek

- (122) Co se týká motivačního účinku, Německo uvedlo, že výše a intenzita státní podpory je u dotčných opatření infrastruktury odůvodněná. Německo tvrdilo, že bez státního financování by opatření infrastruktury nebyla provedena vůbec (viz oddíl 3.4.3).
- (123) Na rozdíl od Komise se Německo domnívalo, že skutečnost, že některé investiční projekty již byly provedeny, nesnižuje motivační účinek, jelikož závazky společníků týkající se financování byly přijaty před zahájením provádění příslušných opatření infrastruktury. Podle Německa znamená tvrzení Komise, že infrastrukturní projekty mohly vést k významné míře návratnosti kapitálu, nesprávné pochopení povahy dotčných opatření a je rovněž v rozporu s předchozí rozhodovací praxí Komise. Podle Německa již Komise mnohokrát uznala, že opatření tohoto typu obvykle nevedou k významné míře návratnosti kapitálu.

3.4.5. Přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum)

- (124) Podle Německa lze přiměřenost opatření infrastruktury odvodit rovněž ze skutečnosti, že sníží přetížení na ostatních německých nákladních letištích.
- (125) Německo taktéž uvedlo, že výše a intenzita financování byly omezeny na naprosté minimum potřebné k provedení opatření infrastruktury. Podle Německa byly náklady stanoveny předem na základě odhadů nákladů a předběžných plánů. Německo také tvrdilo, že v rozporu s tvrzením Komise není letiště s to zvýšit své příjmy navýšením letištních poplatků. Podle názoru Německa je důvodem skutečnost, že většina investic souvisí s opatřeními infrastruktury, za něž nelze vybírat zvláštní poplatek.
- (126) Německo dále tvrdilo, že investiční náklady na výstavbu letištní infrastruktury nelze obvykle uhradit zvýšením poplatků pro uživatele letiště. Německo uvedlo, že jelikož letištní poplatky schvaluje příslušný letištní orgán spolkové země, v níž se letiště nachází, nemohou být investiční náklady na výstavbu letištní infrastruktury přeneseny na uživatele infrastruktury podle uvážení provozovatele. Podle Německa by jakékoli další zvýšení letištních poplatků na letišti Lipsko/Halle nebylo v souladu s trhem a nebylo by je možno vymáhat vůči leteckým společnostem, které letiště využívají. Podle Německa je třeba mít na paměti, že poplatky na letišti Lipsko/Halle jsou již vyšší, než je obvyklá tržní úroveň.
- (127) Německo rovněž tvrdilo, že předpokládaná intenzita podpory byla odůvodněná. Podle Německa může pouze plánovaný rozsah veřejného financování zaručit, že investice lze provést v potřebném rozsahu a časovém rámci. Německo uvedlo, že nemožnost financování opatření týkajících se regionální letištní infrastruktury tohoto typu ze soukromých zdrojů dostatečně prokazuje rozhodovací praxe Komise i skutečnost, že neexistuje ani jeden známý případ, kdy soukromí investoři financovali takováto opatření na vlastní náklady.
- (128) Německo tvrdilo, že Komise opakovaně a často schvalovala intenzitu podpory až ve výši 100 %. Praxe Komise v případě investic podobných dotčným investicím podle Německa ukazuje, že tyto investice vyžadují intenzitu podpory ve výši nejméně 75 %, aby byly provedeny.
- (129) Německo uvedlo, že jelikož bylo letiště vybudováno ve veřejném zájmu Německa, nebyla opatření infrastruktury založena na obchodním plánu, výpočtech ziskovosti ani finančních výkazech.

- (130) Na žádost Komise poskytlo Německo výpočty schodku financování, které jsou shrnuty v tabulce 5 a tabulce 6.

Tabulka 5

Výpočet schodku financování – scénář I – investice financované prostřednictvím kapitálových injekcí, které byly provedeny v roce 2014

Scénář I – investice financované prostřednictvím kapitálových injekcí, které byly provedeny v roce 2014	V milionech EUR
Diskontní sazba ⁽¹⁾	[...]%
Čistá současná hodnota součtu peněžních toků společnosti FLH v období 2006–2055	(...)
Čistá současná hodnota oznámených investičních opatření O1–O16.2 (včetně nákladů spadajících do výkonu veřejné správy)	189,4
Čistá současná hodnota schodku financování	166,9
Intenzita podpory ⁽²⁾	88,1 %

⁽¹⁾ Diskontní sazba byla stanovena pomocí modelu oceňování kapitálových aktiv: $r_e = r_f + \beta_i$ (MRP)

R_f = základní sazba = [...] % ke dni 30.12.2005

β_i = faktor beta = [...] ke dni 1.1.2006

MRP = tržní riziková přírůžka před zdaněním = [...] % ke dni 1.1.2006.

⁽²⁾ Čistá současná hodnota schodku financování/čistá současná hodnota investic = 166,9 milionu EUR/189,4 milionu EUR = 88,10 %

Tabulka 6

Výpočet schodku financování – scénář II – investice financované prostřednictvím kapitálových injekcí provedených současně s investicemi

Scénář II – investice financované prostřednictvím kapitálových injekcí provedených v době potřeby financování ⁽¹⁾	V milionech EUR
Diskontní sazba	[...]%
Čistá současná hodnota součtu peněžních toků společnosti FLH v období 2006–2055	(...)
Čistá současná hodnota oznámených investičních opatření O1–O16.2 (včetně nákladů spadajících do výkonu veřejné správy)	189,4
Čistá současná hodnota schodku financování	142,1
Intenzita podpory ⁽²⁾	75,00%

⁽¹⁾ Časový rámec investic je totožný s financováním prostřednictvím kapitálových injekcí.

⁽²⁾ Čistá současná hodnota schodku financování/čistá současná hodnota investic = 142,1 milionu EUR/189,4 milionu EUR = 75,00%

3.4.6. Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy

- (131) S ohledem na zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy Německo zdůraznilo, že celková bilance opatření infrastruktury na letišti Lipsko/Halle bude pozitivní a opatření nebudou mít nežádoucí negativní vliv na obchod a hospodářskou soutěž mezi členskými státy. Německo v této souvislosti uvedlo, že dotyčná opatření infrastruktury nemají expanzivní charakter a neovlivňují objem přepravy. Německo uvedlo, že Komise již v jiných rozhodnutích uznala, že opatření, která nemají expanzivní charakter, neovlivňují významně hospodářskou soutěž mezi letišti.
- (132) Německo rozdělilo možné konkurenty letiště Lipsko/Halle do tří hlavních kategorií: i) letiště v blízkosti letiště Lipsko/Halle, ii) ostatní německá nákladní letiště a iii) hlavní nákladní letiště v Unii.

- (133) Pokud jde o letiště v blízkosti letiště Lipsko/Halle, Německo uvedlo, že se žádné z těchto letišť nespecializuje na leteckou nákladní dopravu. Německo rovněž uvedlo, že žádné z letišť, jako je Altenburg-Nobitz, Berlín-Brandenburg, Drážďany, Erfurt, Hof, Magdeburg, Magdeburg-Cochstedt a Praha, s letištěm Lipsko/Halle skutečně nesoutěží. Na podporu tohoto tvrzení Německo uvedlo, že u některých těchto letišť je geografická vzdálenost příliš velká, letiště se nacházejí v různých hospodářských regionech, spádové oblasti jsou dosti odlišné nebo letiště jsou velmi malá.
- (134) Pokud jde o ostatní německá nákladní letiště, Německo uvedlo, že hospodářská soutěž s letištěm Lipsko/Halle je omezená, jelikož se hlavní německé letecké uzly pro nákladní dopravu (Frankfurt nad Mohanem, Mnichov a Kolín nad Rýnem/Bonn), které s letištěm Lipsko/Halle soutěží, potýkají s kapacitními problémy nebo omezením nočních letů.
- (135) Podle Německa nedochází ani ke konkurenčnímu překrývání s ostatními nákladními letišti v Unii, zejména letišti Brusel a Vatry. Německo v této souvislosti uvedlo, že vzhledem k centrální poloze ve středu Evropy obsluhuje letiště Lipsko/Halle jedinečným způsobem západní i východní Evropu, zatímco letiště Brusel ani Vatry nejsou s to zaručit dostatečný přístup na stále důležitější trhy ve střední a východní Evropě. Pokud jde o letiště Vatry, Německo poznamenalo, že se jedná o velmi malé letiště a že například v roce 2010 byl objem leteckého nákladu na letišti Lipsko/Halle více než 80krát vyšší než objem leteckého nákladu na letišti Vatry. Podle Německa nemá navíc letiště Vatry stejně dobré napojení na železniční a silniční síť jako letiště Lipsko/Halle. Co se týká letiště Brusel, Německo tvrdilo, že zatímco letiště Lipsko/Halle zaznamenalo v posledních letech nárůst objemu nákladní přepravy, na letišti Brusel došlo naopak v témže období k jeho poklesu. Podle Německa se na letiště Brusel navíc vztahuje významné omezení nočních letů, hospodářská soutěž je proto omezená.
- (136) Německo mimoto uvedlo, že v rozporu s názorem Komise měli všichni potenciální uživatelé k letištní infrastruktuře stejný a nediskriminační přístup. Podle Německa nebyly jednotlivým uživatelům letiště poskytnuty neodůvodněné slevy na základě objemu. Podle názoru Německa se již Komise mimoto otázkou stejného a nediskriminačního přístupu k letišti zabývala v předchozím rozhodnutí týkajícím se financování letiště Lipsko/Halle⁽²⁷⁾.
- (137) Německo tudíž zastává názor, že případnou státní podporu lze považovat za slučitelnou s vnitřním trhem.

4. PŘIPOMÍNKY TŘETÍCH STRAN

4.1. MITTELDEUTSCHE AIRPORT HOLDING (MFAG)

- (138) Společnost MFAG podala připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení společně se společností FLH dne 26. října 2011. Připomínky společnosti MFAG jsou obecně v souladu s připomínkami Německa.

4.1.1. Pojem hospodářská činnost a výkon veřejné správy

- (139) Společnost MFAG uvedla, že výstavba infrastruktury na letišti Lipsko/Halle nepředstavuje hospodářskou činnost. Podle společnosti MFAG tudíž dotyčné financování nespadá do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Společnost MFAG v této souvislosti uvedla, že by soukromý investor předmětná opatření neprovedl tehdy ani nyní. Společnost MFAG tvrdila, že pro letištní infrastrukturu neexistuje žádný trh. V této souvislosti společnost MFAG uvedla, že letiště nejsou schopna financovat investice do infrastruktury sama. Společnost MFAG se obávala, že použití pravidel státní podpory na letištní infrastrukturu povede k snížení investic do letištní infrastruktury.
- (140) Společnost MFAG rovněž uvedla, že k rozšíření letiště Lipsko/Halle došlo ve veřejném zájmu a že se na financování letištní infrastruktury nevztahuje kritérium tržně jednajícího hospodářského subjektu. Společnost MFAG v této souvislosti prohlásila, že v Unii neexistuje žádný případ, kdy by soukromý investor vybudoval nebo podstatně rozšířil letiště z vlastních zdrojů. Podle společnosti MFAG musí proto Komise místo použití kritéria tržně jednajícího hospodářského subjektu posoudit, zda je infrastruktura nabízena všem uživatelům otevřeným a nediskriminačním způsobem. Společnost MFAG dále uvedla, že v případě letiště Lipsko/Halle tomu tak je. Podle společnosti MFAG nebyla tudíž opatření infrastruktury založena na obchodním plánu ani na dlouhodobých vyhlídkách ziskovosti.

⁽²⁷⁾ Rozhodnutí 200/948/ES.

- (141) Společnost MFAG mimoto objasnila, že výstavba letiště pomohla dosáhnout cílů regionální politiky a podpořit hospodářsky znevýhodněný region. Společnost MFAG zdůraznila, že to představuje obvyklou povinnost státu, kterou nemohou plnit soukromí investoři, nelze ji proto posuzovat podle pravidel státní podpory.
- (142) Společnost MFAG také tvrdila, že pokud by bylo financování infrastruktury obecně hospodářskou činností (což není), spadala by předmětná opatření do výkonu veřejné správy, a nepředstavovala by tudíž státní podporu.
- (143) Pokud jde o činnosti spadající do výkonu veřejné správy, společnost MFAG uvedla, že Komise musí rozlišovat mezi ochranou letecké dopravy před vnějšími hrozbami, ochranou letecké dopravy před provozními riziky a ochranou třetích stran před provozními riziky spojenými s leteckou dopravou. V této souvislosti společnost MFAG uvedla, že by ochrana před provozními riziky a ochrana práv třetích stran měly spadat do výkonu veřejné správy. Společnost MFAG podotkla, že Komise ve své rozhodovací praxi považovala opatření v oblasti požární ochrany, letových navigačních služeb a řízení letového provozu, zejména Deutscher Wetterdienst (německá meteorologická služba) a Deutsche Flugsicherung (společnost zajišťující řízení letového provozu), za opatření spadající do výkonu veřejné správy.

4.1.2. Soulad půjček společníků společnosti FLH s trhem

- (144) Podle společnosti MFAG byly půjčky společníků poskytnuty za tržních podmínek. Společnost MFAG uvedla, že je nutno vzít v úvahu rating, který společnosti MFAG přidělily společnosti Nord LB a Deutsche Kreditbank AG. Společnost MFAG v této souvislosti objasnila, že společnosti Nord LB a Deutsche Kreditbank AG stanovily rating společnosti MFAG a FLH v ratingové kategorii [...] s průměrnou pravděpodobností selhání [...] %. Společnost MFAG rovněž uvedla, že ratingová kategorie [...] je srovnatelná s externí ratingovou kategorií společnosti Standard&Poor's [...] až [...], ratingovou kategorií společnosti Moody's [...] až [...] a ratingovou kategorií společnosti Fitch [...] až [...].
- (145) Společnost MFAG také tvrdila, že půjčky společníků společnosti FLH byly ve vysoké míře zajištěny. Společnost MFAG objasnila, že půjčky společnosti FLH budou použity na financování udržitelných investic do infrastruktury. Společnost MFAG rovněž uvedla, že se na aktiva společnosti FLH nevztahují žádná zástavní práva („Grundpfandrechte“). Společnost MFAG se tudíž domnívala, že vzhledem k velmi dobrému ratingu a vysoké úrovni zajištění by riziková marže měla být stanovena nejvýše na [...] bazických bodů.
- (146) Jelikož rizikové marže jsou u půjček společnosti FLH v rozmezí od [...] do [...] bazických bodů, zastávala společnost MFAG názor, že půjčky byly poskytnuty za tržních podmínek a bez státní podpory.

4.1.3. Slučitelnost podpory

- (147) Společnost MFAG se domnívala, že kapitálové injekce jsou každopádně slučitelné s vnitřním trhem.
- (148) Společnost MFAG uvedla, že letiště Lipsko/Halle má významný kladný dopad na zaměstnanost v regionu s 5 100 zaměstnanci (včetně zaměstnanců společnosti MFAG, leteckých společností, restaurací, stravovacích zařízení, orgánů veřejné moci a ostatních podniků), kteří pracují přímo na letišti, a s přibližně 8 100 nepřímými zaměstnanci.
- (149) Společnost MFAG rovněž zdůraznila, že vzhledem ke kapacitním problémům a omezení nočních letů na ostatních letištích (např. Frankfurt nad Mohanem, Mnichov, Berlín, Düsseldorf a Hamburk) hraje letiště Lipsko/Halle důležitou úlohu, pokud jde o odlehčení těmto ostatním německým letištím, přispívá tudíž k zabezpečení dodávek pro celé Německo.
- (150) Co se týká nediskriminační povahy letištních poplatků, společnost MFAG uvedla, že ceník letištních poplatků na letišti Lipsko/Halle nemá zvýhodňovat pouze jednu leteckou společnost a že všem leteckým společnostem jsou účtovány stejné přistávací poplatky. Podle společnosti MFAG proto infrastrukturu využívají všichni uživatelé stejně a nediskriminačně.
- (151) Pokud jde o nezbytnost podpory a její motivační účinek, společnost MFAG uvedla, že bez půjček společníků nebo kapitálových injekcí by opatření provedena nebyla. Podle společnosti MFAG představuje celkový objem investic ve výši 225,6 milionu EUR dvoj- až trojnásobek průměrného obrátu společnosti MFAG a více než pětinašobek průměrného ročního obrátu společnosti FLH v období, v němž bylo o infrastrukturních projektech rozhodnuto. Podle společnosti MFAG nevylučuje skutečnost, že opatření již byla částečně provedena, existenci motivačního účinku, jelikož tato opatření byla provedena až po obdržení finančních záruk a přijetí rozhodnutí veřejných společníků, kteří rovněž poskytovali průběžné financování, a to prostřednictvím půjček společníků.

- (152) Společnost MFAG uvedla, že dotyčná opatření nenarušila negativně hospodářskou soutěž. Společnost MFAG se mimoto domnívala, že neexistuje žádný negativní dopad na letiště Brusel ani na letiště Vatry. Podle společnosti MFAG se na letiště Brusel vztahuje omezení nočních letů, což je důvod, proč se společnost DHL rozhodla přemístit svou činnost v dlouhodobém horizontu na letiště Lipsko/Halle. Co se týká letiště Vatry, společnost MFAG uvedla, že podle zpráv v tisku existuje na tomto letišti pouze velmi omezená činnost v oblasti nákladní dopravy (přibližně pouze 5 až 6 letů týdně).

4.2. ARBEITSGEMEINSCHAFT DEUTSCHER VERKEHRSFLUGHÄFEN (ADV)

- (153) Organizace ADV zaslala připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dne 27. října 2011. Připomínky organizace ADV jsou zcela v souladu s připomínkami společnosti MFAG. Organizace ADV podotkla, že letiště Lipsko/Halle je důležité pro regionální rozvoj.

4.3. DEUTSCHE FLUGSICHERUNG (DFS)

- (154) Společnost DFS podala připomínky dopisem ze dne 28. října 2011.
- (155) Společnost DFS uvedla, že infrastrukturní projekty O3 až O8 a O10 (viz tabulka 2) přispějí k bezpečnému a hladkému řízení letového provozu na letišti Lipsko/Halle. Společnost DFS v této souvislosti uvedla, že opatření O3 pomohlo snížit tlak na pojezdové dráhy a posuvné mosty, opatření O5 bylo naprosto nezbytné k zajištění toho, aby se při rolování v jižní části letiště nevyskytovaly žádné překážky, a opatření O8 slouží jako základna pro záchrannou leteckou službu a mimořádné operace. Společnost DFS dále uvedla, že opatření O10 napomůže činnosti společnosti DFS podle § 29b odst. 2 německého zákona o letecké dopravě (*Luftverkehrsgesetz*, dále jen „*LuftVG*“) související s ochranou veřejnosti před nepřiměřeným hlukem.

4.4. AKCIONÁŘ SPOLEČNOSTI MFAG A/NEBO SPOLEČNÍK SPOLEČNOSTI FLH

4.4.1. Okres Nordsachsen

- (156) Okres Nordsachsen podal připomínky dopisem ze dne 27. října 2011.
- (157) Okres Nordsachsen uvedl, že letiště představuje důležitý stimul pro hospodářský rozvoj a zaměstnanost v regionu. Okres Nordsachsen mimoto poukázal na skutečnost, že z historických důvodů existovala na letišti vyšší potřeba dalších investic než na ostatních německých letištích. Okres Nordsachsen uvedl, že pojem „činnosti spadající do výkonu veřejné správy“ je nutno vykládat širěji.
- (158) Okres Nordsachsen také uvedl, že k financování potřebných investic nepostačují letištní poplatky. Podle jeho názoru měly plánované kapitálové injekce motivační účinek. Okres Nordsachsen ve svých připomínkách na závěr uvedl, že bez financování by letiště nemohlo infrastrukturní projekt realizovat.

4.4.2. Město Drážďany

- (159) Město Drážďany, menšinový akcionář společnosti MFAG, podalo připomínky dne 28. října 2011. Připomínky města Drážďany byly v souladu s připomínkami společnosti MFAG a okresu Nordsachsen.
- (160) Město Drážďany uvedlo, že letiště je největším zaměstnavatelem v regionu a přímo zaměstnává 5 100 osob. Město Drážďany proto zdůraznilo, že letiště představuje pro region důležitý hospodářský stimul. Město Drážďany rovněž tvrdilo, že kvůli povolení nočních letů hraje letiště Lipsko/Halle důležitou úlohu, pokud jde o odlehčení ostatním německým letištím.
- (161) Město Drážďany taktéž uvedlo, že investiční náklady spojené s letištní infrastrukturou nelze financovat v celém rozsahu z letištních poplatků hrazených uživateli letiště. Také uvedlo, že v minulosti byl rozvoj letišť obvykle financován z veřejných zdrojů. Podle města Drážďany nestanoví německé letištní poplatky provozovatelé letišť sami, nýbrž musí být oficiálně schváleny orgány veřejné moci.
- (162) Město Drážďany rovněž tvrdilo, že opatření infrastruktury na letišti Lipsko/Halle neovlivní negativně vnitřní trh, jelikož všechna konkurenční německá a zahraniční letiště využívají téměř zcela svou kapacitu, zatímco letiště Vatry je provozováno jen stěží.

4.4.3. Město Lipsko

- (163) Dne 28. října 2011 obdržela Komise připomínky města Lipska, které je akcionářem společnosti MFAG. Připomínky města Lipska byly zcela v souladu s připomínkami města Drážďany a společnosti MFAG.

4.5. NÁKLADNÍ LETEČTÍ DOPRAVCI A SPOLEČNOSTI POSKYTUJÍCÍ EXPRESNÍ BALÍKOVÉ SLUŽBY

4.5.1. European Air Transport Leipzig (EAT)

- (164) Dne 27. října 2011 podala své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení společnost EAT, nákladní letecký dopravce se základnou na letišti Lipsko/Halle. Společnost EAT uvedla, že je 100 % dceřinou společností společnosti Deutsche Post AG a že letiště Lipsko/Halle využívá jako svůj hlavní letecký uzel.
- (165) Společnost EAT uvedla, že pokud je jí známo, mají všichni potenciální uživatelé přístup k infrastruktuře stejně a nediskriminačně. Společnost EAT rovněž objasnila, že to dokládá zejména transparentní cenová politika, která se vztahuje na všechny uživatele.

4.5.2. Lufthansa Cargo

- (166) Společnost Lufthansa Cargo podala připomínky dne 26. října 2011. Její připomínky jsou zcela v souladu s připomínkami společnosti EAT. Společnost Lufthansa Cargo potvrdila, že všichni potenciální uživatelé mají k letišti stejný a nediskriminační přístup.

4.5.3. Emons Spedition

- (167) Společnost Emons Spedition podala připomínky dne 18. října 2011. Připomínky společnosti Emons byly zcela v souladu s připomínkami společnosti EAT. Společnost Emons zdůraznila, že veřejné financování zdokonalení letištní infrastruktury je důležité jak pro letiště, tak i pro uživatele letišť.

4.5.4. Spero Logistics Europe

- (168) Společnost Spero Logistics Europe podala připomínky dne 28. října 2011. Připomínky společnosti Spero byly zcela v souladu s připomínkami společností EAT a Emons Spedition.
- (169) Společnost Spero dále uvedla, že pro nákladní leteckou dopravu je obzvláště důležité povolení nočních letů. Společnost Spero objasnila, že se rozhodla provozovat činnost z letiště Lipsko/Halle kvůli jeho geografické poloze (ve středu Evropy s možností přístupu na největší evropský trh a kratší dobou letu do Asie).

4.5.5. Deutsch Russische Wirtschaftsallianz e.V. (německo-ruská ekonomická aliance)

- (170) Deutsch Russische Wirtschaftsallianz (dále jen „Wirtschaftsallianz“) dne 25. října 2011 uvedla, že rozvoj letiště je nezbytný pro hospodářský růst v regionu.
- (171) Wirtschaftsallianz rovněž podotkla, že letiště Lipsko/Halle je důležité v rámci projektu SALIS za účelem zvláštní přepravy v souvislosti s operacemi NATO v Afghánistánu. Wirtschaftsallianz tvrdila, že podmínky pro realizaci tohoto projektu v současnosti existují pouze v Lipsku. Wirtschaftsallianz rovněž objasnila, že to se týká zejména bezpečnostních požadavků podle směrnic NATO, povolení nepřetržitého provozu, drah dlouhých 3 000 m, dostatečných skladovacích a nakládacích prostor a kapacity v oblasti technické údržby ruských letadel používaných v rámci projektu SALIS.

4.5.6. Ostatní nákladní dopravci a sdružení

- (172) Komise obdržela připomínky rovněž od společností Skyline Air Services, Netzwerk Logistik Leipzig-Halle e.V., Kühne+Nagel, Jet-Speed, Jade Cargo, Baring, Air Cargo Club Deutschland, Aerologic a Volga-Dnepr. Jejich připomínky byly zcela v souladu s připomínkami společnosti EAT a zdůrazňovaly význam letiště Lipsko/Halle pro regionální rozvoj a přístupnost.

4.6. SPOLEČNOSTI ZAJIŠŤUJÍCÍ OSOBNÍ LETECKOU DOPRAVU A SDRUŽENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

4.6.1. Germanwings

- (173) Společnost Germanwings, dceřiná společnost společnosti Deutsche Lufthansa AG, podala připomínky dne 26. října 2011.

- (174) Společnost Germanwings uvedla, že výstavbu a rozšíření letištní infrastruktury nelze financovat v celém rozsahu z letištních poplatků. Společnost Germanwings tvrdila, že velmi velká část opatření uvedených v rozhodnutí o zahájení řízení souvisí s opatřeními k zajištění bezpečnosti vzdušného prostoru nebo opatřeními k provedení bezpečnostních předpisů. Společnost Germanwings rovněž tvrdila, že tato opatření nespadají do oblasti působnosti pravidel státní podpory.
- (175) Společnost Germanwings zdůraznila, že by Komise měla vzít v úvahu zvláštní situaci letiště Lipsko/Halle a výpadek investic do letištní infrastruktury s ohledem na znovusjednocení Německa.
- (176) Společnost Germanwings také uvedla, že infrastruktura na letišti Lipsko/Halle je dostupná všem potenciálním uživatelům bez jakékoli diskriminace nebo faktického preferenčního zacházení přiznaného jedné letecké společnosti.

4.6.2. Ostatní letecké společnosti a sdružení cestovního ruchu

- (177) Komise obdržela připomínky i od společností Austrian Airlines, Alltours, Bundesverband der Deutsche Luftverkehrswirtschaft, Deutscher Reise Verband a Bundesverband der Deutschen Tourismuswirtschaft. Jejich připomínky byly zcela v souladu s připomínkami společnosti Germanwings.

4.7. PODNIKY NACHÁZEJÍCÍ SE V BLÍZKOSTI LETIŠTĚ A SDRUŽENÍ

4.7.1. BMW Werk Leipzig (BMW)

- (178) Společnost BMW podala připomínky dopisem ze dne 27. října 2011.
- (179) Společnost BMW uvedla, že letiště Lipsko/Halle je důležité pro místní průmysl a že má pozitivní vnější dopady na region a podniky, které se v něm nacházejí. Společnost BMW dále uvedla, že by Komise měla vzít v úvahu výpadek investic na letišti Lipsko/Halle před znovusjednocením Německa. Vzhledem k významu letiště pro region se společnost BMW domnívala, že by se veřejné financování mělo považovat za slučitelné s vnitřním trhem.

4.7.2. EADS Elbe Flugzeugwerke (EADS)

- (180) Společnost EADS podala připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dopisem ze dne 27. října 2011.
- (181) Společnost EADS uvedla, že letiště Lipsko/Halle je pro hospodářství regionu velmi důležité a že bylo významným faktorem při rozhodování společnosti EADS o zřízení dceřiné společnosti v tomto regionu.

4.7.3. European Energy Exchange AG (EEX)

- (182) EEX, společnost obchodující s energií, která má ústředí v Lipsku, podala připomínky dne 27. října 2011.
- (183) Společnost EEX uvedla, že letiště Lipsko/Halle je pro region a pro zaměstnance společnosti EEX velmi důležité. Společnost EEX dále uvedla, že podle ní nelze letiště Lipsko/Halle nahradit využíváním jiných evropských letišť jako alternativy.

4.7.4. Industrie- und Handelskammer Halle-Dessau [Obchodní a průmyslová komora Halle-Dessau]

- (184) Obchodní a průmyslová komora podala připomínky dne 26. října 2014.
- (185) Obchodní a průmyslová komora uvedla, že na trhu letištních služeb v Unii existuje v důsledku hospodářské soutěže pozitivní vzájemná závislost. Obchodní a průmyslová komora v této souvislosti uvedla, že zdokonalení infrastruktury na jednom místě má kladný dopad i na ostatní letiště. V tomto smyslu podotkla, že převažují pozitivní síťové účinky programu týkajícího se infrastruktury na letišti Lipsko/Halle. Podle názoru obchodní a průmyslové komory je nutno vzít v úvahu strukturální nedostatky regionu a výpadek investic ve východním Německu. Obchodní a průmyslová komora rovněž uvedla, že bez počáteční veřejné investice by byly následné investice soukromého sektoru nemyslitelné.

4.7.5. Ostatní sdružení

- (186) Komise obdržela připomínky také od Handwerkskammer zu Leipzig, Industrie- und Handelskammer zu Leipzig, Wirtschaftsinitiative Mitteldeutschland a Leipziger Messe. Tyto připomínky byly zcela v souladu s připomínkami společností BMW a EADS.

4.8. „PROTIHLUKOVÁ“ INICIATIVA OBČANŮ MĚSTA SCHKEUDITZ

- (187) Občanská iniciativa podala připomínky dne 24. srpna 2011.

- (188) Občanská iniciativa uvedla, že si její členové všimli, že jižní dráhu využívá téměř výhradně společnost DHL. Podle občanské iniciativy je společnost DHL téměř výhradním uživatelem dráhy a jihovýchodní části letiště. Iniciativa uvedla, že podle jejího názoru nelze vzhledem k intenzivnímu využívání této infrastruktury společností DHL předpokládat, že investice souvisely s osobní přepravou.

5. VYJÁDŘENÍ NĚMECKA K PŘIPOMÍNKÁM TŘETÍCH STRAN

- (189) Německo na úvod svého vyjádření uvedlo, že připomínky 34 třetích stran provedení oznámených opatření podpořily.
- (190) Německo rovněž uvedlo, že připomínky třetích stran potvrdily jeho názor, že dotyčná opatření infrastruktury spadají do výkonu veřejné správy. Německo v této souvislosti vyzdvihlo skutečnost, že společnost DFS zdůraznila, že opatření O3 až O8 a O10 představují opatření, která byla provedena v rámci plnění povinností státu. Německo také zdůraznilo, že řada třetích stran uvedla, že se na předmětná opatření pravidla státní podpory nevztahují.
- (191) Německo podotklo, že připomínky jednoznačně prokazují, že veřejné financování splňuje kritéria stanovená v čl. 107 odst. 3 Smlouvy. Německo uvedlo, že zejména města, místní orgány a obchodní komory, jakož i podniky nacházející se v regionu zdůraznily hospodářský a regionální význam letiště. Podle Německa proto není pochyb o tom, že výstavba a provozování letiště slouží jasně vymezenému cíli společného zájmu. Německo mimoto uvedlo, že připomínky třetích stran potvrdily i nezbytnost a přiměřenost veřejného financování.
- (192) S ohledem na možný nežádoucí negativní dopad na hospodářskou soutěž a obchod Německo uvedlo, že letiště Vatry ani Brusel nepodala k rozhodnutí o zahájení řízení žádné připomínky. Podle Německa to prokazuje, že tato letiště nejsou negativními dopady předmětných opatření postižena. Německo uvedlo, že tento názor podpořily i další třetí strany, například společnosti Lufthansa Cargo, Austrian Airlines, Germanwings a Jade Cargo. Německo také uvedlo, že i společnosti Alltours, Deutscher Reise Verband, BARING a Aircargo Club Deutschland tvrdily, že mezi letišti Lipsko/Halle a Brusel nebo Vatry neexistuje konkurenční překrývání spádových oblastí.
- (193) Co se týká požadavku na stejný a nediskriminační přístup k letišti, Německo podotklo, že připomínky třetích stran potvrzují, že letištní poplatky byly stanoveny nediskriminačním způsobem.

6. POSOUZENÍ

- (194) V čl. 107 odst. 1 Smlouvy je stanoveno, že „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“.
- (195) Kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 Smlouvy jsou kumulativní. Aby dotyčná opatření představovala státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, musí být splněny níže uvedené podmínky:
- a) podpora musí být poskytnuta státem nebo ze státních prostředků;
 - b) musí zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby;
 - c) narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž;
 - d) ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

6.1. POJEM PODNIK A HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

6.1.1. Pojem podnik

- (196) Pokud jde o existenci státní podpory, nejprve je nutno určit, zda příjemce opatření vykonává hospodářskou činnost, považuje se tudíž za podnik ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy ⁽²⁸⁾.

⁽²⁸⁾ Viz věc Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil 1998, s. I-3851, a spojené věci Pavlov, C180/98 až 184/98, Recueil 2000, s. I-6451.

- (197) Německo v tomto ohledu uvedlo, že se pojem „podnik“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy na letiště nevztahuje, přinejmenším s ohledem na financování regionální letištní infrastruktury. Německo zastávalo názor, že výstavba takovéto infrastruktury nepředstavuje hospodářskou činnost, nýbrž obecné opatření sledující cíle dopravní, hospodářské a regionální politiky. Německo mimoto tvrdilo, že výstavba letištní infrastruktury nepředstavuje hospodářskou činnost, jelikož by soukromý investor tuto činnost nezajistil. Německo v tomto ohledu také uvedlo, že letiště mají nadprůměrné fixní náklady související s infrastrukturou, zařízením a provozem. Jejich prostor pro rozhodování je omezen striktními právními povinnostmi a podmínkami. Německo se dále domnívalo, že odkazy na rozsudek ve věci *Aéroports de Paris* a rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle nejsou pro dotyčná opatření relevantní. S ohledem na rozsudek ve věci *Aéroports de Paris* Německo uvedlo, že se rozsudek nezabývá výstavbou letištní infrastruktury, nýbrž provozováním letiště. Německo se rovněž domnívalo, že se rozsudek ve věci *Aéroports de Paris* nezabývá výkladem pojmu „podnik“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, nýbrž se týká porušení zákazu zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 Smlouvy. Co se týká rozsudku ve věci letiště Lipsko/Halle, Německo usuzovalo, že rozsudek Tribunálu nemá účinek jako soudní precedens, jelikož proti němu lze podat opravný prostředek.
- (198) Pokud jde o pojem „podnik“, podle ustálené judikatury Soudního dvora zahrnuje pojem „podnik“ subjekty, které vykonávají hospodářskou činnost, bez ohledu na jejich právní postavení a způsob jejich financování⁽²⁹⁾. Hospodářskou činnost představuje jakákoli činnost spočívající v nabízení zboží nebo služeb na trhu⁽³⁰⁾. Hospodářská povaha činnosti jako taková nezávisí na tom, zda činnost přináší zisk⁽³¹⁾.
- (199) V rozsudku ve věci *Aéroports de Paris*⁽³²⁾ Soudní dvůr rozhodl, že provozování letiště, které spočívá v poskytování letištních služeb leteckým společnostem a různým poskytovatelům služeb, rovněž představuje hospodářskou činnost. V rozsudku ve věci letiště Lipsko-Halle⁽³³⁾ Tribunál ozřejmil, že provozování letiště je hospodářskou činností, jehož nedílnou součástí je výstavba letištní infrastruktury.
- (200) Komise připomíná, že v rozsudku ve věci letiště Leipzig-Halle Tribunál rozhodl, že od roku 2000 již nelze používání pravidel státní podpory na financování letištní infrastruktury vyloučit⁽³⁴⁾. Od vyhlášení rozsudku ve věci *Aéroports de Paris* (12. prosince 2000) je tak třeba mít za to, že provozování a výstavba letištní infrastruktury podléhá systému kontroly státní podpory.
- (201) V rozsudku ve věci letiště Lipsko/Halle Tribunál rovněž rozhodl, že není podstatné, zda výstavba nebo rozšíření letištní infrastruktury sledují cíle regionální, hospodářské nebo dopravní politiky. Podle ustálené judikatury není důležité, jaký účel konkrétní opatření sledují, nýbrž jaké účinky způsobují⁽³⁵⁾.
- (202) V rozsudku ve věci letiště Lipsko/Halle Tribunál také potvrdil, že existenci trhu s letištní infrastrukturou prokazuje skutečnost, že letiště Lipsko-Halle konkurovalo jiným regionálním letištím, především letišti Vatry (Francie) a Brusel (Belgie), při zřizování evropského leteckého uzlu DHL pro nákladní dopravu.

⁽²⁹⁾ Viz sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu (Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 4), část 2.1 a související judikatura, zejména spojené věci Pavlov a další, C-180/98 až C-184/98, Recueil 2000, s. I-6451, viz rovněž věc Cassa di Risparmio di Firenze a další, C-222/04, Sb. rozh. 2006, s. I-289; věc FENIN v. Komise, C-205/03 P, Sb. rozh. 2006, s. I-6295, a věc MOTOE, C-49/07, Sb. rozh. 2008, s. I-4863.

⁽³⁰⁾ Věc Komise v. Itálie, 118/85, Recueil 1987, s. 2599, bod 7; věc Komise v. Itálie, C-35/96, Recueil 1998, s. I-3851, bod 36; Pavlov a další, bod 75.

⁽³¹⁾ Spojené věci Van Landewyck, 209/78 až 215/78 a 218/78, Recueil 1980, s. 3125, bod 88; věc FFSA a další, C-244/94, Recueil 1995, s. I-4013, bod 21, a věc MOTOE, C-49/07, Sb. rozh. 2008, s. I-4863, body 27 a 28.

⁽³²⁾ Věc *Aéroports de Paris* v. Komise, T-128/98, Recueil 2000, s. II-3929, potvrzeno rozsudkem ve věci C-82/01, Recueil 2002, s. I-9297, body 75–79.

⁽³³⁾ Spojené věci *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig Halle GmbH v. Komise*, T-443/08 a T-455/08 („rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle“), Sb. rozh. 2011, s. II-1311, zejména body 93 a 94; potvrzený rozsudkem ve věci *Mitteldeutsche Flughafen a Flughafen Leipzig/Halle v. Komise*, C-288/11 P, Sb. rozh. 2012, dosud nezveřejněno.

⁽³⁴⁾ Viz rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 106.

⁽³⁵⁾ Rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 102 a následující body.

- (203) Podle judikatury je třeba shledat, že pro účely přezkumu, zda má činnost správce letiště v kontextu veřejného financování rozšíření infrastruktury hospodářskou povahu, není důvod oddělovat činnost spočívající ve výstavbě nebo rozšíření infrastruktury, od jejího následného používání ⁽³⁶⁾.
- (204) V rozsudku ve věci letiště Lipsko/Halle Tribunál mimoto uvedl, že: „přistávací a vzletové dráhy jsou zásadním předpokladem pro hospodářské činnosti vyvíjené provozovatelem letiště. Výstavba přistávacích a vzletových drah letišti umožňuje, aby vyvíjelo svou hlavní hospodářskou činnost, respektive, pokud jde o výstavbu další dráhy nebo o rozšíření stávající dráhy, aby tuto činnost rozvíjelo.“
- (205) Na základě judikatury uvedené v 196. a 204. bodě odůvodnění Komise uvádí, že infrastruktura, jíž se toto rozhodnutí týká, bude buď provozována na komerčním základě přímo společností FLH, správcem letiště, nebo bude nepřímo podporovat a umožňovat komerční činnost celého letiště.
- (206) Komise v této souvislosti podotýká, že podle německých právních předpisů, zejména [...], musí poplatky stanovit provozovatel letiště a předložit je ke schválení Spolkovému ministerstvu dopravy. Komise bere na vědomí, že letištní poplatky stanoví provozovatelé letišť v rámci regulačních omezení, která mají zamezit neoprávněné diskriminaci mezi uživateli letišť a případnému zneužití dominantního postavení správce letiště. Komise se však domnívá, že to nevylučuje, aby správci letiště stanovili výši letištních poplatků s přihlédnutím k potřebným investicím a souvisejícím nákladům. To potvrzují zejména požadavky [...] a [...] [...].
- (207) Komise rovněž uvádí, že výstavba a rozšíření infrastruktury, jíž se týká toto rozhodnutí, umožní společnosti FLH jakožto provozovateli letiště Lipsko/Halle zvýšit kapacitu a hospodářskou činnost. Společnost FLH jakožto správce letiště poskytuje letištní služby za úplaty, přičemž finanční prostředky plynou zejména z letištních poplatků, avšak rovněž z jiných příjmů souvisejících s využíváním infrastruktury a poskytováním doplňkových služeb, jako je například pronájem hangárů, jež je nutno považovat za odměnu za poskytování služeb.
- (208) Komise se proto domnívá, že infrastruktura, jíž se toto rozhodnutí týká, představuje komerčně využitelnou infrastrukturu. Společnost FLH je proto podnikem ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

6.1.2. Činnosti spadající do výkonu veřejné správy

- (209) Ne všechny činnosti letiště jsou však nutně hospodářské povahy ⁽³⁷⁾. Jelikož klasifikace subjektu jako podniku se vždy týká konkrétní činnosti, je nezbytné činnosti daného letiště od sebe odlišit a určit, do jaké míry jsou tyto činnosti hospodářské povahy. Pokud letiště provádí jak hospodářské, tak nehospodářské činnosti, považuje se za podnik pouze v souvislosti s činnostmi hospodářskými.
- (210) Soudní dvůr uvádí, že činnosti, které obvykle spadají do odpovědnosti státu při výkonu jeho veřejných pravomocí, nejsou hospodářského charakteru a obecně nespádají do oblasti působnosti pravidel o státní podpoře ⁽³⁸⁾. V kontextu letiště se má obecně za to, že činnosti jako řízení letového provozu, policie, celní odbavení, hasičská záchranná služba, činnosti nezbytné k ochraně civilního letectví před protiprávními činy a investice do infrastruktury a vybavení potřebných k výkonu těchto činností jsou nehospodářské povahy ⁽³⁹⁾.

⁽³⁶⁾ Věc FENIN v. Komise, C-205/03P, Sb. rozh. 2006, s. I-6295, bod 88, a rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 95.

⁽³⁷⁾ Rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 98.

⁽³⁸⁾ Věc Komise v. Itálie, C-118/85, Recueil 1987, s. 2599, body 7 a 8, a věc Bodson/Pompes funèbres des régions libérées, C-30/87, Recueil 1988, s. 2479, bod 18.

⁽³⁹⁾ Viz zejména věc SAT/Eurocontrol, C-364/92, Recueil 1994, s. I-43, bod 30, a věc Selex Sistemi Integrati v. Komise, C-113/07 P, Sb. rozh. 2009, s. I-2207, bod 71.

- (211) Financování těchto ne hospodářských činností z veřejných zdrojů nepředstavuje státní podporu, musí však být omezeno pouze na nezbytné minimum nutné pro náhradu nákladů vzniklých na základě této činnosti a nelze je využít na pokrytí nákladů souvisejících s prováděním jiného typu hospodářské činnosti ⁽⁴⁰⁾. Případná nadměrná náhrada nákladů spojených s ne hospodářskými činnostmi poskytnutá orgány veřejné moci může představovat státní podporu. Pokud navíc letiště vykonává vedle svých hospodářských činností také činnosti ne hospodářské, je vyžadováno vedení odděleného nákladového účetnictví, aby nedocházelo k převodu veřejných prostředků mezi ne hospodářskými a hospodářskými činnostmi.
- (212) Financování ne hospodářských činností z veřejných zdrojů nesmí vést k ne oprávněné diskriminaci mezi letišti. Z ustálené judikatury vyplývá, že pokud orgány veřejné moci uleví podnikům od nákladů spjatých s jejich hospodářskými činnostmi, dochází tak ke vzniku zvýhodnění ⁽⁴¹⁾. Jestliže je tudíž v daném právním řádu obvyklé, že civilní letiště musí nést určité náklady spjaté se svým provozem, zatímco jiná civilní letiště je nést nemusí, mohlo tak posledně jmenovaným letištěm vzniknout zvýhodnění, a to bez ohledu na to, zda se uvedené náklady vztahují na činnost, která je obecně považována za činnost ne hospodářské povahy.
- (213) Na základě 209. a 212. bodu odůvodnění musí proto Komise analyzovat povahu opatření infrastruktury provedených na letišti Lipsko/Halle, jichž se toto rozhodnutí týká.
- (214) Německo uvedlo, že se oznámená opatření O1 až O11 týkají činností spadajících do výkonu veřejné správy a že financování těchto činností je důsledně omezeno na náklady nezbytné k provedení těchto opatření. Německo se tudíž domnívalo, že tyto náklady nepodléhají systému kontroly státní podpory. Německo v této souvislosti tvrdilo, že opatření O1 až O11 spadají do jedné z těchto kategorií:
- i) opatření na ochranu letectví před protiprávními činy ⁽⁴²⁾, na něž se vztahuje německý zákon o bezpečnosti vzdušného prostoru (*Luftverkehrs- und Sicherheitsgesetz*, „LuftSiG“), zejména jeho § 8;
 - ii) opatření související s provozní bezpečností, na něž se vztahuje § 45 nařízení o licencích pro provozování letecké dopravy (*Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung*, „LuftVZO“); nebo
 - iii) opatření související s ochranou třetích stran před provozními riziky spojenými s leteckou dopravou (např. hluková zátěž).
- (215) Co se týká opatření souvisejících s provozní bezpečností, Komise se domnívá, že zajištění bezpečného provozu na letišti je běžnou součástí hospodářské činnosti spočívající v provozování letiště ⁽⁴³⁾. V této souvislosti je třeba uvést, že nelze mít za to, že náklady spojené s regulačními požadavky a normami spadají do výkonu veřejné správy. S výhradou podrobnějšího přezkumu s ohledem na jednotlivé činnosti a náklady Komise konstatuje, že opatření, která mají zajistit bezpečnost provozu na letišti, nepředstavují činnosti spadající do výkonu veřejné správy. Každý podnik, který chce působit na daném trhu, musí zaručit bezpečnost zařízení (v případě letišť to jsou například vzletové a přistávací dráhy, pojezdové dráhy a odbavovací plochy) a musí zajistit rovněž dodržování regulačních norem.
- (216) Pokud jde o vzletové a přistávací dráhy, pojezdové dráhy a odbavovací plochy, Komise se domnívá, že se jedná o nezbytné prvky pro hospodářské činnosti vykonávané správcem letiště. Výstavba vzletových a přistávacích drah, pojezdových drah a odbavovacích ploch tudíž správci letiště umožňuje vykonávat jeho hlavní ekonomickou činnost.
- (217) Co se týká opatření podle § 8 zákona *LuftSiG*, řízení letového provozu, meteorologické služby a jednotku požární ochrany lze v zásadě považovat za činnosti, které spadají do výkonu veřejné správy.

⁽⁴⁰⁾ Věc *Cali & Figli v. Servizi ecologici porto di Genova*, C-343/95, Recueil 1997, s. I-1547. Rozhodnutí Komise ze dne 19. března 2003 ve věci N309/2002, Bezpečnost letectví – kompenzace nákladů po útocích 11. září 2001 (Úř. věst. C 148, 25.6.2003, s. 7). Rozhodnutí Komise ze dne 16. října 2002 ve věci N438/2002, Subvence správ přístavů na výkon úkolů podřízených veřejné moci (Úř. věst. C 284, 21.11.2002, s. 2).

⁽⁴¹⁾ Viz mimo jiné věc *Wolfgang Heiser v. Finanzamt Innsbruck*, C-172/03, Sb. rozh. 2005, s. I-01627, bod 36, a judikatura citovaná v tomto rozsudku.

⁽⁴²⁾ Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2320/2002 ze dne 16. prosince 2002, kterým se stanoví společná pravidla v oblasti bezpečnosti civilního letectví (Úř. věst. L 355, 30.12.2002, s. 1).

⁽⁴³⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 20. února 2014 ve věci státní podpory SA.35847 (2012/N) – Česká republika – letiště Ostrava, dosud nezveřejněno v Úř. věst., 16. bod odůvodnění.

- (218) Pokud jde o použitelný právní rámec, Německo uvedlo, že s ohledem na jednotku požární ochrany neexistují právní předpisy, které by tyto náklady striktně ukládaly provozovateli letiště. Komise mimoto podotýká, že úhrada nákladů na jednotku požární ochrany spadá do pravomoci spolkových zemí a že tyto náklady zpravidla hradí příslušné regionální orgány. Úhrada těchto nákladů je omezena na výši nezbytnou k pokrytí těchto nákladů.
- (219) Pokud jde o řízení letového provozu a meteorologické služby, Komise bere na vědomí, že podle § 27 písm. d) a f) zákona *LuftVG* hradí náklady související s § 27 písm. c) zákona *LuftVG* u řady konkrétních letišť stát. Letiště jsou způsobilá pro náhradu nákladů jako „uznaná letiště“ podle § 27 písm. d) a f) zákona *LuftVG* v případě, že Spolkové ministerstvo dopravy uznalo nezbytnost opatření z bezpečnostních důvodů a v zájmu dopravní politiky⁽⁴⁴⁾. Německá letiště, která nebyla takto uznána, nejsou pro náhradu nákladů podle § 27 písm. d) a f) zákona *LuftVG* způsobilá, a musí proto v zásadě nést náklady spojené s opatřeními uvedenými v § 27 písm. c) zákona *LuftVG* sama. Tyto náklady neoddělitelně souvisejí s provozováním letišť. Jelikož některá letiště musí nést tyto náklady sama, zatímco jiná nikoli, mohou být posledně uvedená letiště zvýhodněna, ačkoli opatření k zajištění kontroly leteckého provozu a bezpečnosti vzdušného prostoru a meteorologické služby lze považovat za činnosti nehospodářského charakteru. Letiště Lipsko/Halle bylo uznáno jako takovéto letiště, a je tudíž způsobilé pro náhradu nákladů podle § 27 písm. d) a f) zákona *LuftVG*. Ostatní letiště musí nést tyto náklady sama. Náhrada nákladů letiště Lipsko/Halle spojených s kontrolou letového provozu, bezpečnostními opatřeními a meteorologickou službou podle § 27 písm. d) a f) zákona *LuftVG* proto letiště Lipsko/Halle zvýhodňuje.
- (220) Co se týká opatření podle § 8 zákona *LuftSiG*, Německo se (jak se zdá) domnívá, že veškeré náklady spojené s opatřeními uvedenými v tomto ustanovení mohou hradit příslušné orgány veřejné moci. Komise však podotýká, že podle § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG* lze uhradit pouze náklady související s poskytnutím a údržbou prostor nezbytných pro vykonávání činností uvedených v § 5 zákona *LuftSiG*. Veškeré ostatní náklady musí nést provozovatel letiště. Pokud veřejné financování poskytnuté společnosti FHL osvobodilo tento podnik od nákladů, které musí nést podle § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG*, není toto veřejné financování vyňato z kontroly podle pravidel Unie pro státní podporu. Bez ohledu na právní kvalifikaci těchto nákladů jako nákladů spadajících či nespadaajících do výkonu veřejné správy bylo prokázáno, že podle platného právního rámce je musí nést provozovatel letiště. Pokud tyto náklady hradí stát, je provozovatel letiště osvobozen od nákladů, které by musel obvykle nést.
- (221) Na základě úvah uvedených v 215. a 220. bodě odůvodnění považuje Komise za vhodné vyvodit konkrétnější závěry týkající se investičních nákladů, které údajně spadají do výkonu veřejné správy.

Opatření O1 – nabytí pozemků, přemístění, protihluková opatření a související krajinné plánování, O₂ – zkušebna motorů a O10 – dodatečná protihluková opatření

- (222) Německo uvedlo, že opatření O1, O₂ a O10 spadají do výkonu veřejné správy, jelikož mají chránit třetí strany před provozními riziky spojenými s leteckou dopravou, jako je ochrana majitelů domů a životního prostředí před účinky hlukové zátěže.
- (223) Komise se domnívá, že náklady související s opatřeními O1, O₂ a O10 představují obvyklé náklady, jež musí podnik vynaložit na vybudování zařízení, která jsou v souladu s určitými regulačními normami. Tato opatření nelze mimoto oddělit od hospodářské činnosti letiště. To dokládá zejména skutečnost, že bez těchto opatření by letiště nemohlo provozovat noční lety a nemohlo by se soustředit na činnost v oblasti nákladní letecké dopravy ve vztahu k rozhodnutí o stavebním povolení pro výstavbu jižní dráhy na letišti Lipsko/Halle a strategii týkající se rozšíření.
- (224) Komise má tudíž za to, že opatření O1, O₂ a O10 nelze považovat za opatření spadající do výkonu veřejné správy.

⁽⁴⁴⁾ § 27 písm. d) bod 1) zákona *LuftVG*: „Flugsicherungsdienste und die dazu erforderlichen flugsicherungstechnischen Einrichtungen werden an den Flugplätzen vorgehalten, bei denen das Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung einen Bedarf aus Gründen der Sicherheit und aus verkehrspolitischen Interessen anerkennt“.

Opatření O3 (pojezdová dráha a posuvný most „E7“), O4 (prodloužení severní vzletové a přistávací dráhy (projekční náklady)), O5 (vyklizení staviště při přípravě na výstavbu pojezdové dráhy „Victor“), O6 (paralelní pojezdová dráha „Victor“), O12 (proces schvalování plánu pro rozšíření jižní části (vzletová a přistávací dráha a odbavovací plocha)), O13 (rozšíření severní odbavovací plochy), O14 (rozšíření východní odbavovací plochy), O15 (přizpůsobení infrastruktury) a O16 (další opatření infrastruktury, například rozšíření hangárů v severní části a výstavba nového letištního terminálu a haly pro malá letadla)

- (225) V daném případě se prodloužení dráhy plánuje s cílem zajistit, aby mohla nákladní letadla s vysokou maximální vzletovou hmotností vzlétnout bez jakéhokoli omezení užitečného zatížení, zatímco rozšíření odbavovací plochy by mělo umožnit lepší rozložení letů. Co se týká pojezdových drah, Komise uvádí, že na letišti spojují pojezdové dráhy vzletové a přistávací dráhy s odbavovacími plochami, hangáry, terminály a ostatními zařízeními. Tyto spojky umožňují letadlu uvolnit dráhu a jinému letadlu přistát nebo vzlétnout. Pojezdové dráhy a posuvné mosty jsou proto neoddelitelně spojeny se vzletovými a přistávacími drahami, za něž provozovatel letiště vybírá poplatky. Informace poskytnuté Německem mimoto potvrzují, že tato opatření jsou nezbytná k zohlednění objemu a toků dopravy. Pokud by k výstavbě nedošlo, nemohlo by letiště využít očekávané zvýšení dopravních toků, nebo by v zájmu zajištění bezpečného provozování letiště bylo nutno omezit stávající objem dopravních toků. Komise se domnívá, že to není v rozporu se skutečností, že určitý počet pojezdových drah a posuvných mostů lze bezpečně používat pouze pro omezený objem přepravy.
- (226) Komise v této souvislosti připomíná, že vzletové a přistávací dráhy, pojezdové dráhy a odbavovací plochy představují základní prvky pro hospodářské činnosti vykonávané správcem letiště. Výstavba vzletových a přistávacích drah, pojezdových drah a odbavovacích ploch umožňuje tudíž správci letiště vykonávat jeho hlavní hospodářskou činnost a nelze ji od této hospodářské činnosti oddělit.
- (227) Komise podotýká, že opatření O3, O4, O5, O6, O12, O13, O14, O15 a O16 byla provedena správcem letiště na komerčním základě. Představují proto komerčně využitelnou infrastrukturu a nelze mít za to, že spadají do výkonu veřejné správy.

Opatření O11 – rozvoj veřejně přístupné zóny v jihovýchodní části – I. etapa

- (228) Komise uvádí, že opatření O11 zahrnuje zajištění dodávek elektřiny a vody, kanalizačního zařízení a odvodu dešťové vody u stávajících staveb a dodatečná protihluková opatření.
- (229) Na základě posouzení provedeného v 215. a 220. bodě odůvodnění se tato opatření netýkají činností, které obvykle spadají do odpovědnosti státu při výkonu jeho pravomocí jakožto veřejného orgánu. Přispívají spíše k zdokonalení infrastruktury, která je využívána ke komerčním účelům, zahrnují tudíž hospodářskou činnost, nelze proto usuzovat, že spadají do výkonu veřejné správy.

Opatření O5 (nová budova požární stanice) a O9 (protipožární vybavení)

- (230) Co se týká budovy požární stanice a protipožárního vybavení, tuto činnost lze (jak je uvedeno v 218. bodě odůvodnění) obecně považovat za činnost spadající do výkonu veřejné správy.
- (231) Pokud jde o právní rámec, Německo tvrdilo, že s ohledem na budovu požární stanice a protipožární vybavení neexistují žádné právní předpisy, které by tyto náklady striktně ukládaly provozovateli letiště. Komise mimoto bere na vědomí, že úhrada nákladů na novou budovu požární stanice a protipožární vybavení spadá do pravomoci spolkových zemí a že tyto náklady obvykle hradí příslušné regionální orgány, jak uvedlo Německo. Úhrada těchto nákladů je omezena na výši, která je nezbytná k jejich pokrytí.
- (232) Náklady na výstavbu nové budovy požární stanice a náklady na pořízení protipožárního vybavení lze proto považovat za náklady spadající do výkonu veřejné správy.

Opatření O5 (víceúčelový hangár) a O9.3 (zařízení pro zimní údržbu)

- (233) Co se týká víceúčelového hangáru, Německo tvrdilo, že spadá do výkonu veřejné správy, jelikož v případě mimořádných událostí se bude používat jako nouzové přístřeší. Podle Německa spadají rovněž náklady na vybudování tohoto hangáru do výkonu veřejné správy, jelikož se hangár v současnosti používá k úschově zařízení pro zimní údržbu, jež je nezbytné k zajištění bezpečného provozování letiště v zimním období.

- (234) Pokud jde o výstavbu víceúčelového hangáru na letišti Lipsko/Halle, Komise uvádí, že tuto budovu lze využívat k různým účelům. Jak již bylo uvedeno v 215. bodě odůvodnění, náklady na zařízení pro zimní údržbu (O9.3), které je nezbytné pro bezpečné provozování letiště, představují běžné náklady na provozování činnosti, a nelze mít za to, že spadají do výkonu veřejné správy. Komise se tudíž domnívá, že náklady na výstavbu víceúčelového hangáru nespádají do výkonu veřejné správy.
- (235) Toto zjištění však nebrání tomu, aby Německo pověřilo letiště v případě mimořádných situací plněním zvláštních úkolů spadajících do služeb obecného hospodářského zájmu.

Opatření O7 – další plochy pro odmrazování

- (236) Německo tvrdilo, že další plochy pro odmrazování jsou nezbytné pro bezpečné a včasné odbavení letadel na letišti. Podle Německa bylo rozšíření stávajících ploch pro odmrazování nezbytné kvůli většímu objemu přepravy na letišti, aby se zamezilo zpoždění pravidelných letů. Německo mimoto zdůraznilo, že příjmy ze služeb odmrazování, které letiště poskytuje, nepokrývají náklady na vybudování infrastruktury.
- (237) Komise za prvé uvádí, že pro pojem „hospodářská činnost“ není rozhodující otázka, zda je určitá činnost rentabilní, či nikoli⁽⁴⁵⁾. Komise za druhé uvádí, že služby odmrazování jsou leteckým dopravcům poskytovány za úplat. Jedná se o základní služby, které letiště poskytuje v rámci své hospodářské činnosti. Čím více těchto služeb je poskytnuto, tím více letů může z letiště odletět, a letiště tak může zvýšit své příjmy.
- (238) Komise se proto domnívá, že služby odmrazování jsou neoddelitelně spojené s hospodářským využíváním letiště a nelze je od této činnosti oddělit, je proto nutné je pokládat za hospodářské činnosti.

Opatření O8 – heliport

- (239) Opatření se týká vybudování plochy pro parkování vrtulníků, která se bude využívat pouze jako základna pro záchrannou leteckou službu.
- (240) Komise se domnívá, že zřízení heliportu usnadňuje záchrannou leteckou službu. Poskytnutí heliportu pro záchrannou službu lze proto považovat za činnost spadající do výkonu veřejné správy. Náhrada musí být důsledně spojena s náklady na tyto služby.

Opatření O9 – další opatření infrastruktury

- (241) K dalším opatřením infrastruktury patří přestavba kontrolního místa I, výstavba funkční bezpečnostní budovy k uspokojení potřeb spolkové a regionální policie, celních orgánů, zařízení pro přepravu zvířat a oplocení letiště (včetně digitálních videokamer a detektorů pohybu). Podle Německa jsou tato opatření nezbytná na ochranu civilního letectví před protiprávními činy, spadají proto do oblasti působnosti § 8 zákona *LuftSiG*.
- (242) Co se týká opatření podle § 8 zákona *LuftSiG*, Německo se (jak se zdá) domnívá, že veškeré náklady spojené s opatřeními uvedenými v tomto ustanovení mohou hradit příslušné orgány veřejné moci. Komise však podotýká, že podle § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG* lze uhradit pouze náklady související s poskytnutím a údržbou prostor nezbytných pro vykonávání činností uvedených v § 5 zákona *LuftSiG*. Veškeré ostatní náklady musí nést provozovatel letiště. Pokud veřejné financování poskytnuté společnosti FHL osvobodilo tento podnik od nákladů, které musí nést podle § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG*, není toto veřejné financování vyňato z kontroly podle pravidel Unie pro státní podporu.
- (243) Pokud jde o náklady související s využíváním funkční bezpečnostní budovy německou meteorologickou službou, Komise podotýká, že v § 27 písm. f) zákona *LuftVG* je stanoveno, že náklady související s § 27 písm. c) zákona *LuftVG* hradí u řady konkrétních letišť stát. Letiště jsou způsobilá pro náhradu nákladů jako „uznaná letiště“ podle § 27 písm. f) zákona *LuftVG* v případě, že Spolkové ministerstvo dopravy uznalo nezbytnost opatření z bezpečnostních důvodů a v zájmu dopravní politiky. Německá letiště, která nebyla takto uznána, nejsou pro náhradu nákladů podle § 27 písm. f) zákona *LuftVG* způsobilá, a musí proto v zásadě nést náklady spojené s opatřeními uvedenými

⁽⁴⁵⁾ Rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 115.

v § 27 písm. c) zákona *LuftVG* sama. Tyto náklady neoddělitelně souvisejí s provozováním letišť. Jelikož některá letiště musí nést tyto náklady sama, zatímco jiná nikoli, mohou být posledně uvedená letiště zvýhodněna, ačkoli německou meteorologickou službu lze považovat za činnost nehmotného charakteru. Letiště Lipsko/Halle bylo uznáno jako takovéto letiště, a je tudíž způsobilé pro náhradu nákladů podle § 27 písm. f) zákona *LuftVG*. Ostatní letiště musí nést tyto náklady sama. Náhrada nákladů letiště Lipsko/Halle spojených s meteorologickými službami podle § 27 písm. f) zákona *LuftVG* proto letiště Lipsko/Halle zvýhodňuje.

6.1.3. Závěr

- (244) Na základě zjištění v oddíle 6.1.1 je společnost FLH podnikem ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.
- (245) Co se týká zjištění v oddíle 6.1.2, nelze mít za to, že financování níže uvedených opatření spadá do výkonu veřejné správy: O1 – nabytí pozemků, přemístění, protihluková opatření a související krajinné plánování, O₂ – zkušebna motorů, O3 – pojezdová dráha a posuvný most „E7“, O4 – prodloužení severní vzletové a přistávací dráhy (projekční náklady), O5 – vyklizení staveniště při přípravě na výstavbu pojezdové dráhy „Victor“, O5 – víceúčelový hangár, O6 – paralelní pojezdová dráha „Victor“, O7 – další plochy pro odmrazování, O9.3 – zařízení pro zimní údržbu, O10 – dodatečná protihluková opatření, O11 – rozvoj veřejně přístupné zóny v jihovýchodní části – I. etapa, O12 – proces schvalování plánu pro rozšíření jižní části (vzletová a přistávací dráha a odbavovací plocha), O13 – rozšíření severní odbavovací plochy, O14 – rozšíření východní odbavovací plochy, O15 – přizpůsobení infrastruktury a O16 – další opatření infrastruktury, jako je rozšíření hangárů v severní oblasti a výstavba nového letištního terminálu a haly pro malá letadla. Financování těchto činností umožňuje správci letiště vykonávat jako hlavní hospodářskou činnost a nelze je od této činnosti oddělit.
- (246) Co se týká opatření O5 – nové budovy požární stanice, O9 – protipožárního vybavení a O8 – heliportu, Komise se domnívá, že tato opatření lze považovat za opatření spadající do výkonu veřejné správy (viz oddíl 6.1.2).
- (247) Pokud jde o opatření O9 – dodatečná opatření infrastruktury, jako je přestavba kontrolního místa I, výstavba funkční bezpečnostní budovy k uspokojení potřeb spolkové a regionální policie, celních orgánů, zařízení pro přepravu zvířat a oplocení letiště (včetně digitálních videokamer a detektorů pohybu), Komise má za to, že tyto činnosti mohou spadat do výkonu veřejné správy. Pokud však tato opatření spadají do oblasti působnosti § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG*, lze podle tohoto ustanovení německých právních předpisů uhradit pouze náklady související s poskytnutím a údržbou prostor nezbytných pro vykonávání činností uvedených v § 5 zákona *LuftSiG*. Veškeré ostatní náklady musí nést provozovatel letiště. Pokud veřejné financování poskytnuté společnosti FHL osvobodilo tento podnik od nákladů, které musí nést podle § 8 odst. 3 zákona *LuftSiG*, není toto veřejné financování vyňato z kontroly podle pravidel Unie pro státní podporu.
- (248) Co se týká nákladů souvisejících s využíváním funkční bezpečnostní budovy německou meteorologickou službou (opatření O9), Komise se z důvodů uvedených v 243. bodě odůvodnění domnívá, že úhrada nákladů letiště Lipsko/Halle souvisejících s meteorologickými službami podle § 27 písm. f) zákona *LuftVG* letiště Lipsko/Halle zvýhodňuje, ačkoli meteorologické služby lze pokládat za činnosti nehmotného charakteru.

6.2. HODNOCENÍ PŮJČEK SPOLEČNÍKŮ VE PROSPĚCH SPOLEČNOSTI FLH JAKO PODPORY

6.2.1. Vztah mezi půjčkami společníků a kapitálovými injekcemi

- (249) Před posouzením, zda půjčky společníků ve prospěch společnosti FLH představují státní podporu, je nutné určit, zda by se měly půjčky společníků a kapitálové injekce považovat za samostatná opatření, nebo za jedno opatření.
- (250) Z důkazů vyplývá, že o obou transakcích bylo rozhodnuto současně v rámci širšího plánu k financování zdokonalení infrastruktury letiště a že společníci společnosti FLH měli v úmyslu přeměnit půjčky na vlastní kapitál. Německo však prohlásilo, že kapitálové injekce nebyly poskytnuty neodvolatelně a že společnost FLH nemá na navýšení kapitálu přímý nárok.
- (251) Za této situace se Komise domnívá, že půjčky společníků a kapitálové injekce lze považovat za samostatná opatření.

6.2.2. Hospodářská výhoda

- (252) Pro ověření, zda měl podnik prospěch z hospodářského zvýhodnění plynoucího z poskytnutí půjčky za výhodnějších podmínek, používá Komise kritérium „*zásady věřitele v tržním hospodářství*“. Podle této zásady by se dluhový kapitál, který stát přímo či nepřímo poskytne určité společnosti za okolností, jež odpovídají běžným podmínkám trhu, neměl považovat za státní podporu ⁽⁴⁶⁾.
- (253) V daném případě musí Komise posoudit, zda podmínky půjček společníků (viz tabulka 3) poskytly společnosti FLH hospodářskou výhodu, kterou by podnik, který je příjemcem podpory, za běžných tržních podmínek nezískal.
- (254) Německo zastává názor, že „*zásada věřitele v tržním hospodářství*“ byla plně dodržena, jelikož půjčky společníků byly poskytnuty za tržních podmínek. Aby Německo odůvodnilo podmínky dotyčných půjček, porovnálo podmínky půjček společníků s podmínkami stanovenými jinými bankami (viz argumenty v oddílech 3.3.1 a 3.3.2).
- (255) Při posuzování, zda bylo předmětné financování poskytnuto za zvýhodněných podmínek, může Komise z nedostatku jiných referenčních ukazatelů v souladu se svou rozhodovací praxí porovnat úrokovou sazbu u dotyčné půjčky s referenční sazbou, kterou stanovila Komise. Tato referenční sazba se stanoví podle metody, kterou upravuje sdělení o referenčních sazbách z roku 2008.
- (256) Ve sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 je stanovena metoda, podle níž se určují referenční a diskontní sazby používané jako náhrada tržní sazby. Jelikož však referenční sazba Komise představuje náhradní sazbu, může Komise v případě, má-li v daném případě k dispozici jiné ukazatele úrokové sazby, kterou mohl dlužník získat na trhu, při svém posouzení vycházet z těchto ukazatelů.

Rating společnosti FLH

- (257) Aby bylo možno posoudit podmínky půjček společníků, musí Komise nejprve posoudit úvěruschopnost společnosti FLH.
- (258) Společnost FLH nemá rating stanovený ratingovou agenturou. Německo však tvrdilo, že vzhledem k dohodám o převodu zisku a ztrát, které byly uzavřeny mezi společnostmi FLH a MFAG, je nutno vzít v úvahu rating mateřské společnosti.
- (259) Komise podotýká, že podle německých právních předpisů nese společnost MFAG odpovědnost za jakoukoli půjčku, kterou společnost FLH získá v době platnosti dohody o převodu zisku a ztrát, a to i v případě, je-li dohoda posléze zrušena.
- (260) Na základě toho zastává Komise názor, že by se rating společnosti FLH měl považovat přinejmenším za stejný jako rating její mateřské společnosti, tj. MFAG.
- (261) Rovněž rating společnosti MFAG nebyl stanoven ratingovými agenturami. Německo však předložilo některé interní ratingy bank týkající se společnosti MFAG, jež byly shrnuty v tabulce 4.
- (262) Vzhledem k 257. až 261. bodu odůvodnění se Komise domnívá, že společnost FLH měla v roce 2006 minimálně nejnižší rating společnosti MFAG, tj. rating [...] na ratingové stupnici společnosti Standard & Poor's a od roku 2007 do roku 2012 rating [...] na ratingové stupnici společnosti Standard & Poor's.

Ztrátovost ze selhání (nebo úroveň zajištění):

- (263) Pokud lze mít za to, že dotyčné půjčky společníků jsou ve vysoké míře zajištěny, předpokládalo by se podle tržní praxe v těchto případech zvýšení ratingu dotyčného dluhového nástroje („ratingu emise“) o jeden stupeň v porovnání s ratingem emitenta ⁽⁴⁷⁾. Komise proto musí u předmětných půjček společníků zjistit ztrátovost ze selhání ⁽⁴⁸⁾.

⁽⁴⁶⁾ Sdělení Komise členským státům: Použití článků 92 a 93 Smlouvy o EHS a článku 5 směrnice Komise 80/723/EHS na veřejné podniky ve výrobním odvětví (Úř. věst. C 307, 13.11.1993, s. 3. bod 11). Toto sdělení se týká výrobního odvětví, ale je použitelné i na ostatní odvětví hospodářství. Viz rovněž věc Cityflyer, T-16/96, Recueil 1998, s. II-757, bod 51.

⁽⁴⁷⁾ Viz např. Moody's, *Updated Summary Guidance for Notching Bonds, Preferred Stocks and Hybrid Securities of Corporate Issuers* (únor 2007).

⁽⁴⁸⁾ Úroveň zajištění lze měřit jako ztrátovost ze selhání (LGD), což je očekávaná ztráta vyjádřená v procentech expozice dlužníka, pokud se přihlédne k částkám, které lze získat ze zajištění a z aktiv při úpadku; LGD je proto nepřímo úměrná platnosti zajištění.

- (264) Jelikož půjčky měly představovat pouze krátkodobé překlenovací financování, nebyly zajištěny. Německo však tvrdilo, že by ztrátovost ze selhání měla být přinejmenším nižší než 30 %, jelikož hodnota aktiv společnosti FLH ([...] milionů EUR v roce 2010), na něž se nevztahovala žádná zástavní práva, přesahuje hodnotu závazků ([...] milionů EUR v roce 2010).
- (265) Komise v této souvislosti uvádí, že účetní hodnota aktiv nepostačuje k odhadu likvidační hodnoty v případě platební neschopnosti či úpadku letiště. V dokumentu, který v červnu 2006 zveřejnil Basilejský výbor pro bankovní dohled, se doporučuje mít za to, že ztrátovost ze selhání činí u přednostních pohledávek, které nejsou zajištěny uznáním kolaterálem, přibližně 45 % ⁽⁴⁹⁾. Podle sdělení o referenčních sazbách z roku 2008 mají proto předmětné půjčky společníků „běžné“ zajištění se ztrátovostí ze selhání ve střední kategorii (30 % < ztrátovost ze selhání < 60 %).
- (266) Komise se tudíž domnívá, že úroveň zajištění není dostatečná, aby bylo možno rating podniku zvýšit o jeden stupeň.

Srovnání podmínek půjček společníků společnosti FLH s orientačními tržními hodnotami na základě rozpětí swapů úvěrového selhání:

- (267) Za účelem posouzení, zda byly půjčky společníků společnosti FLH poskytnuty v souladu s tržními podmínkami, provedla Komise srovnání s orientačními tržními hodnotami na základě rozpětí swapů úvěrového selhání.
- (268) V souladu s metodou, kterou stanoví sdělení o referenčních sazbách z roku 2008, je Komise názoru, že úrokové sazby u půjček lze považovat za sazby, které jsou v souladu s tržními podmínkami, pokud byly půjčky oceněny stejnou nebo vyšší sazbou než je referenční sazba stanovená pomocí tohoto vzorce:

referenční úroková sazba = základní úroková sazba + riziková marže + poplatek

- (269) Základní úroková sazba odpovídá nákladům bank na poskytnutí likvidity (náklady na financování). V případě financování s fixní úrokovou sazbou (kdy je úroková sazba stanovena na celou dobu trvání půjčky) se základní úroková sazba zjišťuje ze sazeb swapů ⁽⁵⁰⁾, jež svou dobou splatnosti a měnou odpovídají příslušné splatnosti a měně závazku. Riziková marže představuje odměnu věřitele za rizika spojená s konkrétním dluhovým financováním, zejména za úvěrové riziko. Rizikovou marži lze odvodit z vhodného vzorku rozpětí swapů úvěrového selhání ⁽⁵¹⁾ souvisejících s referenčními nástroji (jako jsou podnikové dluhopisy) s podobným ratingem jako půjčky pro společnost FLH. Zdá se vhodné připočítat jako přibližný odhad bankovních poplatků, které musí společnost obvykle hradit, 10–20 bazických bodů ⁽⁵²⁾.
- (270) Komise se domnívá, že finanční opatření, která jsou předmětem posouzení, nepředstavují běžnou půjčku. Pro účely tohoto posouzení se má za to, že půjčky jsou poskytovány jako revolvingový úvěrový nástroj, který je každý rok obnoven s novými podmínkami týkajícími se úrokové sazby. Předpokládá se tudíž, že splatnost je jeden rok.
- (271) Půjčky jsou poskytovány s pohyblivou základní úrokovou sazbou, přičemž referenční sazbou je jednoletá sazba EURIBOR. Rizikovou marži lze posoudit na základě vzorku rozpětí swapů úvěrového selhání pro každé příslušné období. V tabulce 7 je shrnut počet pozorování (společnosti s ratingem společnosti FLH ze všech odvětví vyjma finančních institucí a státní správy) a příslušná rozpětí swapů úvěrového selhání.

⁽⁴⁹⁾ Dokument „Mezinárodní konvergence měření kapitálu a kapitálových standardů“ (*International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards*), který Basilejský výbor pro bankovní dohled zveřejnil v červnu 2006.

⁽⁵⁰⁾ Swapovou sazbou se rozumí nejdelší doba splatnosti, která se rovná mezibankovní nabídkové sazbě (IBOR). Na finančních trzích se používá jako referenční sazba pro stanovení míry financování.

⁽⁵¹⁾ Swap úvěrového selhání (CDS) je (obchodovatelný) derivátový kontrakt uzavřený mezi poskytovatelem a příjemcem zajištění, kterým příjemce zajištění přenáší úvěrové riziko podkladového referenčního nástroje na poskytovatele zajištění. Příjemce zajištění hradí poskytovateli zajištění v pravidelných časových intervalech prémii, a to buď až do termínu splatnosti kontraktu CDS, nebo (je-li dříve splněna dále uvedená podmínka) až do úvěrové události, jež byla v souvislosti s podkladovým referenčním nástrojem předem stanovena. Tato premie (vyjádřená v procentech nebo bazických bodech zajištěné částky, „nominální hodnoty“), kterou příjemce zajištění v pravidelných intervalech hradí, je označována jako rozpětí swapu úvěrového selhání. Rozpětí swapu úvěrového selhání lze použít jako adekvátní orientační hodnotu při zjišťování ceny úvěrového rizika.

⁽⁵²⁾ Viz např. Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (s. 3), nebo data ze serveru Bloomberg týkající se poplatků za úpis emisí dluhopisů. Dále v textu tohoto rozhodnutí je v rámci konzervativního odhadu uvažován poplatek ve výši 20 bazických bodů.

Tabulka 7

Přehled pozorování u společností s ratingem společnosti FLH

Datum	Rating	Počet pozorování	1. kvartil (bazické body)	2. kvartil (bazické body)	3. kvartil (bazické body)
13. 12. 2006	(...)	34	4	5	7
1. 1. 2008	(...)	4	10	12	22
1. 1. 2009	(...)	15	73	107	141
1. 1. 2010	(...)	16	16	19	24
1. 1. 2011	(...)	18	12	17	21
1. 1. 2012	(...)	21	15	20	39

- (272) Riziková marže u referenční sazby je stanovena na základě váženého průměru rozpětí swapů úvěrového selhání ve 2. kvartilu (viz tabulka 7).
- (273) V tabulce 8 je porovnávána skutečná úroková sazba, která je účtována u předmětných půjček společníků, s referenční sazbou.

Tabulka 8

Srovnávací přehled skutečné a referenční úrokové sazby společnosti FLH

Datum	Skutečná úroková sazba (v %)				Referenční sazba (v %)			
	Základní sazba	Riziková marže	Poplatek	Součet	Základní sazba	Riziková marže	Poplatek	Součet
13. 12. 2006	3,90	(...)	0	(...)	3,90	(...)	(...)	(...)
1. 1. 2008	4,73	(...)	0	(...)	4,73	(...)	(...)	(...)
1. 1. 2009	3,03	(...)	0	(...)	3,03	(...)	(...)	(...)
1. 1. 2010	1,25	(...)	0	(...)	1,25	(...)	(...)	(...)
1. 1. 2011	1,50	(...)	0	(...)	1,50	(...)	(...)	(...)
1. 1. 2012	1,94	(...)	0	(...)	1,94	(...)	(...)	(...)

- (274) Podle tržní praxe musí referenční sazba stanovená na základě rozpětí swapů úvěrového selhání vzít v úvahu bankovní poplatek ve výši přibližně [...] bazických bodů⁽⁵³⁾. Za účelem konzervativního odhadu se v daném případě připočítá bankovní poplatek ve výši [...] bazických bodů.
- (275) Komise se domnívá, že výsledky uvedené v tabulce 8 prokazují, že půjčky byly skutečně v souladu s tržními podmínkami. Komise v této souvislosti uvádí, že ve všech letech (s výjimkou roku 2009) byla skutečná sazba společnosti FLH vyšší než referenční sazba. Nižší skutečná sazba v roce 2009 je vyrovnána vyššími sazbami v letech 2010 až 2012 u vyšších částek půjček společníků.
- (276) Komise mimoto podotýká, že tyto výsledky potvrdilo i referenční srovnávání s půjčkami, které Německo uvedlo v oddílech 3.3.1 a 3.3.2.

6.2.3. Závěr

- (277) Na základě úvah uvedených v oddílech 6.2.1 a 6.2.2 se Komise domnívá, že půjčky společníků společnosti FLH byly poskytnuty za tržních podmínek, nepředstavují tudíž státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

⁽⁵³⁾ Viz např. Oxera, *Estimating the cost of capital for Dutch water companies*, 2011 (s. 3) nebo data ze serveru Bloomberg týkající se poplatků za úpis emisí dluhopisů.

6.3. HODNOCENÍ KAPITÁLOVÝCH INJEKCÍ VE PROSPĚCH SPOLEČNOSTI FLH JAKO PODPORY

6.3.1. Státní prostředky a přičitatelnost státu

- (278) Aby dotyčná opatření představovala státní podporu, musí být financována ze státních prostředků a rozhodnutí o provedení opatření musí být přičitatelné státu.
- (279) Pojem státní podpory se vztahuje na jakoukoli výhodu poskytnutou ze státních prostředků samotným státem nebo zprostředkujícím subjektem jednajícím na základě pravomocí, které mu byly svěřeny⁽⁵⁴⁾. Zdroje místních orgánů představují pro účely použití čl. 107 odst. 1 Smlouvy státní prostředky⁽⁵⁵⁾.
- (280) Soudní dvůr také rozhodl, že otázka, zda je opatření uskutečněno přímo státem, nebo veřejnými či soukromými subjekty zřízenými nebo pověřenými státem za účelem správy opatření, je z hlediska toho, zda je opatření považováno za státní podporu, irelevantní⁽⁵⁶⁾.
- (281) V daném případě budou příslušná opatření, tj. kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLH, provedena částečně z rozpočtu místních orgánů (spolková země Sasko-Anhaltsko, Svobodný stát Sasko a příslušná města a obce) a částečně prostřednictvím finančních prostředků z rozpočtu místních orgánů, které budou společnosti FLH poskytnuty prostřednictvím společnosti MFAG jakožto zprostředkujícího subjektu. Komise v této souvislosti uvádí, že finanční prostředky poskytnuté prostřednictvím společnosti MFAG vyčlenily místní orgány za účelem převodu na společnost FLH.
- (282) Stát měl tudíž během rozhodné doby předmětné prostředky neustále pod přímou nebo nepřímou kontrolou. Komise se proto domnívá, že příslušná opatření jsou financována ze státních prostředků. Rovněž rozhodnutí o poskytnutí těchto státních prostředků lze přičíst orgánům veřejné moci, jelikož poskytnutí kapitálových injekcí schválili veřejní společníci společnosti FLH.

6.3.2. Hospodářská výhoda

- (283) Výhodou ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy je jakákoli hospodářská výhoda, kterou by podnik nebyl schopen získat za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu⁽⁵⁷⁾. Důležitý je pouze účinek opatření na podnik, nikoli důvod ani cíl státního zásahu⁽⁵⁸⁾. Pokud se v důsledku státního zásahu zlepší finanční situace podniku, jedná se o zvýhodnění.
- (284) Komise dále připomíná, že „není považováno za státní podporu, když stát za okolností dohodnutých za běžných podmínek poskytne přímo či nepřímo podniku kapitál“⁽⁵⁹⁾. V daném případě musí Komise za účelem zjištění, zda veřejně financovaná letiště Lipsko/Halle poskytuje společnosti FLH výhodu, kterou by nezískala za běžných tržních podmínek, porovnat chování orgánů veřejné moci poskytujících přímé investiční granty a kapitálové injekce s chováním tržně jednajícího hospodářského subjektu, které je vedeno vyhlídkami na dosažení zisku v delším období⁽⁶⁰⁾.
- (285) Při tomto posouzení by případné kladné účinky na hospodářství regionu, v němž se letiště nachází, neměly hrát žádnou úlohu, jelikož Soudní dvůr objasnil, že příslušnou otázkou pro použití zásady tržně jednajícího hospodářského subjektu je to, zda by „za podobných podmínek soukromý investor vycházel z předpokládaných možností rentability, přičemž by odhlédl od veškerých úvah sociálního charakteru nebo regionální politiky či politiky určitého odvětví a poskytl by tento vklad“⁽⁶¹⁾.
- (286) V rozsudku ve věci Stardust Marine Soudní dvůr uvedl, že „[...] pro zjištění, zda se stát choval jako rozumný investor v tržním hospodářství, je třeba vrátit se do kontextu období, v němž byla přijata opatření finanční podpory, aby bylo možno posoudit hospodářskou racionálnost chování státu, a je tedy třeba zdržet se jakéhokoli posuzování založeného na pozdější situaci“⁽⁶²⁾.

⁽⁵⁴⁾ Věc Francie v. Komise („Stardust Marine“), C-482/99, Recueil 2002, s. I-4397.

⁽⁵⁵⁾ Spojené věci Nord-Pas-de-Calais, T-267/08 a T-279/08, Sb. rozh. 2011, dosud nezveřejněno, bod 108.

⁽⁵⁶⁾ Věc Steinike & Weinlig v. Německo, 78/76, Recueil 1977, s. 595, bod 21.

⁽⁵⁷⁾ Věc Syndicat français de l'Express international (SFEI) a další v. La Poste a další, C-39/94, Recueil 1996, s. I-3547, bod 60, a věc Španělské království v. Komise Evropských společenství, C-342/96, Recueil 1999, s. I-2459, bod 41.

⁽⁵⁸⁾ Věc Italská republika v. Komise Evropských společenství, 173/73, Recueil 1974, s. 709, bod 13.

⁽⁵⁹⁾ Věc Francie v. Komise (Stardust Marine), C-482/99, Recueil 2002, s. I-4397, bod 69.

⁽⁶⁰⁾ Věc Itálie v. Komise (ALFA Romeo), C-305/89, Recueil 1991, s. I-1603, bod 23; věc Alitalia v. Komise, T-296/97, Recueil 2000, s. II-03871, bod 84.

⁽⁶¹⁾ Věc Belgie v. Komise, 40/85, Recueil 1986, s. I-2321.

⁽⁶²⁾ Věc Stardust Marine, bod 71.

- (287) Ve věci EDF Soudní dvůr mimoto prohlásil, že „hospodářská hodnocení provedená po poskytnutí uvedené výhody, zpětné konstatování o skutečné výnosnosti investice uskutečněné dotčeným členským státem nebo odůvodnění následující po rozhodnutí o zvoleném postupu nepostačují jako důkaz toho, že tento členský stát před nebo současně s poskytnutím takové podpory takové rozhodnutí učinil v postavení akcionáře“⁽⁶³⁾.
- (288) Aby bylo možno použít zásadu tržně jednajícího hospodářského subjektu, musí se Komise vrátit do kontextu období, v němž bylo přijato konkrétní rozhodnutí o poskytnutí veřejného financování společnosti FLH. Komise musí při svém posouzení vycházet rovněž z informací a předpokladů, které měly příslušné místní orgány k dispozici v okamžiku přijetí rozhodnutí o kapitálových injekcích.
- (289) Německo rovněž zdůraznilo, že infrastruktura je zapotřebí k vytvoření pracovních příležitostí (na letišti přímo závisí 5 106 pracovních míst). Komise však podotýká, že při použití kritéria tržně jednajícího hospodářského subjektu nelze zohlednit aspekty sociální nebo regionální politiky.
- (290) V daném případě se zdá, že Německo zpochybňuje použitelnost kritéria tržně jednajícího hospodářského subjektu ve vztahu k investicím do infrastruktury a investicím souvisejícím s infrastrukturou.
- (291) Německo tvrdilo, že kritérium tržně jednajícího hospodářského subjektu nelze na dopravní infrastrukturu použít, jelikož neexistují srovnatelní soukromí investoři. Podle Německa nemají soukromí investoři o letiště zájem, zejména v případě, jsou-li zapotřebí vysoké investice. Německo v této souvislosti uvedlo, že to znamená, že investice, které neuskuteční soukromí investoři, nespádají automaticky do oblasti působnosti pravidel státní podpory.
- (292) Komise nemůže s tímto názorem Německa souhlasit. Použití kritéria tržně jednajícího hospodářského subjektu nelze vyloučit jen z toho důvodu, že se na financování letištní infrastruktury nepodílí soukromý sektor. Ekonomicky složitá situace nezprošťuje veřejného investora povinnosti jednat stejně rozumně, jak by v téže situaci jednal soukromý investor. Komise v této souvislosti uvádí, že v judikatuře Soudního dvora Evropské unie bylo objasněno, že investice do hospodářských činností, které by neprovedli soukromí investoři působící v tržním hospodářství, obsahují prvky státní podpory⁽⁶⁴⁾.
- (293) Německo se nedomnívá, že při rozhodování o navýšení vlastního kapitálu letiště a přeměně půjček společníků na vlastní kapitál jednali společníci společnosti FLH jako tržně jednající hospodářské subjekty. Komise podotýká, že Německo uvedlo, že se navýšení kapitálu uskutečnilo bez podkladového obchodního plánu a bez dlouhodobých vyhlídek ziskovosti.
- (294) Navzdory neodmyslitelné a značné nejistotě spojené s projektem, jako je dlouhodobá povaha investičního projektu (přibližně 50 let), neexistoval předem vypracovaný obchodní plán ani nebyla provedena analýza citlivosti základních předpokladů týkajících se ziskovosti. To není v souladu s druhem analýzy, kterou by u projektu tohoto rozsahu provedl obezřetný investor.
- (295) Na tomto základě Komise konstatuje, že kapitálové injekce veřejných společníků a společnosti MFAG ve prospěch společnosti FLH poskytly společnosti FLH hospodářskou výhodu (pokud investiční granty nesouvisely čistě s činnostmi spadajícími do výkonu veřejné správy, jak bylo vyvozeno v oddíle 6.1.2).

6.3.3. Selektivita

- (296) Aby opatření státu spadalo do oblasti působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU, musí zvýhodňovat „určité podniky nebo určitá odvětví výroby“. Pojem „státní podpora“ se tudíž vztahuje pouze opatření, která selektivně zvýhodňují určité podniky.
- (297) V daném případě zvýhodnily kapitálové injekce pouze společnost FLH. Opatření je tudíž selektivní ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

6.3.4. Narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu

- (298) Pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje postavení určitého podniku vůči ostatním podnikům, které soutěží na vnitřním trhu, je nutno mít za to, že tyto podniky jsou dotyčnou podporou ovlivněny⁽⁶⁵⁾. Hospodářská výhoda, kterou poskytnou kapitálové injekce ve prospěch provozovatele letiště, posílí jeho hospodářské postavení, jelikož provozovatel letiště bude moci vykonávat činnost, aniž by hradil investiční náklady, které jsou s tím neoddělitelně spojené.

⁽⁶³⁾ Věc Evropská komise v. Électricité de France (EDF), C-124/10P, Sb. rozh. 2012, dosud nezveřejněno, bod 85.

⁽⁶⁴⁾ Rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 115.

⁽⁶⁵⁾ Věc Het Vlaamse Gewest v. Komise, T-214/95, Recueil 1998, s. II-717.

- (299) Jak bylo uvedeno v oddíle 6.1.1, provozování letiště představuje hospodářskou činnost. Na straně jedné existuje konkurence mezi letišti, která se snaží přilákat letecké společnosti a s nimi související letecký provoz (přepravu cestujících a nákladu), a na straně druhé existuje konkurence i mezi správci letišť, kteří mohou vzájemně soutěžit o to, aby byli pověřeni správou daného letiště. Komise mimoto zdůrazňuje, že zejména v případě nákladních dopravců, leteckých společností specializujících se na přepravu nákladu a rovněž leteckých společností zajišťujících osobní leteckou dopravu a charterových leteckých společností si konkurují také letiště, která se nenacházejí ve stejné spádové oblasti, či dokonce leží v různých členských státech, a která se snaží tyto letecké společnosti přilákat.
- (300) Tribunál potvrdil, že letiště Lipsko/Halle soutěží s letišti v ostatních členských státech, konkrétně s letišti Brusel (Belgie) a Vatry (Francie), zejména co se týká nákladní letecké dopravy⁽⁶⁶⁾. Letiště Lipsko/Halle v současnosti odbaví přibližně 890 000 t leteckého nákladu a je druhým největším nákladním letištem v Německu.
- (301) Německo uvedlo, že hospodářská soutěž mezi letištem Lipsko/Halle a ostatními německými nákladními letišti je omezená, jelikož hlavní německé letecké uzly pro nákladní dopravu (Frankfurt nad Mohanem, Mnichov a Kolín nad Rýnem/Bonn), která letišti konkurují, mají kapacitní problémy a vztahuje se na ně omezení nočních letů.
- (302) Podle Německa neexistovalo ani konkurenční překrývání s ostatními evropskými nákladními letišti, zejména s letišti Brusel a Vatry. Co se týká letiště Vatry, Německo uvedlo, že se jedná o velmi malé letiště a že v roce 2010 byl objem leteckého nákladu na letišti Lipsko/Halle 80krát vyšší než objem leteckého nákladu na letišti Vatry. Pokud jde o letiště Brusel, Německo tvrdilo, že zatímco letiště Lipsko/Halle zaznamenalo v minulých letech nárůst objemu nákladní přepravy, na letišti Brusel došlo v témže období k poklesu. Podle Německa se na letiště Brusel mimoto vztahuje významné omezení nočních letů, hospodářská soutěž je proto omezená.
- (303) Komise z podání třetích stran zjistila, že letiště Lipsko/Halle využívají různí mezinárodní nákladní letečtí dopravci, například Wirtschafstallianz pro projekt SALIS, Jade Cargo, Volga-Dnepr Group, Baring etc. Letiště Lipsko/Halle je mimoto evropským leteckým uzlem společnosti DHL. Oznámená opatření infrastruktury zahrnují další rozšíření letištní infrastruktury za účelem odbavování větších letadel bez jakéhokoli omezení maximální vzletové hmotnosti. Komise v této souvislosti rovněž uvádí, že letiště má dvě vzletové a přistávací dráhy (jižní a severní dráhu s délkou 3 600 m).
- (304) Na základě výše uvedených skutečností se Komise domnívá, že případná hospodářská výhoda, kterou by společnost FLH mohla získat z kapitálových injekcí určených na financování jednotlivých projektů k rozvoji a rozšíření infrastruktury na letišti Lipsko/Halle, posílí její postavení vůči konkurentům na trhu Unie pro poskytování letištních služeb, zejména co se týká nákladní dopravy.
- (305) Komise má tudíž za to, že předmětné veřejné financování narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž a ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

6.3.5. Závěr

- (306) Na základě úvah uvedených v 278. až 305. bodě odůvodnění se Komise domnívá, že veřejné financování, které bylo společnosti FLH poskytnuto ve formě kapitálových injekcí, představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

6.4. ZÁKONNOST PODPORY

- (307) Podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy musí členské státy informovat o svých záměrech poskytnout nebo upravit podpory a nesmí provést zamýšlená opatření, dokud není v tomto řízení přijato konečné rozhodnutí.
- (308) Jelikož kapitálové injekce podléhají rozhodnutí Komise a nebyly společnosti FLH dosud poskytnuty, má Komise za to, že Německo dodrželo zákaz stanovený v čl. 108 odst. 3 Smlouvy⁽⁶⁷⁾.

6.5. SLUČITELNOST PODPORY

6.5.1. Použitelný právní rámec

- (309) Jelikož kapitálové injekce ve prospěch společnosti FLH představují státní podporu, musí Komise posoudit, zda lze podporu zjištěnou v 306. bodě odůvodnění prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem.

⁽⁶⁶⁾ Rozsudek ve věci letiště Lipsko/Halle, bod 93, a rozhodnutí 2008/948/ES, 8. bod odůvodnění.

⁽⁶⁷⁾ Věc Fleuren Compost v. Komise, T-109/01, Sb. roz. 2004, s. II-127.

- (310) V čl. 107 odst. 3 jsou povoleny určité výjimky z obecného pravidla stanoveného v čl. 107 odst. 1 Smlouvy, že státní podpory nejsou slučitelné s vnitřním trhem. Dotyčnou podporu lze posoudit na základě čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, podle něhož za slučitelné s vnitřním trhem mohou být považovány „podpory, které mají usnadnit rozvoj určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud nemění podmínky obchodu v takové míře, jež by byla v rozporu se společným zájmem“.
- (311) V tomto ohledu stanoví příslušný rámec pro posouzení, zda lze podporu letišť prohlásit za slučitelnou podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokyny pro leteckou dopravu z roku 2014.
- (312) Podle pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014 použije Komise zásady obsažené v těchto pokynech na všechna oznámená opatření investiční podpory, ohledně nichž má přijmout rozhodnutí, ode dne 4. dubna 2014, a to i tehdy, pokud projekty byly oznámeny před tímto dnem ⁽⁶⁸⁾.
- (313) Komise již v 308. bodě odůvodnění vyvodila závěr, že přímé každoroční kapitálové injekce nepředstavují proti-právní státní podporu, která byla poskytnuta přede dnem 4. dubna 2014.
- (314) V daném případě však Komise podotýká, že letiště Lipsko/Halle je s více než 800 000 t nákladu letištěm, které se specializuje na přepravu nákladu. Komise rovněž uvádí, že dotyčná opatření souvisejí se strategií letiště týkající se rozšíření za účelem vstupu na trh nákladní dopravy.
- (315) Podle bodu 22 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014 nemá Komise dostatečnou zkušenost s posuzováním slučitelnosti podpory určené letištím, která se specializují na přepravu nákladu, aby svou praxi mohla shrnout do zvláštních kritérií slučitelnosti s vnitřním trhem. Na tyto kategorie podniků použije Komise společné zásady slučitelnosti stanovené v oddíle 5 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014, přičemž bude každý případ posuzovat jednotlivě.

6.5.2. Posouzení slučitelnosti

- (316) Při posuzování toho, zda lze opatření státní podpory považovat za slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, Komise obecně analyzuje, zda je opatření podpory navrženo tak, aby pozitivní dopad ve prospěch cíle společného zájmu převážil nad případnými negativními účinky na obchod a hospodářskou soutěž.
- (317) Sdělení o modernizaci státní podpory ⁽⁶⁹⁾ vyzvalo k určení a vymezení společných zásad pro posuzování slučitelnosti, které v případě veškerých opatření podpory provádí Komise. Podpora bude považována za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 Smlouvy, pokud jsou kumulativně splněny následující podmínky:
- a) příspěvek k dosažení jasně vymezeného cíle společného zájmu;
 - b) potřeba státního zásahu;
 - c) vhodnost podpory;
 - d) existence motivačního účinku;
 - e) přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum);
 - f) zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy;
 - g) transparentnost podpory: členské státy, Komise, hospodářské subjekty a zúčastněná veřejnost musí mít snadný přístup ke všem relevantním aktům a k příslušným informacím ohledně podpory, jež byla na základě těchto aktů poskytnuta, jak je uvedeno v oddíle 8.2 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014.

6.5.2.1. Příspěvek k dosažení jasně vymezeného cíle společného zájmu

- (318) Opatření státní podpory musí mít cíl společného zájmu v souladu s čl. 107 odst. 3 Smlouvy. Má se za to, že investiční podpora letištím přispívá k dosažení cíle společného zájmu, pokud: i) zvyšuje mobilitu a propojení regionů budováním přístupových bodů pro lety v rámci Unie nebo ii) bojuje proti přetížení letecké dopravy na hlavních letištních uzlech Unie nebo iii) napomáhá regionálnímu rozvoji.

⁽⁶⁸⁾ Bod 173 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014.

⁽⁶⁹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů „Modernizace státní podpory v EU“, COM(2012) 209 final.

- (319) Kapitálové injekce, jichž se toto rozhodnutí týká, jsou určeny k financování opatření infrastruktury na letišti Lipsko/Halle, což je letiště, které se specializuje na přepravu nákladu. Jak uvedlo Německo, odvětví nákladní letecké dopravy, obzvláště expresní nákladní dopravy, vykazuje značná tempa růstu. Německo dále uvedlo, že na třech hlavních leteckých uzlech pro nákladní dopravu v Německu, tj. na letištích Frankfurt nad Mohanem, Mnichov a Kolín nad Rýnem/Bonn, existuje omezení nočních letů. Německo v této souvislosti uvedlo, že podle rozsudku německého Spolkového správního soudu ze dne 4. dubna 2012 nemůže letiště Frankfurt nad Mohanem provozovat noční lety. Německo proto tvrdilo, že letiště Lipsko/Halle pomáhá čelit vážné krizi kapacity v oblasti nákladní letecké dopravy v Německu.
- (320) Německo rovněž uvedlo, že projekt je součástí strategie rozvoje letiště označeného jako „bod sítě Společenství“ obsažené v plánu (sahajícím do roku 2020) transevropské dopravní sítě z roku 2004. Letiště Lipsko/Halle leží ve středním Německu (v blízkosti pěti hlavních tras transevropské dopravní sítě a celoevropských koridorů) a nachází se v blízkosti průsečíku spolkových dálnic, které spojují severní a jižní Evropu (A 9) a západní a východní Evropu (A 14), a má dopravní napojení na železniční a silniční síť.
- (321) Podle Německa má letiště vzhledem ke své poloze ve středu Evropy a sousednímu trhu s přibližně 7 miliony osob ve vzdálenosti do 100 km od letiště a umístění v blízkosti silniční a železniční infrastruktury vysoký růstový potenciál. Jak je uvedeno v 319. bodě odůvodnění, odvětví letecké dopravy zaznamenává značná tempa růstu (v mezinárodní osobní přepravě činil průměrný růst mezi rokem 2007 a 2011 přibližně 5,0 % a v nákladní dopravě pak 4,3 %) ⁽⁷⁰⁾. Kvůli omezením nočních letů je však stávající kapacita letiště omezována (viz 319. bod odůvodnění).
- (322) Jak je zmíněno v 319. bodě odůvodnění, očekává se, že na letišti dojde k postupnému, avšak významnému nárůstu nákladní přepravy. Pokud jde o objem nákladu, Německo uvedlo, že v porovnání s ostatními letišti zaznamenává letiště Lipsko/Halle stálá tempa růstu (zatímco v roce 2007 bylo odbaveno 101 364 t nákladu, v roce 2008 tento údaj vzrostl na 442 453 t, v roce 2009 na 524 084 t a v roce 2010 na 663 059 t). K doplnění tohoto tvrzení Německo uvedlo, že objem leteckého nákladu vzrostl v roce 2009 o 18,5 % a v roce 2010 o 26,5 %. Podle Německa se předpokládá, že objem nákladu dále poroste. Německo v této souvislosti uvedlo, že do roku 2020 mělo být odbaveno přibližně 820 000 t leteckého nákladu ⁽⁷¹⁾. Německo však dodalo, že se tato prognóza naplní již v roce 2015 ⁽⁷²⁾. U nákladní dopravy se v budoucnu předpokládá další nárůst, zejména vzhledem k dalšímu omezování nočních letů na ostatních německých letištích (Frankfurt nad Mohanem a další).
- (323) Komise bere na vědomí, že realizace projektu bude mít příznivý dopad na celý region a ovlivní pozitivně jeho hospodářský a sociální rozvoj. Německo uvedlo, že v současnosti působí na letišti 133 společností, které v roce 2010 zaměstnávaly celkem 5 106 osob (v porovnání s rokem 2009 nárůst o 14,4 %). Německo rovněž uvedlo, že investiční projekt zlepší zejména přístupnost regionu a zvýší jeho přitažlivost pro investory a návštěvníky. Komise podotýká, že toto bylo doloženo i připomínkami třetích stran (viz oddíl 4). To by mělo mít pozitivní dopad na zaměstnanost vzhledem k tomu, že nezaměstnanost je v oblasti Lipska/Halle podstatně vyšší (nezaměstnanost ve spolkové zemi Sasko činí 10,3 %, ve spolkové zemi Sasko-Anhaltsko 11,2 %) než celostátní průměr (6,9 %).
- (324) Komise může proto vyvodit závěr, že výstavba a provozování infrastruktury odpovídá jasně vymezenému cíli společného zájmu, kterým je rozvoj letiště s vysokým podílem nákladní dopravy v souladu s příslušnou politikou Unie, přičemž jsou náležitě zohledněna regionální hlediska, a že v daném případě je kritérium týkající se slučitelnosti podpory splněno.

6.5.2.2. Potřeba státního zásahu

- (325) Opatření státní podpory musí být zaměřeno na situace, v nichž může přinést zásadní zlepšení, které trh sám o sobě nemůže poskytnout, například napravením selhání trhu nebo reakcí na obavy týkající se spravedlnosti nebo soudržnosti.

⁽⁷⁰⁾ IATA, odhady osobní a nákladní přepravy na období od roku 2007 do roku 2011, říjen 2007.

⁽⁷¹⁾ Podle odhadů před rokem 2011.

⁽⁷²⁾ Podle odhadů z roku 2011.

- (326) Německo uvedlo, že letiště Lipsko/Halle je postiženo výpadkem investic. Německo se domnívalo, že financování je omezeno na nezbytné a právně stanovené minimum, a to pokud jde o výši podpory i intenzitu podpory. Podle Německa se opatření týkají dlouhodobých investic do infrastruktury, které řeší potřeby letiště s ohledem na budoucí nárůst nákladní a osobní přepravy. Německo tvrdilo, že opatření nejsou nepřiměřeně rozsáhlá ani neúměrně nákladná. Německo uvedlo, že náklady byly na základě důkladného předběžného plánování a odhadů nákladů omezeny na minimální úroveň. Podle názoru Německa není další snížení státního financování možné, jelikož infrastrukturu tohoto rozsahu nemohou financovat provozovatelé letiště z vlastních zdrojů.
- (327) Německo tvrdilo, že příjmy ze služeb nepokrývají náklady na vybudování infrastruktury, a doložilo toto tvrzení na základě analýzy schodku financování a hypotetické srovnávací analýzy.
- (328) Komise vyvozuje závěr, že podpora přinese investičnímu projektu zásadní zlepšení, které trh sám o sobě nemůže poskytnout, a že existuje potřeba státního zásahu.

6.5.2.3. Vhodnost opatření podpory

- (329) Opatření podpory musí být vhodným nástrojem politiky pro dosažení cíle společného zájmu.
- (330) Jak bylo objasněno v oddíle 6.5.2.2, Německo prokázalo, že financování projektu prostřednictvím kapitálových injekcí představuje vhodný nástroj k zlepšení stavu infrastruktury na letišti Lipsko/Halle. Žádná jiná forma podpory, která by méně narušila hospodářskou soutěž, by financování potřebných opatření infrastruktury nezajistila.
- (331) Komise vyvozuje závěr, že dotyčné opatření podpory je vhodným nástrojem politiky.

6.5.2.4. Motivační účinek

- (332) Podpora musí změnit chování daných podniků tak, aby zahájily další činnost, kterou by bez poskytnutí podpory nevykonávaly nebo by ji vykonávaly omezeným nebo jiným způsobem nebo v jiném místě.
- (333) Práce na jednotlivé investici mohou začít až poté, co byla podána žádost orgánu poskytujícímu podporu. Jsou-li práce zahájeny již před podáním žádosti orgánu poskytujícímu podporu, nebude podpora poskytnutá ve prospěch této jednotlivé investice považována za slučitelnou s vnitřním trhem.
- (334) Německo uvedlo, že práce nebyly zahájeny před podáním žádosti orgánu poskytujícímu podporu. Komise proto může vyvodit závěr, že toto kritérium je splněno.
- (335) Za druhé, investiční projekt na letišti může být sám o sobě ekonomicky lákavý. Proto je třeba ověřit, že investice by bez státní podpory nebyla realizována nebo by nebyla realizována ve stejném rozsahu. Pokud se toto potvrdí, Komise bude mít za to, že podpora má motivační účinek.
- (336) Motivační účinek se zjišťuje pomocí hypotetické srovnávací analýzy, a to porovnáním míry zamýšlené aktivity s podporou a bez podpory.
- (337) Pokud žádná hypotetická srovnávací varianta není známa, lze motivační účinek předpokládat, pokud existuje schodek financování kapitálových nákladů, tj. pokud na základě předem vypracovaného obchodního plánu lze prokázat, že z hlediska čisté současné hodnoty existuje po dobu trvání investice rozdíl mezi pozitivními a negativními peněžními toky (včetně investičních nákladů do investičního majetku ⁽⁷³⁾).
- (338) V daném případě Německo předložilo výpočet schodku financování, podle něhož činí schodek financování nejméně 142,1 milionu EUR (viz tabulka 5 a tabulka 6). Z posouzení hypotetického srovnávacího scénáře mimoto vyplývá, že pokud by byly investice do infrastruktury financovány zcela z půjček, nebylo by letiště schopno potřebné financování poskytnout.
- (339) Komise proto může vyvodit závěr, že investiční podpora má motivační účinek.

⁽⁷³⁾ To nevyklučuje, aby se počítalo s tím, že budoucí zisky mohou vyrovnat počáteční ztráty.

6.5.2.5. Přiměřenost podpory (podpora omezená na minimum)

- (340) Výše podpory musí být omezena na minimum, které je nutné k přilákání dodatečných investic nebo činností do dané oblasti.
- (341) Aby byla investiční podpora letištěm přiměřená, musí se omezit na dodatečné náklady (po odečtení dodatečných příjmů), které vznikly z realizace podporovaného projektu či podporované činnosti namísto alternativního projektu či činnosti, které by příjemce realizoval v hypotetickém srovnávacím scénáři, tj. pokud by nezískal podporu. Pokud žádná hypotetická srovnávací varianta není známa, k tomu, aby byla podpora přiměřená, by výše podpory neměla překročit schodek financování investičního projektu (tzv. „schodek financování kapitálových nákladů“), který se určuje na základě předem vypracovaného obchodního plánu jako čistá současná hodnota rozdílu mezi pozitivními a negativními peněžními toky (včetně investičních nákladů) po dobu trvání investice. V případě investiční podpory by se obchodní plán měl vztahovat na období hospodářského využívání majetku.
- (342) Intenzita podpory by však každopádně neměla přesahovat skutečný schodek financování investičního projektu.
- (343) Jak je uvedeno v oddílech 6.5.2.2 a 6.5.2.3, Německo předložilo doplňkový výpočet schodku financování u oznámeného projektu ve výši 142,1 milionu EUR, což odůvodňuje intenzitu podpory ve výši 75 % (viz tabulka 6) za předpokladu, že kapitálové injekce budou provedeny současně s realizovanými investicemi. Jelikož však budou kapitálové injekce provedeny až po schválení Komisí v roce 2014, činí schodek financování zjištěný Německem 166,9 milionu EUR, což odůvodňuje intenzitu podpory ve výši 88,1 % (viz tabulka 5).
- (344) Vzhledem k neexistenci prahové hodnoty pro maximální přípustnou intenzitu podpory na nákladních letištích je intenzita podpory omezena na schodek financování investičního projektu. Komise může proto vyvodit závěr, že výše podpory je přiměřená a je omezená na minimum.

6.5.2.6. Zamezení nežádoucím negativním účinkům na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy

- (345) Negativní účinky podpory musí být dostatečně omezeny tak, aby byla celková bilance opatření pozitivní.
- (346) Aby se dále omezilo případné narušení, musí být letiště, včetně investic, na něž se poskytuje podpora, otevřené všem potenciálním uživatelům a nesmí být určené jednomu specifickému uživateli. V případě fyzického omezení kapacity by se přidělování mělo provádět podle relevantních, objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií.
- (347) Německo uvedlo, že celková bilance dopadů opatření na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy je pozitivní. Německo v této souvislosti nejprve potvrdilo, že všichni potenciální uživatelé (letecké společnosti a nákladní letečtí dopravci) budou mít k nové infrastruktuře stejný a nediskriminační přístup.
- (348) Německo za druhé uvedlo, že dotyčná opatření infrastruktury nemají expanzivní charakter. Co se týká možného dopadu na konkurenty letiště Lipsko/Halle, Německo uvedlo, že se letiště v blízkosti letiště Lipsko/Halle nespécializují na přepravu leteckého nákladu. Co se týká letišť Altenburg-Nobitz, Berlín-Brandenburg, Drážďany, Erfurt, Hof, Magdeburg, Magdeburg-Cochstedt a Praha, Německo tvrdilo, že u některých těchto letišť je geografická vzdálenost příliš velká, letiště se nacházejí v různých hospodářských regionech, spádové oblasti jsou dosti odlišné nebo letiště jsou velmi malá.
- (349) Pokud jde o ostatní německá nákladní letiště, Německo uvedlo, že hospodářská soutěž ze strany letiště Lipsko/Halle je omezená, jelikož hlavní německé letecké uzly pro nákladní dopravu (Frankfurt nad Mohanem, Mnichov a Kolín nad Rýnem/Bonn), která s letištěm Lipsko/Halle soutěží, mají kapacitní problémy a vztahuje se na ně omezení nočních letů.
- (350) Podle Německa neexistuje ani konkurenční překrývání s ostatními evropskými nákladními letišti, zejména s letišti Brusel a Vatry. Co se týká letiště Vatry, Německo uvedlo, že se jedná o velmi malé letiště a že v roce 2010 byl objem leteckého nákladu na letišti Lipsko/Halle 80krát vyšší než objem leteckého nákladu na letišti Vatry. Pokud jde o letiště Brusel, Německo tvrdilo, že zatímco letiště Lipsko/Halle zaznamenalo v minulých letech nárůst objemu nákladní přepravy, na letišti Brusel došlo v témže období k poklesu. Podle Německa se na letiště Brusel navíc vztahuje významné omezení nočních letů, hospodářská soutěž je proto omezená.

- (351) Komise může tudíž učinit závěr, že negativní účinky podpory jsou dostatečně omezené. Komise proto vyvozuje závěr, že toto kritérium slučitelnosti podpory je splněno.

6.5.2.7. Transparentnost podpory

- (352) Německu se připomínají povinnosti týkající se transparentnosti, pokud jde o zveřejnění informací o poskytnuté podpoře, jak je uvedeno v oddíle 8.2 pokynů pro leteckou dopravu z roku 2014.

6.5.3. Závěr

- (353) Komise se proto domnívá, že v daném případě byly splněny všechny společné podmínky slučitelnosti podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.
- (354) Na základě provedeného posouzení vyvozuje Komise závěr, že opatření je slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, je-li omezeno na pokrytí schodku financování investičního projektu.

7. ZÁVĚR

- (355) Podle zjištění v oddíle 6.1.1 je společnost FLH podnikem ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Na základě posouzení v oddíle 6.1.2 se Komise domnívá, že financování opatření O5 – nová budova požární stanice, O9 – protipožární vybavení a O8 – heliport lze považovat za financování spadající do výkonu veřejné správy. Na základě posouzení v oddíle 6.1.2 nelze financování všech ostatních opatření vyjmout z kontroly podle pravidel Unie pro státní podporu.
- (356) Na základě úvah uvedených v oddíle 6.2.1 má Komise za to, že půjčky společníků společnosti FLH byly poskytnuty za tržních podmínek, nepředstavují tudíž státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.
- (357) Na základě úvah uvedených v oddíle 6.3 se Komise domnívá, že veřejné financování poskytnuté společnosti FLH ve formě kapitálových injekcí představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Jelikož kapitálové injekce podléhají rozhodnutí Komise a nebyly společnosti FLH dosud poskytnuty, má Komise za to, že Německo dodrželo zákaz stanovený v čl. 108 odst. 3 Smlouvy.
- (358) Na základě posouzení v oddíle 6.5 má Komise za to, že v daném případě byly splněny všechny společné podmínky slučitelnosti podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Komise proto vyvozuje závěr, že tato opatření jsou slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, pokud jsou omezena na pokrytí schodku financování investičního projektu.
- (359) Komise uvádí, že dne 17. června 2014 Německo Komisi sdělilo, že výjimečně souhlasí s přijetím tohoto rozhodnutí v angličtině,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Půjčky společníků poskytnuté společnosti Flughafen Leipzig/Halle GmbH nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 2

1. Pokud kapitálové injekce ve prospěch společnosti Flughafen Leipzig/Halle GmbH pokrývají náklady spadající do výkonu veřejné správy, s ohledem na něj má provozovatel letiště nárok na úhradu podle § 8 odst. 3 zákona LuftSiG, a náklady na heliport, nepředstavují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. Pokud jsou kapitálové injekce ve prospěch společnosti Flughafen Leipzig/Halle GmbH omezeny na schodek financování investičního projektu a nepokrývají náklady související s výkonem veřejné správy uvedené v odstavci 1, představují státní podporu, která je slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie.

3. Pokud výše kapitálových injekcí přesahuje částky, které byly v odstavci 1 a 2 prohlášeny za slučitelné s vnitřním trhem, představují kapitálové injekce státní podporu, která není slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 23. července 2014.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2015/1470**ze dne 30. března 2015****o státní podpoře SA.38517 (2014/C) (ex 2014/NN) poskytnuté Rumunskem – Rozhodčí nález ve věci Micula v. Rumunsko ze dne 11. prosince 2013***(oznámeno pod číslem C(2015) 2112)***(Pouze rumunské znění je závazné)****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy ⁽¹⁾,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ⁽²⁾, a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. ŘÍZENÍ

- (1) Nálezem ze dne 11. prosince 2013 (dále jen „nález“) přiznal rozhodčí senát (dále jen „senát“) zřízený pod záštitou Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů (dále jen „ICSID“) ve věci *Micula a další v. Rumunsko* ⁽³⁾ pěti žalobcům (bratři Viorel a Ioan Miculovi a společnosti S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. a S.C. Multipack, které všechny vlastnili bratři Miculovi, dále společně jen „žalobci“), kteří žalovali Rumunsko, náhradu škody ve výši 376 433 229 RON (asi 82 milionů EUR ⁽⁴⁾) za to, že Rumunsko nezajistilo spravedlivé a rovné zacházení s investicemi žalobců, čímž porušilo čl. 2 odst. 3 dohody mezi vládou Švédského království a vládou Rumunska o podpoře a vzájemné ochraně investic (dále jen „investiční dohoda“) ⁽⁵⁾. Kromě toho senát rozhodl, že uvedená částka bude narůstat o úroky, dokud Rumunsko neprovede nález v plném rozsahu. Ke dni 11. prosince 2013 tedy celková částka, kterou Rumunsko dlužilo žalobcům, činila 791 882 452 RON (asi 178 milionů EUR ⁽⁶⁾).
- (2) Dopisem ze dne 31. ledna 2014 informovaly útvary Komise rumunské orgány, že případné provedení či výkon nálezu bude představovat novou podporu a bude se muset oznámit Komisi.
- (3) Dne 20. února 2014 informovaly rumunské orgány útvary Komise, že nález částečně provedly započtením části náhrady škody přiznané senátem žalobcům proti dani, kterou jeden ze žalobců, a to S.C. European Food S.A., dlužil rumunským orgánům. Dlužná daň, která byla takto započtena, činila 337 492 864 RON (asi 76 milionů EUR ⁽⁷⁾). Rumunsko dále požádalo útvary Komise o objasnění, nakolik je možné vyplatit nezaplacenou částku fyzické osobě (bratrům Viorelovi a Ioanu Miculovým nebo případně jiné fyzické osobě, které může být nárok postoupen).
- (4) Dne 12. března 2014 požádaly útvary Komise Rumunsko o více informací o dalším předpokládaném provádění či výkonu nálezu, které Rumunsko poskytlo dopisem ze dne 26. března 2014.

⁽¹⁾ S účinností ode dne 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES staly články 107 a 108 Smlouvy. Obě dvojice článků jsou v podstatě totožné. Pro účely tohoto rozhodnutí by měly být v případě potřeby odkazy na články 107 a 108 Smlouvy chápány jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES. Smlouva také zavedla některé terminologické změny: například výraz „Společenství“ nahradila výrazem „Unie“ a výraz „společný trh“ výrazem „vnitřní trh“. V celém tomto rozhodnutí se používá terminologie Smlouvy.

⁽²⁾ Úř. věst. C 393, 7.11.2014, s. 27.

⁽³⁾ Věc ICSID č. ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, SC European Food SA, SC Starmill SRL, SC Multipack SRL v. Rumunsko*, konečný nález ze dne 11. prosince 2013.

⁽⁴⁾ Referenční směnný kurz Evropské centrální banky dne 11. prosince 2013: 1 EUR = 4,45 RON.

⁽⁵⁾ Investiční dohoda vstoupila v platnost dne 1. dubna 2003.

⁽⁶⁾ Viz poznámka pod čarou 4.

⁽⁷⁾ Referenční směnný kurz Evropské centrální banky dne 15. ledna 2014: 1 EUR = 4,52 RON.

- (5) Dne 1. dubna 2014 upozornily útvary Komise rumunské orgány na možnost vydat příkaz k pozastavení podpory, aby již nebyla vyplacena žádná další neslučitelná státní podpora, a požádaly Rumunsko o připomínky. V dopise ze dne 7. dubna 2014 Rumunsko prohlásilo, že se k možnosti Komise vydat příkaz k pozastavení podpory nechce vyjadřovat.
- (6) Komise dopisem ze dne 26. května 2014 oznámila Rumunsku své rozhodnutí vydat příkaz k pozastavení podpory (dále jen „příkaz k pozastavení podpory“) podle čl. 11 odst. 1 nařízení Komise (ES) č. 659/1999⁽⁸⁾, čímž uložila Rumunsku za povinnost, aby do doby, než Komise přijme konečné rozhodnutí o slučitelnosti uvedené státní podpory s vnitřním trhem, pozastavilo případné kroky, které by mohly vést k provedení či výkonu části nálezu, jež ještě nebyla vyplacena, jelikož by se jednalo o vyplacení protiprávní státní podpory.
- (7) Dopisem ze dne 1. října 2014 informovala Komise Rumunsko, že se v souvislosti s částečným provedením nálezu Rumunskem počátkem roku 2014⁽⁹⁾ a v souvislosti s případným dalším prováděním či výkonem nálezu rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“).
- (8) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie*⁽¹⁰⁾ dne 7. listopadu 2014. Uvedeným rozhodnutím vyzvala Komise zúčastněné strany k podání připomínek.
- (9) Rumunsko podalo své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dne 26. listopadu 2014. Žalobci podali své připomínky jako zúčastněná strana dne 8. prosince 2014 poté, co Komise zamítla jejich žádost o prodloužení lhůty k podání připomínek. Připomínky žalobců byly postoupeny Rumunsku, které tak získalo příležitost zareagovat; vyjádření Rumunska k připomínkám žalobců bylo obdrženo dne 27. ledna 2015.
- (10) Žalobci také požadovali přístup k veškeré písemné korespondenci mezi Komisí a Rumunskem ve spise. Žádost byla dne 19. prosince 2014 zamítnuta; zamítnutí bylo potvrzeno dne 2. března 2015.
- (11) Dopisy ze dne 9. a 11. března 2015 informovaly rumunské orgány Komisi, že v období 5. února až 25. února 2015 zabavil exekutor jmenovaný soudem ministerstvu financí částku ve výši 9 197 482 RON a že ministerstvo financí zbývající částku (tj. 466 760 066 RON)⁽¹¹⁾ dobrovolně poukázalo na vázaný účet zřízený na jméno pěti žalobců.

2. SOUVISLOSTI

Právní předpisy o státní podpoře platné v Rumunsku před jeho přistoupením k Unii

- (12) Dne 1. února 1995 vstoupila v platnost evropská dohoda o přidružení (dále jen „evropská dohoda“) mezi Evropským společenstvím (dále jen „Společenství“) a jeho členskými státy na jedné straně a Rumunskem na straně druhé⁽¹²⁾. Cílem evropské dohody bylo připravit Rumunsko na přistoupení k Unii. Podle čl. 64 odst. 1 bodu iii) evropské dohody je s řádným fungováním dohody neslučitelná každá veřejná podpora, která narušuje nebo hrozí narušit hospodářskou soutěž zvýhodňováním některých podniků nebo výrobou určitého zboží, jelikož může ovlivnit obchod mezi Společenstvím a Rumunskem. Podle čl. 64 odst. 2 evropské dohody se jakékoli postupy, které jsou v rozporu s tímto článkem, posuzují „na základě kritérií vyplývajících z používání pravidel článků 85, 86 a 92 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství“ (nyní články 101, 102 a 107 Smlouvy). Tímto dynamickým odkazem na „kritéria vyplývajících z používání pravidel“ se rozumí všechna pravidla Unie týkající se státní podpory, včetně pravidel, kterými se řídí poskytování regionální státní podpory⁽¹³⁾. Kromě věcné povinnosti dodržovat právní předpisy Unie o státní podpoře uložily články 69 a 71 evropské dohody Rumunsku povinnost harmonizovat své vnitrostátní právní předpisy s *acquis communautaire*, přičemž výslovně uváděly právní předpisy Unie o hospodářské soutěži, a tedy právní předpisy Unie o státní podpoře, které tvoří jejich součást. Evropská dohoda

⁽⁸⁾ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽⁹⁾ Viz 3. bod odůvodnění.

⁽¹⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 2.

⁽¹¹⁾ Na vázaný účet bylo převedeno dalších 6 028 608 RON jako náhrada nákladů exekuce.

⁽¹²⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.1994, s. 2.

⁽¹³⁾ Viz také článek 2 prováděcích pravidel k rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000 ze dne 10. dubna 2001, kterým se podle čl. 64 odst. 3 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Rumunskem na straně druhé přijímají prováděcí pravidla týkající se uplatňování ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64 odst. 1 bodu iii) a odst. 2 této dohody a v čl. 9 odst. 1 bodu iii) a odst. 2 protokolu č. 2 této dohody o výrobcích Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) (Úř. věst. L 138, 22.5.2001, s. 16).

tak uložila Rumunsku povinnost dodržovat celý soubor právních předpisů Unie o státní podpoře a Rumunsko se zavázalo tak učinit. Kromě toho je evropská dohoda od své ratifikace vnitrostátním parlamentem v podobě zákona č. 20/1993 a zveřejnění ve vnitrostátním úředním věstníku dne 12. dubna 1993⁽¹⁴⁾ součástí vnitrostátního právního řádu.

- (13) S cílem harmonizovat své právní předpisy podle evropské dohody schválilo Rumunsko v roce 1999 zákon č. 143/1999 o státní podpoře (dále jen „zákon o státní podpoře“), který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2000. Zákon obsahoval tutéž definici státní podpory jako článek 64 evropské dohody a právo Unie. Uvedený zákon také určil vnitrostátní orgány pro dohled nad státní podporou – rumunskou radu pro hospodářskou soutěž⁽¹⁵⁾ a rumunský úřad pro ochranu hospodářské soutěže⁽¹⁶⁾ –, kterým přísluší posuzovat slučitelnost státní podpory poskytnuté Rumunskem podnikům⁽¹⁷⁾, a stanovil postup oznamování a povolování státní podpory na základě článku 108 Smlouvy.

Režim investičních pobídek

- (14) Dne 2. října 1998 Rumunsko schválilo mimořádné nařízení vlády č. 24/1998 (dále jen „nařízení č. 24“), které některým investorům ve znevýhodněných regionech poskytlo řadu investičních pobídek, mj.:

— v čl. 6 odst. 1 písm. a) osvobození od cla a daně z přidané hodnoty u strojů, nástrojů, zařízení, vybavení, dopravních prostředků a jiného zboží, které se odepisuje a které se dováží nebo vyrábí v tuzemsku za účelem investic v uvedeném regionu (dále jen „nástroj pro strojní zařízení“),

— v čl. 6 odst. 1 písm. b) vrácení cla na suroviny, náhradní díly nebo součásti nezbytné k vlastní výrobě investora v uvedeném regionu (dále jen „nástroj pro suroviny“),

— v čl. 6 odst. 1 písm. c) osvobození od platby daně z příjmu za období, po které je příslušná oblast označena za znevýhodněný region (dále jen „nástroj pro daň z příjmu“).

- (15) Které regiony mají být označeny za znevýhodněné a jak dlouho (maximum bylo 10 let), určovala rumunská vláda. Rozhodnutím ze dne 25. března 1999 prohlásila s účinností od 1. dubna 1999 za znevýhodněný region na 10 let hornickou oblast Ștei-Nucet v okrese Bihor.

- (16) Dne 15. května 2000 přijala rumunská rada pro hospodářskou soutěž rozhodnutí č. 244/2000, podle kterého několik pobídek nabízených na základě nařízení č. 24 narušovalo hospodářskou soutěž. Domnívala se, že „[o]svobození od cla na suroviny se považuje za státní podporu pro provozní účely [...], která vede k narušení hospodářské soutěže“, a rozhodla, že „vrácení cla na dovážené suroviny, náhradní díly a/nebo součásti pro účely vlastní výroby v oblasti [...] se musí zrušit“. Uvedené rozhodnutí přijala na základě oznámení o plánovaných úpravách nařízení č. 24 obsažených v předloze mimořádného nařízení vlády 75/2000 (dále jen „nařízení č. 75“), které radě pro hospodářskou soutěž podala státní agentura pro regionální rozvoj (poskytovatel podpory podle nařízení č. 24) v souladu se zákonem č. 143/1999. V rámci oznámených úprav plánoval rumunský zákonodárce nahradit vrácení cla podle čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení č. 24 (nástroj pro suroviny) osvobozením od cla z dovážených surovin, náhradních dílů nebo součástí nezbytných pro účely vlastní výroby. Rozhodnutím č. 244/2000 rada pro hospodářskou soutěž předlohu nařízení č. 75 podmíněčně schválila za předpokladu, že budou splněny tyto podmínky: i) nástroje podle čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení č. 24 by měly být zrušeny a plánovaná změna, která má nahradit vrácení cla osvobozením od cla, by měla být stažena a ii) plánované změny čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení č. 24 (nástroj pro daň z příjmu) se omezí pouze na zisk, jenž se znovu investuje.

⁽¹⁴⁾ *Monitorul Oficial*, první část, č. 73 ze dne 12. dubna 1993.

⁽¹⁵⁾ Rada pro hospodářskou soutěž byla a je nezávislý správní orgán, který působí v oblasti práva hospodářské soutěže a státní podpory a má regulační a vyšetřovací pravomoci podobné jako Evropská komise.

⁽¹⁶⁾ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže byl specializovaný orgán podřízený vládě. Hlavními povinnostmi úřadu bylo: i) provádět šetření a zkoumat účinné vymáhání právních předpisů a rozhodnutí rady pro hospodářskou soutěž, ii) dohlížet na stanovování cen veřejnými subjekty a společnostmi a iii) zajistit transparentnost státní podpory, sledovat výdaje na státní podporu a podávat o nich zprávy.

⁽¹⁷⁾ Článek 1 prováděcích pravidel k rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000 určil za rumunské subjekty příslušné pro zkoumání a posuzování slučitelnosti státní podpory s evropskou dohodou z roku 1995 radu pro hospodářskou soutěž a úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

- (17) Dne 1. července 2000 vstoupilo nařízení č. 75 v platnost. Přijaté nařízení č. 75 však nesplňovalo podmínky rady pro hospodářskou soutěž, tj. zrušení nástroje pro suroviny a stažení plánované změny nařízení. Místo toho došlo ke změně čl. 6 odst. 1 písm. b) nařízení č. 24 v tom smyslu, že vracení cla v rámci nástroje pro suroviny bylo nahrazeno osvobozením od cla na dovážené suroviny, a to v přímém rozporu s rozhodnutím č. 244/2000.
- (18) Rada pro hospodářskou soutěž napadla neprovedení svého rozhodnutí u bukurešťského odvolacího soudu, který však žalobu dne 26. ledna 2001 zamítl jako nepřipustnou⁽¹⁸⁾. Důvodem nepřipustnosti byla skutečnost, že nařízení č. 75 se považuje za legislativní, a nikoli správní opatření, jehož zákonnost nemůže rada pro hospodářskou soutěž podle zákona č. 143/1999 zpochybňovat, a že jakékoli rozpory mezi právními předpisy musí řešit vláda a parlament bez vměšování soudů. Opravný prostředek rady pro hospodářskou soutěž proti rozhodnutí odvolacího soudu zamítl z podobných důvodů jako nepřipustný dne 19. února 2002 Vrchní kasační soud Rumunska⁽¹⁹⁾.
- (19) V únoru 2000 zahájilo Rumunsko s Uní přístupové rozhovory. Součástí uvedených jednání tvořila politika hospodářské soutěže, včetně dodržování pravidel Unie týkajících se státní podpory. V souvislosti s těmito jednáními se ve společném postoji Unie ze dne 21. listopadu 2001 konstatovalo, že „existuje řada stávajících i nových režimů neslučitelné podpory, které nejsou v souladu s *acquis*“, například „nástroje stanovené v [nařízeních č. 24 a č. 75]“⁽²⁰⁾.
- (20) Dne 31. srpna 2004 Rumunsko zrušilo všechny pobídky stanovené v nařízení č. 24 ve znění nařízení č. 75 kromě nástroje pro daň z příjmu. Zrušení pobídek na základě nařízení č. 24 se stalo účinným dne 22. února 2005. Průvodní zpráva k zákonu o zrušení nařízení č. 24 ve znění nařízení č. 75 poskytla toto vysvětlení: „Mají-li se splnit kritéria stanovená v pravidlech Společenství týkajících se státní podpory a také uzavřít jednání o kapitole č. 6 – politice hospodářské soutěže, je nutné z vnitrostátních právních předpisů odstranit všechny formy státní podpory neslučitelné s *acquis communautaire* v této oblasti a v této souvislosti se navrhuje zrušit [...] ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. b), d) a e) mimořádného nařízení vlády č. 24/1998 o znevýhodněných oblastech [...]“⁽²¹⁾.

Investice žalobců a rozhodčí řízení u ICSID

- (21) Počátkem nového tisíciletí investovali žalobci určité částky v oblasti Ștei-Nucet v okrese Bihor v Rumunsku. Dne 1. června 2000 získala společnost S.C. European Food S.A. osvědčení trvalého investora a dne 17. května 2002 získaly vlastní osvědčení trvalého investora (dále jen „osvědčení“) společnosti S.C. Starmill S.R.L. a S.C. Multipack, díky čemuž tyto společnosti mohly u investic uskutečněných od uvedených dat v oblasti Ștei-Nucet v okrese Bihor v Rumunsku využívat režim zavedený nařízením č. 24 ve znění nařízení č. 75.
- (22) V roce 2003 uzavřely Rumunsko a Švédsko investiční dohodu, která poskytovala investorům z obou zemí při investování v druhé zemi určitou ochranu (a to i v případě investic, k nimž došlo před vstupem investiční dohody v platnost⁽²²⁾). Investiční dohoda mj. zaručovala spravedlivé a rovné zacházení s investicemi v hostitelském státě, na které se vztahovala, což se vykládalo také jako ochrana legitimního očekávání investorů. Investorům, pokud byli přesvědčeni, že hostitelský stát porušil jejich práva podle investiční dohody, také umožňovala zahájit řízení u mezinárodního rozhodčího senátu. Jelikož bratři Miculovi mají švédské občanství, tvrdili, že se na jejich investice v Rumunsku vztahuje investiční dohoda.
- (23) Dne 28. července 2005 v reakci na zrušení investičních pobídek podle nařízení č. 24 požádali žalobci na základě ustanovení o řešení sporů v investiční dohodě o ustavení rozhodčího senátu. Rozhodnutím ze dne 24. září 2008 senát shledal nároky žalobců za přípustné. Žalobci původně žádali znovuzavedení investičních pobídek podle nařízení č. 24, které byly ke dni 22. února 2005 zrušeny. Během řízení však žalobci svou žalobu v roce 2009

⁽¹⁸⁾ Rozhodnutí v občanskoprávní věci č. 26; viz bod 219 nálezu.

⁽¹⁹⁾ Viz bod 224 nálezu.

⁽²⁰⁾ Společný postoj Evropské unie ze dne 21. listopadu 2001, CONF-RO 43/01, s. 4. Během procesu přistoupení žadatelského státu Komise pravidelně navrhuje a Rada schvaluje tzv. společné postoje, které hodnotí pokrok kandidátské země v plnění přístupových kritérií.

⁽²¹⁾ Důvodová zpráva k nařízení č. 94/2004, 26. srpna 2004, s. 12–13.

⁽²²⁾ Ustanovení čl. 9 odst. 1 investiční dohody.

vzali částečně zpět a místo toho požadovali náhradu škody vzniklé zrušením pobídek podle nařízení č. 24. Zrušením pobídek Rumunsko podle žalobců údajně narušilo jejich legitimní očekávání, že uvedené pobídky budou v podstatě dostupné do 1. dubna 2009. Rumunsko tak podle žalobců porušilo svou povinnost podle čl. 2 odst. 3 investiční dohody zacházet s nimi jako se švédskými investory spravedlivě a rovně.

- (24) V průběhu rozhodčího řízení Komise vystupovala jako *amicus curiae*. Ve svém příspěvku předloženém dne 20. července 2009 Komise vysvětlila, že pobídky podle nařízení č. 24 jsou: „neslučitelné s pravidly Společenství týkajícími se regionální podpory. Pobídky zejména nedodržují požadavky právních předpisů Společenství, pokud jde o způsobitelné náklady a intenzitu podpory. Dotčené nástroje navíc představují provozní podporu, kterou pravidla regionální podpory zakazují“.
- (25) Komise také uvedla, že „[p]řípadné rozhodnutí o obnovení výsad zrušených Rumunskem nebo o náhradě škody žalobcům za pozbytí těchto výsad povede k poskytnutí nové podpory, která nebude slučitelná se Smlouvou o ES“. Senát také sdělila, že „tedy nemůže dojít k výkonu [případného nálezu, který by požadoval, aby Rumunsko znovu zavedlo investiční režimy, jež byly během přístupových jednání shledány za neslučitelné s vnitřním trhem], bude-li to v rozporu s pravidly politiky EU v oblasti státní podpory.“
- (26) V nálezu ze dne 11. prosince 2013 senát shledal, že zrušením pobídek podle nařízení č. 24 Rumunsko „narušilo legitimní očekávání žalobců ohledně dostupnosti pobídek podle nařízení č. 24“ do 1. dubna 2009 ⁽²³⁾. Senát navíc dospěl k závěru, že s výjimkou zachování povinností investorů podle nařízení č. 24 po zrušení příslušných pobídek „je zrušení pobídek Rumunskem přiměřeným opatřením v rámci racionální politiky“ ⁽²⁴⁾. Senát však dále uvedl, že ⁽²⁵⁾: „[T]ento závěr nemá vliv na rozhodnutí senátu [...] výše v tom smyslu, že Rumunsko narušilo legitimní očekávání žalobců, že pobídky budou dále dostupné až do 1. dubna 2009. Opatření Rumunska – byť z větší části vhodné a úzce zaměřená na prosazování racionální politiky – tak byla vůči žalobcům nespravedlivá nebo nerovná“.
- Závěrem své analýzy senát uvedl, že ⁽²⁶⁾: „[Z]rušením pobídek podle nařízení č. 24 před 1. dubnem 2009 Rumunsko nejednalo nepřiměřeně ani ve zlé víře (být jednalo nepřiměřeně, když zachovalo povinnosti investorů po ukončení pobídek). Senát však většinou hlasů dospěl k závěru, že Rumunsko narušilo legitimní očekávání žalobců, že uvedené pobídky budou v podstatě v téže podobě dostupné do 1. dubna 2009. Rumunsko také nejednalo transparentně, neboť žalobce včas neinformovalo o ukončení režimu před stanoveným datem konce platnosti. Senát tedy shledal, že Rumunsko „nezajistilo spravedlivé a rovné zacházení s investicemi“ žalobců ve smyslu čl. 2 odst. 3 investiční dohody.“
- (27) Senát dále rozhodl, že Rumunsko musí žalobcům zaplatit náhradu škody ⁽²⁷⁾. Senát žalobcům přiznal celkem 376 433 229 RON s úroky. Náhrada škody sestává z následujících částí: senát shledal, že Rumunsko musí vyplatit žalobcům 85,1 milionu RON ⁽²⁸⁾ jako náhradu škody za vyšší náklady na cukr (na dovoz, ze kterého museli žalobci po zrušení nástroje pro suroviny platit clo), 17,5 milionu RON ⁽²⁹⁾ jako náhradu škody za vyšší náklady na jiné suroviny než cukr a polyethylentereftaláty (dále jen „PET“) ⁽³⁰⁾, 18,1 milionu RON ⁽³¹⁾ jako náhradu škody za pozbytí možnosti vytvořit si zásoby cukru za nižší ceny a 255,7 milionu RON ⁽³²⁾ jako náhradu škody za ušlý zisk

⁽²³⁾ Bod 725 nálezu.

⁽²⁴⁾ Bod 827 nálezu.

⁽²⁵⁾ Viz poznámka pod čarou 24.

⁽²⁶⁾ Bod 872 nálezu.

⁽²⁷⁾ Bod 875 a násl. nálezu.

⁽²⁸⁾ Tato částka je vypočítána pro dovoz mezi 22. únorem 2005 a 31. březnem 2009.

⁽²⁹⁾ Viz poznámka pod čarou 28.

⁽³⁰⁾ Žalobci žádali o náhradu škody za vyšší náklady na PET. Senát však tyto nároky zamítl, protože žalobci z nástroje pro suroviny v souvislosti s dovozem PET ve skutečnosti nikdy nečerpal.

⁽³¹⁾ Tato částka je vypočítána na základě cla na dovezený cukr, kterému by se žalobce vyhnul, měl-li by příležitost vytvořit si před předpokládaným koncem platnosti mimořádného nařízení (tj. před 1. dubnem 2009) zásoby cukru. Referenční hodnota vychází ze zásob na přelomu let 2004 a 2005.

⁽³²⁾ Ušlý zisk v souvislosti se ztrátou podílů na trhu s nealkoholickými nápoji a jinými výrobky s obsahem cukru se počítá za období 2004–2008. Podle tvrzení žalobců se po zrušení pobídek na základě mimořádného nařízení zvýšily náklady, což vedlo k vyšším cenám, a tedy k nižším podílům na trhu.

způsobený poklesem prodeje hotových výrobků. Kromě toho nařídil senát Rumunsku zaplatit úroky (sazba ROBOR navýšená o 5 %), které se v případě vyšších nákladů na cukr a další suroviny počítaly od 1. března 2007, v případě pozbytí možnosti vytvořit si zásoby cukru od 1. listopadu 2009 a v případě ušlého zisku od 1. května 2008. K datu vydání nálezů činily jistina a úroky dlužné žalobcům 791 882 452 RON, jak znázorňuje tabulka 1.

Náhrada škody a úroky přiznané nálezem žalobcům

Přiznaná náhrada škody	Částka (v RON)	Úrok počítán ode dne
Vyšší náklady na cukr	85 100 000	1. března 2007
Vyšší náklady na jiné suroviny než cukr a PET	17 500 000	1. března 2007
Ušlá příležitost vytvořit si zásoby cukru	18 133 229	1. listopadu 2009
Ušlý zisk z prodeje hotových výrobků	255 700 000	1. května 2008
CELKEM	376 433 229	Celkem včetně úroků ke dni 11. prosince 2013: 791 882 452 RON

Žádost o neplatnost na základě úmluvy ICSID

- (28) Dne 18. dubna 2014 podalo Rumunsko na základě článku 52 Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států ze dne 18. března 1965 (dále jen „úmluva ICSID“) žádost o neplatnost nálezů k výboru *ad hoc*. Vzhledem k procesním pravidlům platným pro takovéto řízení Rumunsko svou žádost Komisi neposkytlo. Vyšlo však najevo, že ve své žádosti Rumunsko výbor *ad hoc* také žádalo o přerušení výkonu nálezů až do jeho rozhodnutí. Dopisem ze dne 18. srpna 2014 informovalo Rumunsko Komisi, že usnesením ze dne 7. srpna 2014 výbor *ad hoc* povolil výkon nálezů přerušit pod podmínkou, že Rumunsko do jednoho měsíce poskytne tato ujištění: „Rumunsko se bezpodmínečně (a to i bez ohledu na podmínky související s právními předpisy nebo rozhodnutími [EU]) zavazuje, že pokud nálezy nebudou prohlášeny za neplatné, po oznámení rozhodnutí o platnosti nálezů splní v plné výši svůj peněžitý závazek vůči žalobcům, jenž mu uložil nálezy ve věci ICSID č. ARB/05/20“.
- (29) Komise Rumunsku na jeho žádost vysvětlila, že nemůže poskytnout bezpodmínečný závazek, že vyplatí náhradu škody přiznanou žalobcům podle nálezů, i kdyby to představovalo porušení jeho povinností vyplývajících z právních předpisů Unie, a bez ohledu na případné rozhodnutí Komise. V tomto smyslu následně Rumunsko odpovědělo výboru *ad hoc*, který ke dni 7. září 2014 přerušení výkonu nálezů zrušil.
- (30) Dne 15. října 2014 předložila Komise výboru *ad hoc* žádost, aby v řízení o zrušení nálezů mohla vystupovat jako strana neúčastníci se sporu. Výbor *ad hoc* účast povolil dne 4. prosince 2014 a dne 9. ledna 2015 předložila Komise své stanovisko jako *amicus curiae* v uvedeném řízení.

Žaloby žalobců na uznání a výkon nálezů u rumunských a amerických soudů

- (31) Rumunské orgány útvarů Komise dále informovaly o vnitrostátních řízeních zahájených žalobci za účelem výkonu nálezů. V únoru 2014 nejdříve Viorel Micula zahájil soudní řízení za účelem uznání nálezů na základě nového občanského soudního řádu (jeho článků 1124–1132) ⁽³³⁾. Dne 7. května 2014 Komise v uvedeném řízení vystoupila na základě čl. 23a odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999. Viorel Micula však svou žalobu dne 28. května 2014 stáhl, a rozsudek proto nebyl vyneseno. Dne 18. března 2014 zahájili čtyři zbývající žalobci (S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack a Ion Micula) v Rumunsku jiné soudní řízení za účelem výkonu nálezů podle článku 54 úmluvy ICSID, přičemž požadovali výplatu 80 % nezaplacené částky (tj. 301 146 583 RON) a příslušných úroků.

⁽³³⁾ Věc č. 3456/3/2014, bukurešťský tribunál.

- (32) Dne 24. března 2014 bukurešťský tribunál povolil výkon nálezu požadovaný těmito čtyřmi žalobci, neboť se domníval, že na základě článku 54 úmluvy ICSID, kterou Rumunsko ratifikovalo a která je součástí vnitrostátního právního řádu, je nález přímo vykonatelný a musí se s ním nakládat, jako by se jednalo o konečné rozhodnutí tuzemských soudů, a obešel tak řízení o uznání nálezu na základě nového rumunského občanského soudního řádu (jeho článků 1123–1132) ⁽³⁴⁾. Dne 30. března 2014 zahájil exekutor vykonávací řízení a stanovil rumunskému ministerstvu financí k výplatě 80 % částky podle nálezu navýšené o úroky a další náklady uvedeným čtyřem žalobcům šestiměsíční lhůtu.
- (33) Rumunsko výkon nálezu napadlo u bukurešťského tribunálu a požádalo o předběžné opatření, tj. o pozastavení výkonu až do rozhodnutí ve věci samé ⁽³⁵⁾. Dne 14. května 2014 bukurešťský soud výkon nálezu pozastavil až do rozhodnutí ve věci opravného prostředku a žádosti Rumunska o pozastavení výkonu nálezu. Dne 26. května 2014 Komise v uvedeném řízení vystoupila na základě čl. 23a odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999. Komise bukurešťský tribunál vyzvala k pozastavení a zrušení nuceného výkonu nálezu. Podpůrně vyzvala Komise bukurešťský tribunál k předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr EU“).
- (34) Dne 23. září 2014 bukurešťský tribunál v rozhodnutí o předběžném opatření pozastavení výkonu zrušil a žádost Rumunska o pozastavení výkonu nálezu zamítl. Hlavním důvodem uvedeného zamítnutí bylo zrušení přerušení výkonu nálezu výborem *ad hoc* ICSID dne 7. září 2014 (viz 29. bod odůvodnění). Dne 30. září 2014 se Rumunsko rozhodlo proti rozhodnutí bukurešťského tribunálu ze dne 23. září 2014 odvolat ⁽³⁶⁾. Dne 13. října 2014 bukurešťský tribunál zamítl žádost o předložení předběžné otázky Soudnímu dvoru EU na základě článku 267 Smlouvy. Dne 17. října 2014, v kontextu rozhodnutí Komise ze dne 1. října 2014 o zahájení formálního vyšetřovacího řízení, Rumunsko v souvislosti s věcí č. 15755/3/2014 bukurešťského tribunálu opět požádalo o předběžné opatření v podobě pozastavení nuceného výkonu nálezu.
- (35) Navzdory povinnosti všech rumunských orgánů, včetně soudů, dodržovat rozhodnutí Komise ze dne 26. května 2014 a 1. října 2014 vydal exekutor jmenovaný bukurešťským tribunálem dne 31. října 2014 příkazy k obstarání účtů rumunského ministerstva financí a k výkonu 80 % nálezu. V důsledku příkazů k obstarání majetku vydaných exekutorem jsou některé části státní pokladny a bankovní účty ministerstva financí v současnosti zmrazeny.
- (36) Dne 24. listopadu 2014 bukurešťský tribunál také zamítl hlavní žalobu Rumunska proti exekučnímu příkazu ze dne 24. března 2014, včetně žádosti o předběžné opatření ze dne 17. října 2014. Dne 14. ledna 2015 se Rumunsko proti rozhodnutí bukurešťského tribunálu odvolalo ⁽³⁷⁾. Dne 24. února 2015 bukurešťský odvolací soud rozhodnutí bukurešťského tribunálu ze dne 23. září 2014 zrušil a nucený výkon pozastavil až do rozhodnutí ve věci odvolání proti rozhodnutí bukurešťského tribunálu ze dne 24. listopadu 2014. Komise se na základě čl. 23a odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999 rozhodla požádat o účast v uvedeném odvolacím řízení.
- (37) Dne 5. ledna 2015 exekutor jmenovaný soudem zabavil rumunskému ministerstvu financí 36 484 232 RON (asi 8,1 milionu EUR ⁽³⁸⁾). Z této částky následně exekutor 34 004 232 RON (asi 7,56 milionu EUR) rozdělil na tři stejné díly a převedl je třem z pěti žalobců, přičemž zbytek si ponechal jako náhradu nákladů exekuce. Mezi 5. únorem a 25. únorem 2015 exekutor jmenovaný soudem zabavil ministerstvu financí dalších 9 197 482 RON (asi 2 miliony EUR) ⁽³⁹⁾. Dne 9. března 2015 ministerstvo financí s cílem provést nález dobrovolně převedlo zbývající částku 472 788 675 RON (asi 106,5 milionu EUR ⁽⁴⁰⁾) – zahrnující náklady exekutora jmenovaného soudem ve výši 6 028 608 RON – na vázaný účet vedený na jméno pěti žalobců. Žalobci si však mohou peníze vybrat, pouze jestliže Komise rozhodne, že státní podpora poskytnutá na základě nálezu je slučitelná s vnitřním trhem.

⁽³⁴⁾ Usnesení vydané bukurešťským tribunálem ve věci č. 9261/3/2014, oddělení IV – rozhodování ve věcech občanskoprávních.

⁽³⁵⁾ Věc č. 15755/3/2014, bukurešťský tribunál, oddělení III – rozhodování ve věcech občanskoprávních.

⁽³⁶⁾ Věc č. 15755/3/2014/a1, bukurešťský odvolací soud, oddělení IV – rozhodování ve věcech občanskoprávních.

⁽³⁷⁾ Viz poznámka pod čarou 36.

⁽³⁸⁾ Referenční směnný kurz Evropské centrální banky dne 5. ledna 2015: 1 EUR = 4,49 RON.

⁽³⁹⁾ Viz poznámka pod čarou 38.

⁽⁴⁰⁾ Referenční směnný kurz Evropské centrální banky dne 9. března 2015: 1 EUR = 4,44 RON.

- (38) Komise dále zjistila, že Viorel Micula také podal proti Rumunsku žalobu na výkon nálezu u okresního soudu Spojených států pro District of Columbia ⁽⁴¹⁾. V uvedené věci se dosud nerozhodlo. Komise hodlá požádat o povolení podat v uvedeném řízení stanovisko jako *amicus curiae*. Viorel Micula zahájil dne 3. října 2014 u rumunských soudů další vykonávací řízení proti Rumunsku, ale bukurešťský tribunál tuto žalobu dne 3. listopadu 2014 zamítl.

3. POPIS OPATŘENÍ A DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Popis opatření

- (39) Posuzovaným opatřením je výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem na základě nálezu a navýšené o úroky vzniklé od jeho vydání uskutečněná provedením či výkonem uvedeného nálezu.
- (40) Jak bylo uvedeno ve 3. bodě odůvodnění, Rumunsko již uvedenou náhradu škody počátkem roku 2014 částečně vyplátilo započtením proti dani, kterou jeden ze žalobců, S.C. European Food S.A., rumunskému státu dlužil. Dlužná daň, která byla takto započtena, činila 337 492 864 RON (asi 76 milionů EUR ⁽⁴²⁾).
- (41) Jak bylo uvedeno ve 37. bodu odůvodnění, exekutor jmenovaný soudem zabavil rumunskému ministerstvu financí s cílem vykonat nález 45 681 714 RON (asi 10,17 milionu EUR ⁽⁴³⁾). Rumunské orgány dále převedly zbývající částku 472 788 675 RON (asi 106,5 milionu EUR ⁽⁴⁴⁾) – zahrnující náklady exekutora jmenovaného soudem ve výši 6 028 608 RON – na vázaný účet vedený na jméno pěti žalobců.
- (42) Podle rumunských orgánů byl rozhodčí nález proveden v plném rozsahu.

Důvody pro zahájení formálního vyšetřovacího řízení

- (43) V rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k předběžnému závěru, že výplata náhrady škody přiznané senátem žalobcům provedením či výkonem nálezu představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Tento předběžný závěr se opírá o předběžná zjištění, že:
- uvedených pět žalobců představuje jednu hospodářskou jednotku, kterou je třeba kvalifikovat jako podnik,
 - výplata přiznané náhrady škody by žalobcům poskytla hospodářskou výhodu, která jinak není na trhu dostupná,
 - skutečnost, že náhrada přiznaná senátem se označuje jako náhrada škody, nijak existenci zvýhodnění nevylučuje, neboť nález nespadá do rozsahu působnosti judikátu ve věci *Asteris*, který rozlišuje mezi náhradou škody a státní podporou,
 - poskytnuté zvýhodnění je selektivní, neboť z opatření by měli prospěch pouze žalobci,
 - výhoda se poskytuje ze státních prostředků, neboť příslušné platby by se poukázaly ze státního rozpočtu, a rozhodnutí poskytnout zvýhodnění lze přičíst Rumunsku bez ohledu na to, zda provedlo nález dobrovolně, nebo na příkaz soudu,
 - výplata náhrady škody přiznané žalobcům narušuje hospodářskou soutěž a ovlivňuje obchod mezi členskými státy.
- (44) Následně Komise rozhodla, že použití pravidel státní podpory v této věci se nedotýká práv a povinností chráněných článkem 351 Smlouvy. Komise dále shledala, že vyplacení náhrady škody přiznané žalobcům by představovalo novou podporu, neboť by k provedení či výkonu nálezu došlo po přistoupení Rumunska k Unii, a že není podstatné, že některé z nákladů, které by opatření *de facto* uhradilo, žalobcům vznikly před přistoupením. A konečně dospěla Komise k předběžnému závěru, že výplata náhrady škody přiznané senátem žalobcům prostřednictvím provedení či výkonu nálezu by nebyla slučitelná s vnitřním trhem, neboť by nesplňovala podmínky slučitelnosti platné pro regionální podporu.

⁽⁴¹⁾ Věc č. 1-14-cv-600 okresního soudu Spojených států pro District of Columbia *Viorel Micula v. vláda Rumunska* – žádost o potvrzení nálezu ICSID a o zápis rozsudku.

⁽⁴²⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

⁽⁴³⁾ Viz poznámka pod čarou 38.

⁽⁴⁴⁾ Viz poznámka pod čarou 40.

4. PŘIPOMÍNKY RUMUNSKA

- (45) Zaprvé Rumunsko upozorňuje, že podle čl. 54 odst. 1 úmluvy ICSID, jejíž smluvní stranou se Rumunsko stalo v roce 1975, každý smluvní stát „uzná rozhodčí nález vydaný podle této Úmluvy jako závazný a bude na svém území vymáhat plnění peněžních závazků uložených v rozhodčím nálezu, jakoby se jednalo o konečné rozhodnutí soudu v tomto státě.“ Podle Rumunska má každý smluvní stát na základě tohoto ustanovení povinnost uznat a vykonat rozhodčí nález ICSID, jehož výkon nebyl v souladu s pravidly úmluvy ICSID přerušen, přičemž proti tomuto nálezu nelze podat opravný prostředek k vnitrostátním soudům.
- (46) Zadruhé Rumunsko zdůrazňuje, že rumunská vláda má povinnost dodržovat rumunskou ústavu, která jí v otázce, zda nález vykonat, či nikoli, zakazuje nepatřičně ovlivňovat vnitrostátní soudce. Zdůrazňuje, že vnitrostátní soud nezávisle rozhodl, že různé akty vydané Komisí v roce 2014 nemohou podle rumunského práva výkon nálezu pozastavit. Rumunsko dále tvrdí, že i když podle rumunské ústavy mají právní předpisy Unie obecně přednost před (běžným) rumunským vnitrostátním právem, nemohou mít přednost před samotnou rumunskou ústavou.
- (47) Zatřetí Rumunsko uvádí, že k náhradě škody přiznané žalobcům senátem by se nemělo přistupovat jako k nové neslučitelné podpoře, ale jako k náhradě škody ve smyslu judikátu ve věci *Asteris*. Rumunsko zejména vznáší námitku proti používání judikátu ve věci *Lucchini* na tuto věc, neboť se podle něj tato věc od věci *Lucchini* řešené Soudním dvorem EU skutkovým rámcem liší⁽⁴⁵⁾.
- (48) V neposlední řadě Rumunsko opakovaně zdůrazňuje rozpor mezi svými povinnostmi podle úmluvy ICSID a podle právních předpisů Unie, ke kterému v této věci dochází. Dokud se podle něj na úrovni ICSID nerozhodne, zda má přednost úmluva ICSID, nebo právní předpisy Unie, nemělo by se provedení či výkon nálezu ICSID považovat za protiprávní státní podporu.

5. PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

- (49) Jedinou zúčastněnou stranou, která předložila připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení, byli žalobci v rozhodčím řízení, z nějž vzešel nález. Žalobci zpochybnili předběžná zjištění uvedená v rozhodnutí o zahájení řízení. Předkládají připomínky zejména k i) souvislostem věci a ii) údajně nesprávnému popisu opatření; podle nich iii) neexistuje rozpor mezi pravidly Unie týkajícími se státní podpory a investičními dohodami uzavřenými mezi členskými státy EU; uvádějí, že iv) provedení či výkon nálezu nepředstavuje státní podporu, nebo v) alespoň ne podporu novou; tvrdí, že v takovém případě vi) by provedení či výkon nálezu byly slučitelnou podporou; trvají na tom, že vii) ochrana legitimního očekávání brání Komisi přijmout zamítavé rozhodnutí, a v neposlední řadě tvrdí, že viii) Komise musí žalobcům umožnit řádnou účast ve vyšetřovacím řízení.

K souvislostem věci

- (50) Žalobci vysvětlují, že po zhroucení komunistického režimu v roce 1989 se Rumunsko ocitlo ve stavu strašlivé ekonomické nouze. Když Rumunsko zahájilo v roce 1995 proces přistoupení k Evropské unii, mělo v důsledku uvedené situace do splnění přístupových kritérií Unie daleko. S cílem zrychlit hospodářský rozvoj a zmenšit regionální rozdíly stanovila rumunská vláda rámec pro regionální rozvoj a krátce poté přijala nařízení č. 24, aby soukromý sektor motivovala k investicím ve znevýhodněných regionech. Pobídky podle nařízení č. 24 se zaměřovaly výhradně na investory, kteří v nejvíce znevýhodněných regionech v jedné z nejhudších zemí Evropy vytvářeli pracovní místa. V této souvislosti žalobci zejména zdůrazňují, že nařízení č. 24 neposkytovalo investorům pouze výhody, ale také jim ukládalo povinnosti, například vytvořit pracovní místa a zaměstnat dříve nezaměstnané pracovníky, vyvíjet a vyrábět ve znevýhodněném regionu nové materiály, ponechat sídlo nově založené společnosti ve znevýhodněném regionu a požádat o osvědčení a získat je.
- (51) Žalobci dále vysvětlují, že jejich společnosti získaly osvědčení pro investování v okrese Bihor v letech 2000 až 2002. Podle podmínek uvedených osvědčení, která platila do 1. dubna 2009, se žalobci zavázali zachovat své investice po „dvojnásobek doby, po kterou požívají výhod“ zavedených nařízením č. 24. Žalobci svými investicemi údajně vytvořili přibližně 9 000 nových pracovních míst, z nichž 7 000 existuje dodnes. Žalobci dále tvrdí, že

⁽⁴⁵⁾ Viz 39. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

jejich investice vedly v regionu k významnému efektu přelévání. Z těchto připomínek vyvozují žalobci závěr, že svými investicemi přispěli ke zmírnění útrap způsobených těžkými hospodářskými podmínkami v okrese Bihor a zlepšili v uvedeném regionu kvalitu života.

- (52) Pokud jde o zákony o státní podpoře platné v Rumunsku před jeho přistoupením k Unii, tvrdí žalobci, že nařízení č. 24 bylo přijato před vstupem zákona č. 143/1999 v platnost, a bylo tedy pro účely uvedeného zákona existující podporou a nebylo třeba, aby je rada pro hospodářskou soutěž schválila. Žalobci také připomínají, že i když se rada pro hospodářskou soutěž pokusila napadnout nařízení č. 75 u rumunských soudů, nezpochybnila slučitelnost nařízení č. 24 se zákonem č. 143/1999. Žalobci také připomínají, že s výjimkou společného postoje EU ze dne 21. listopadu 2001 nevydala Unie během procesu přistoupení žádné prohlášení, ve kterém by nařízení č. 24 konkrétně označila za problematické z hlediska státní podpory.
- (53) A konečně žalobci uvádějí, že případné neprovedení nálezu v plném rozsahu nebo navrácení části, která již byla provedena započtením dlužné daně žalobce proti dlužné náhradě škody, by bylo pro ně i region katastrofální, neboť by ohrozilo tisíce pracovních míst a zvrátilo hospodářský rozvoj, k němuž v regionu došlo.

K popisu opatření

- (54) Podle žalobců není rozhodnutí o zahájení řízení konzistentní, pokud jde o označení příslušného opatření. S odkazem na 25. a 26. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení žalobci zdůrazňují, že i když Komise tvrdí, že šetří pouze provedení či výkon nálezu, ve skutečnosti zpochybňuje samotný režim podle nařízení č. 24. Podle žalobců také každopádně nebylo nikdy právoplatně prokázáno, že nařízení č. 24 představuje neslučitelnou státní podporu.
- (55) Na základě toho, že rozhodnutí o zahájení řízení nálezu údajně nesprávně charakterizuje, dále žalobci tvrdí, že nálezu výlučně přiznává náhradu škody vzniklé porušením investiční dohody Rumunskem a neobnovuje výhody podle nařízení č. 24. Senát podle žalobců totiž nepřiznal náhradu škody za předčasné zrušení pobídek podle nařízení č. 24 jako takových, ale protože shledal, že v rozporu s investiční dohodou jednalo Rumunsko nepřiměřeně, neboť i) zachovalo veškeré povinnosti investora podle nařízení č. 24, přestože zrušilo prakticky všechny výhody plynoucí z uvedeného nařízení, ii) narušilo legitimní očekávání žalobců, že pobídky podle nařízení č. 24 budou dále dostupné, a iii) nechovalo se k žalobcům dostatečně transparentně.
- (56) Žalobci dále uvedli, že rozhodnutí o zahájení řízení vychází z předpokladu, že nařízení č. 24 představovalo neslučitelnou podporu, a že tento předpoklad je chybný, protože o slučitelnosti nařízení č. 24 jakožto regionální podpory se nikdy právoplatně nerozhodlo.

K neexistenci rozporu mezi pravidly Unie týkajícími se státní podpory a investičními dohodami uzavřenými mezi státy EU

- (57) S odkazem na 51. až 55. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení jsou ustanovení právních předpisů Unie, která upravují mezinárodněprávní závazky členských států, podle žalobců v tomto případě nerelevantní, jelikož mezi právními předpisy Unie o státní podpoře a investiční dohodou neexistuje žádný rozpor. Ústřední argument žalobců zní, že jakýkoli rozpor vylučuje skutečnost, že dotyčné rozhodčí řízení bylo zahájeno před přistoupením Rumunska k Unii. Povinnost Rumunska provést nálezu má prý svůj původ v okamžiku údajného porušení investiční dohody, tj. před přistoupením Rumunska k Unii, a právní předpisy Unie se jí tak netýkají.

K charakterizaci provedení/výkonu nálezu jakožto státní podpory

- (58) Podle žalobců provedení či výkon nálezu Rumunskem nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.
- (59) Zaprvé, i když žalobci nezpochybňují kvalifikaci S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. a S.C. Multipack jakožto podniků, tvrdí, že o samotném Ioanu a Viorelovi Miculových nelze říci, že vykonávají hospodářskou činnost. Zejména skutečnost, že bratři Miculovi mají podíly v různých podnicích, údajně k jejich kvalifikaci jako podniků nestačí. Žalobci také trvají na tom, že ke třem společnostem uvedeným výše a bratrům Miculovým nelze přistupovat jako k jedné hospodářské jednotce, jelikož zájmy bratrů nejsou totožné se zájmy těchto společností.
- (60) Zadruhé žalobci zdůrazňují, že provedení nálezu je nezvýhodňuje. Opatření, která slouží ke splnění zákonných povinností, jako je výplata náhrady škody, podle nich nepředstavují preferenční zacházení s podniky. V této souvislosti žalobci tvrdí, že se Komise nemůže opírat o prohlášení generálního advokáta Colomera ve věci *Atzeni*, neboť uvedená věc se týkala náhrady škody vyplacené příjemci za navrácení neslučitelné podpory, která již byla vyplacena. Žalobci trvají na tom, že ve věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, jim naopak nebyla vyplacena

žádná státní podpora, natož státní podpora neoprávněná, čímž se od věci *Atzeni* liší. Obdobně trvají žalobci na tom, že tuto věc nelze srovnávat s věcmi uvedenými v rozhodnutí o zahájení řízení, ve kterých bylo shledáno, že smluvní ustanovení, jež příjemce odškodňují za navrácení neslučitelné státní podpory, samy představují státní podporu.

- (61) Žalobci dále trvají na tom, že provedení či výkon nálezu by přesně odpovídaly judikátu ve věci *Asteris*. Podle nich z odůvodnění judikátu ve věci *Asteris* i takových věcí jako *Denkavit* ⁽⁴⁶⁾ a *ThyssenKrupp* ⁽⁴⁷⁾ vyplývá, že výplata náhrady škody není na úvaze členských států, a tudíž ji nelze kvalifikovat jako státní podporu. Závezky Rumunska podle investiční dohody jsou nadto údajně výrazem pravidel obecné odpovědnosti, na která se vztahuje judikát ve věci *Asteris*. Pokud jde o argument Komise, že se věc *Asteris* na náhradu škody přiznanou na základě investičních dohod uzavřených mezi státy EU v případě, že se tyto dohody považují za neslučitelné s právními předpisy EU, nevztahuje, trvají žalobci na tom, že žádná takováto neslučitelnost by nálezy vydané na základě takovéto investiční dohody nezneplatnila. Provedení či výkon nálezu navíc nelze dále chápat jako „skryté“ poskytnutí státní podpory, jelikož nálezy neobnovuje zrušený režim podle nařízení č. 24, ale údajně přiznává náhradu škody v souvislosti s nezávislým rozhodnutím Rumunska, jehož obsahem bylo mj. zachovat nepřiměřené zatížení žalobců.
- (62) Dále jsou argumenty Komise, které se týkají neslučitelnosti investiční dohody s právními předpisy Unie, podle žalobců nerelevantní, neboť spor, jenž vedl k rozhodčímu řízení a nakonec k nálezu, vznikl před přistoupením Rumunska k Unii. Žalobci namítají, že argumentace Komise v rozhodnutí o zahájení řízení vychází z chybného spojení provedení/výkonu nálezu s neslučitelností režimu podle nařízení č. 24, a znovu zdůrazňují, že nálezy v žádném případě nepřiznal náhradu škody na základě rozhodnutí Rumunska dodržovat pravidla Unie týkající se státní podpory.
- (63) Žalobci dále zpochybňují, že by rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci *Lucchini*, na které Komise v rozhodnutí o zahájení řízení odkazuje, mělo pro tuto věc jakýkoli význam. Podle jejich názoru z věci *Lucchini* vyplývá pouze to, že ustanovení vnitrostátního práva nemohou bránit navrácení neslučitelné podpory, a na provedení/výkon rozhodčího nálezu, který přiznává náhradu škody za porušení investiční dohody, nemá uvedená věc žádný vliv.
- (64) Zatřetí, pokud jde o to, zda lze Rumunsku provedení/výkon nálezu přičíst, nemůže se posouzení Komise podle žalobců opírat o skutečnost, že mu lze přičíst samotné nařízení č. 24. Dále trvají na tom, že provedení/výkon nálezu ICSID je automatickým a nedobrovolným důsledkem povinností Rumunska daných úmluvou ICSID. Žádný nedobrovolný akt nelze podle žalobců přičítat státu a nemůže představovat státní podporu. Dále zdůrazňují, že vnitrostátní soudy nemohou nálezy ICSID přezkoumávat a jejich výkonu nelze bránit z důvodu vnitrostátního veřejného pořádku nebo neslučitelnosti s právními předpisy Unie.
- (65) Žalobci dále tvrdí, že následné členství Rumunska v Unii se jeho povinností podle úmluvy ICSID nedotklo. Vysvětlují, že právní předpisy EU nejsou na tuto věc použitelné, neboť k údajnému porušení investiční dohody a zahájení řízení došlo před přistoupením Rumunska k Unii.
- (66) Začtvrté, pokud jde o selektivnost, není provedení/výkon nálezu podle žalobců selektivní, neboť investiční dohody a úmluva ICSID zavádějí systém obecné odpovědnosti, který platí pro každého investora stejnou měrou. Náhrada škody přiznaná v rámci tohoto systému tedy není selektivní. V této souvislosti také žalobci citují údajné prohlášení Komise, že „investiční dohody, ačkoli z nich plyne prospěch v důsledku zajištění majetkových práv v zahraničí, nelze technicky kvalifikovat jako státní podporu zakázanou čl. 107 odst. 1 [Smlouvy], neboť uvedený prospěch nezvýhodňuje určité podniky ani určitá odvětví výroby, ale poskytuje se obecně všem investorům bez ohledu na odvětví, ve kterém působí.“
- (67) A konečně žalobci odmítají, že by provedením nálezu hrozilo narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy. Odůvodnění v rozhodnutí o zahájení řízení se podle nich nemůže vztahovat na bratry Miculovy, kteří údajně nevykonávají hospodářskou činnost, a jakékoli platby v jejich prospěch tak nemohou narušit hospodářskou soutěž ani ovlivnit obchod mezi členskými státy. Obecněji žalobci tvrdí, že provedení nálezu by je nezvýhodnilo, proto lze vyloučit jakýkoli účinek na hospodářskou soutěž nebo obchod.

⁽⁴⁶⁾ Věc 61/79 *Amministrazione delle finanze dello Stato v. Denkavit italiana*, EU:C:1980:100.

⁽⁴⁷⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 20. listopadu 2007 o státní podpoře č. C 36/A/06 (ex NN 38/06), kterou Itálie poskytla ve prospěch společností ThyssenKrupp, Cementir a Nuova Terni Industrie Chimiche (Úř. věst. L 144, 4.6.2008, s. 37).

K charakterizaci provedení/výkonu nálezu jako nové podpory

- (68) Žalobci dále zpochybňují charakterizaci provedení/výkonu nálezu jako nové podpory. Poznávají, že po přistoupení Rumunska došlo pouze k vydání nálezu a k jeho výkonu. Zejména výkon nálezu Rumunskem je údajně pouhým automatickým důsledkem nálezu, nikoli výsledkem samostatného rozhodnutí. Příslušnými časovými okamžiky bylo podle žalobců přijetí nařízení č. 24, vystavení osvědčení žalobcům nebo nejpozději uzavření investiční dohody. Žalobci se také opírají o judikaturu a praxi Komise v souvislosti se státními zárukami (z nichž vyplývá, že příslušným okamžikem je poskytnutí záruky, nikoli její uplatnění nebo poskytnutí plateb) s tím, že vyplatí-li se náhrada škody na základě závazku uvedeného v mezinárodní dohodě, mělo by se za rozhodné považovat datum uzavření této dohody.

Ke slučitelnosti provedení/výkonu nálezu

- (69) Zaprvé, šetří-li Komise podle žalobců neoznámenou podporu a nepředloží-li dotčený členský stát žádný argument, pokud jde o slučitelnost, má Komise povinnost zvážit, zda může být podpora slučitelná podle jakýchkoli platných pravidel nebo pokynů, přičemž má v případě potřeby požádat členský stát či příjemce o další informace.
- (70) Pokud jde o předběžnou analýzu slučitelnosti v rozhodnutí o zahájení řízení, trvají žalobci na tom, že je pojmově chybná, neboť na provedení/výkon nálezu používá stávající pokyny k regionální podpoře, i když je nepochybně zjevné, že cílem provedení/výkonu nálezu není regionální rozvoj. Podle názoru žalobců, kteří opět zdůrazňují, že rozhodnutí o zahájení řízení nesprávně předpokládá, že provedení nálezu by zpětně obnovilo nařízení č. 24, byly jedinou podporou, jež se mohla poskytnout, výhody v rámci režimu podle nařízení č. 24. Nařízení č. 24 se pak mělo posuzovat podle pokynů k regionální podpoře z roku 1998, podle kterých měly být uvedené výhody shledány slučitelnými.
- (71) Dále podle žalobců neexistuje právoplatné formální rozhodnutí v tom smyslu, že nařízení č. 24 představuje neslučitelnou státní podporu. Rozhodnutí rumunské rady pro hospodářskou soutěž (rozhodnutí č. 244), které č. 24 odsuzuje, bylo podle žalobců vadné, jelikož neposuzovalo slučitelnost a svá zjištění nezdůvodnilo. Kromě toho žalobci tvrdí, že rozhodnutí rady pro hospodářskou soutěž bylo zrušeno přijetím nařízení č. 75 rumunskou vládou, které potvrzuje nařízení č. 24. Nadto tvrdí, že dalším důkazem přednosti nařízení č. 24 a č. 75 před rozhodnutím rady pro hospodářskou soutěž je zamítnutí námitek rady pro hospodářskou soutěž proti nařízení č. 75 rumunskými soudy.
- (72) Dále podle žalobců Komisi nepřislušelo a nepřisluší přezkoumávat nařízení č. 24, a to ani mimochodem. Příslušné části nařízení č. 24 byly před přistoupením Rumunska k Unii zrušeny. Má-li se za to, že nález obnovuje podporu poskytnutou podle nařízení č. 24, tvrdí žalobci, že Komise nemá pravomoc přezkumu. V této souvislosti také odkazují na rozhodnutí Komise ve věci státní podpory N 380/2004, kde Komise shledala, že provedení rozhodčího nálezu, který byl vydán před přistoupením a v plném rozsahu se týkal období před přistoupením, po přistoupení nepředstavuje novou podporu.
- (73) V neposlední řadě nařízení č. 24 a jednotlivé pobídky podle něj byly dle žalobců slučitelné s vnitřním trhem v souladu s platnými pokyny k regionální podpoře z roku 1998 vzhledem k tomu, že všechny podmínky slučitelnosti byly splněny. V této souvislosti žalobci zaprvé tvrdí, že nařízení č. 24 lze považovat za slučitelnou investiční podporu spíše než za podporu provozní, a zadruhé, že i kdyby se toto nařízení považovalo za provozní podporu, stále bylo slučitelné.

K legitimnímu očekávání

- (74) Podle žalobců by rozhodnutí Komise, které shledává, že provedení či výkon nálezu je v rozporu s pravidly státní podpory, narušilo jejich legitimní očekávání. Tvrdí, že Unie Rumunsko před jeho přistoupením výslovně vybídla k uzavírání investičních dohod s členskými státy, že Komise uzavírání investičních dohod stále podporuje, že žalobci očekávali, že jim rozhodčí řízení umožní získat náhradu škody způsobené rozhodnutím Rumunska zachovat všechny povinnosti investorů vyplývající z nařízení č. 24 a že proti splnění jejich legitimního očekávání neexistuje naléhavý obecný zájem.

K procesním právům žalobců

- (75) A konečně žalobci tvrdí, že podle judikatury zúčastněné strany mají „právo účasti ve správním řízení v rozsahu přiměřeném s ohledem na okolnosti projednávaného případu“⁽⁴⁸⁾. Žalobci tvrdí, že Rumunsko žalobcům neumožnilo řádnou účast v řízení o státní podpoře, což je údajně zvláště znevýhodnilo, a varují, že neumožní-li jim Komise řádně hájit jejich zájmy větší účasti v řízení, mohlo by být její konečné rozhodnutí neplatné. Závěrem žalobci konstatují, že praxe Komise v případech státní podpory obecně dostatečně nezajišťuje procesní práva údajných příjemců, a protože neposkytuje účinnou právní ochranu, je v rozporu s čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

6. PŘIPOMÍNKY RUMUNSKA K PŘIPOMÍNKÁM TŘETÍ STRANY

- (76) Ve své reakci na připomínky předložené žalobci Rumunsko zaprvé odmítá tvrzení, že samotné Ioana Miculu a Viorela Miculu nelze pro účely uplatňování právních předpisů EU o státní podpoře považovat za podniky. Podle Rumunska by se spíše všech pět žalobců mělo považovat za jednu hospodářskou jednotku, neboť bratři Miculovi žalující právnické osoby přímo nebo nepřímo ovládají. Na podporu tohoto tvrzení Rumunsko mj. vysvětluje, že během jednání mezi Rumunskem a žalobci po vydání nálezů učinili bratři Miculovi jménem tří žalujících právnických osob formální rozhodnutí.
- (77) Zadruhé Rumunsko vyvrací snahu žalobců popřít souvislost mezi zrušením pobídek podle nařízení č. 24 a přiznáním náhrady škody podle nálezů. Trvá na tom, že z nálezů jasně vyplývá, že senát stanovil hodnotu náhrady škody na základě hospodářských výhod, které by žalobci získali, kdyby se pobídky zachovaly.
- (78) Zatřetí, pokud jde o tvrzení žalobců, že neměli a nemají možnost řádně se účastnit šetření státní podpory, Rumunsko odmítá, že by žalobcům okamžitě nezaslalo rozhodnutí o zahájení řízení. Dále tvrdí, že nemá zákonnou povinnost umožnit žalobcům větší účast, než jak tomu je a bylo dosud.

7. POSOUZENÍ**7.1. Přítomnost podpory**

- (79) Podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“. Opatření tedy představuje státní podporu, jsou-li splněny tyto čtyři kumulativní podmínky:

- opatření musí poskytovat podniku selektivní hospodářskou výhodu,
- opatření musí být přičitatelné státu a financováno státními prostředky,
- opatření musí narušovat hospodářskou soutěž nebo musí hrozit, že ji naruší,
- opatření musí mít potenciál ovlivnit obchod mezi členskými státy.

- (80) Komise zdůrazňuje, že pojem „státní podpora“ je objektivní právní pojem přímo definovaný Smlouvou. Stanovení toho, zda konkrétní opatření představuje státní podporu, nezávisí na úmyslech ani odůvodnění členských států při poskytnutí dotyčného opatření, ale na jeho účincích⁽⁴⁹⁾.

Podnik

- (81) Soudní dvůr EU podniky konzistentně definuje jako subjekty, které vykonávají hospodářskou činnost, bez ohledu na jejich právní postavení a způsob financování⁽⁵⁰⁾. Klasifikace konkrétního subjektu tedy zcela závisí na povaze jeho činnosti.

⁽⁴⁸⁾ Přičemž odkazují na věc T-68/03 *Olympiaki Aeroporía Ypiresies*, EU:T:2007:253, bod 42.

⁽⁴⁹⁾ Věc C-487/06 P *British Aggregates v. Komise*, EU:C:2008:757, body 85 a 89 a citovaná judikatura a věc C-279/08 P *Komise v. Nizozemsko (NOx)*, EU:C:2011:551, bod 51.

⁽⁵⁰⁾ Spojené věci C-180/98 až C-184/98 *Pavlov a další*, EU:C:2000:428, bod 74.

- (82) Pro účely uplatnění pravidel státní podpory lze za jednu hospodářskou jednotku považovat samostatné právnické osoby. Uvedená hospodářská jednotka se pak považuje za příslušný podnik. Jak již dříve rozhodl Soudní dvůr EU, „[v] právu hospodářské soutěže musí být pojem „podnik“ chápán tak, že označuje hospodářskou jednotku [...], třebaže z právního hlediska se tato hospodářská jednotka skládá z několika fyzických nebo právnických osob“⁽⁵¹⁾. S cílem určit, zda několik subjektů tvoří hospodářskou jednotku, posuzuje Soudní dvůr EU existenci rozhodujícího podílu nebo funkčních, hospodářských či organických vazeb⁽⁵²⁾.
- (83) Žalobci v rozhodčím řízení, jehož výsledkem je nález, jsou bratři Ioan Micula a Viorel Micula a tři společnosti, které vlastní (S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L. a S.C. Multipack). Je zřejmé, že tyto tři společnosti vykonávají hospodářskou činnost, jelikož se specializují na průmyslovou výrobu potravinářských výrobků (S.C. European Food S.A.), mletých produktů (S.C. Starmill S.R.L.) a plastových obalů (S.C. Multipack). Tyto tři společnosti jsou tedy podniky. Tuto charakterizaci žalobci nezpochybňují.
- (84) Žalobci však trvají na tom, že samotné bratry Miculovy jako fyzické osoby nelze pro účely čl. 107 odst. 1 Smlouvy považovat za podniky, a že by tedy finanční prostředky, které by jim při provádění či výkonu nálezu byly vyplaceny, nepředstavovaly státní podporu. Zejména se zájmy bratrů Miculových údajně neshodují se zájmy tří žalujících právnických osob.
- (85) Komise však shledává, že tyto tři společnosti a bratři Miculovi pro účely uplatnění pravidel státní podpory společně tvoří jednu hospodářskou jednotku. Tato hospodářská jednotka se tedy považuje za příslušný podnik.
- (86) Toto zjištění se zaprvé opírá o skutečnost, že bratři Miculovi tyto tři žalující právnické osoby přímo nebo nepřímo takřka výlučně vlastní, což dokazuje jejich rozhodující podíl v uvedených společnostech.
- (87) Zadruhé toto zjištění přihlíží ke skutečnosti, že žalující právnické osoby tvoří součást větší skupiny společností, European Food and Drinks Group (dále jen „EFDG“). Během rozhodčího řízení bratři Miculovi také požadovali náhradu škody pro další společnosti, které tvoří součást EFDG a které údajně v důsledku kroků Rumunska, jež vedly k řízení, utrpěly ztráty. Místo aby žalobci uplatnili a vyčíslili ztráty pro každou žalující právnickou osobu a dvě fyzické žalující osoby zvlášť, založili svou žalobu o náhradu škody ve skutečnosti na ztrátách, které údajně utrpěla skupina EFDG jako celek. Po prozkoumání vlastnické struktury EFDG a zjištění, že bratři Miculovi u všech společností ve skupině EFDG, pro kterou uplatňovali náhradu škody (jedná se o společnosti European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L. a West Leasing S.R.L.), přímo nebo nepřímo vlastní podíl ve výši alespoň 99,96 %, senát s tímto přístupem souhlasil a povolil žalobcům domáhat se náhrady škody za ztráty EFDG jako celku⁽⁵³⁾. Toto chování žalobců během rozhodčího řízení a odpovídající rozhodnutí senátu dokazují, že bratři Miculovi a tři žalující právnické osoby, jakož i výše uvedené společnosti, které tvoří součást EFDG, tvoří jednu hospodářskou jednotku s jedním hospodářským zájmem.
- (88) Zatřetí, pro charakterizaci bratrů Miculových a jejich společností jakožto jedné hospodářské jednotky dále svědčí to, jak nakonec byla nálezem přiznána škoda. Nález náhradu škody nerozdělil mezi dotčených pět žalobců, ale přiznal jim ji „dohromady“ na základě „společného nároku“. Ze skutečnosti, že těchto pět žalobců (tj. včetně žalujících právnických osob) požádalo senát o přiznání celé náhrady škody pouze bratrům Miculovým, vyplývá, že žalující právnické osoby nejsou na bratrech Miculových nezávislé. Nakonec senát každému žalobci povolil domáhat se přiznané náhrady škody v plné výši a pak ji rozdělit mezi žalobce, jak uznají za vhodné, bez ohledu na škodu, kterou každý ze žalobců skutečně utrpěl.
- (89) Na předcházející závěr nemá vliv tvrzení žalobců, že tuto věc je nutné odlišit od rozsudku ve věci *Hydrotherm*, jelikož fyzická osoba v uvedené věci byla partnerem osobně odpovědným za finanční závazky různých společností, přičemž se mělo za to, že s nimi tvoří jednu hospodářskou jednotku, kdežto bratři Miculovi takto osobně odpovědní nejsou. V reakci na to Komise připomíná, že v příslušných bodech svého rozsudku ve věci *Hydrotherm* Soudní dvůr EU osobní odpovědnost dotyčné fyzické osoby vůbec nezmínil; pouze se omezil na upozornění, že

⁽⁵¹⁾ Věc C-170/83 *Hydrotherm*, EU:C:1984:271, bod 11. Viz také věc T-137/02 *Pollmeier Malchow v. Komise*, EU:T:2004:304, bod 50.

⁽⁵²⁾ Věc C-480/09 P *Acea Electrabel Produzione SpA v. Komise*, EU:C:2010:787, body 47 až 55; věc C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a další*, EU:C:2006:8, s. 112.

⁽⁵³⁾ Viz body 935–936 a 943 nálezu.

uvedená fyzická osoba dotyčné společnosti „zcela ovládá“⁽⁵⁴⁾. Jak již bylo uvedeno, na základě svého vlastnictví bratři Miculovi ovládají žalující právnické osoby a vlastně i ostatní dotčené společnosti EFDG obdobným způsobem.

- (90) Navzdory tvrzením žalobců se také Komise domnívá, že pro tuto věc platí táž logika, o kterou se opírá rozsudek ve věci *Cassa di Risparmio di Firenze*. V uvedeném rozsudku Soudní dvůr EU uznal, že subjekt může vykonávat hospodářskou činnost přímo nebo nepřímo ovládáním hospodářského subjektu v rámci hospodářské jednotky, kterou společně tvoří. Ačkoli Soudní dvůr EU přiznává, že pouhé držení podílů, dokonce majoritních, pokud umožňuje pouze výkon práv spojených s postavením akcionáře nebo společníka, jakož i případně přijímání dividend, pouhých plodů z vlastnictví zboží, nepostačuje k určení hospodářské činnosti subjektu vlastnického tyto podíly, je situace ve věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, očividně jiná. Podle Soudního dvora EU totiž „subjekt, který vlastnictvím majoritních podílů ve společnosti vykonává toto ovládání tím, že se přímo či nepřímo vměšuje do její správy, musí být považován za účastníka se hospodářské činnosti vykonávané ovládaným podnikem“⁽⁵⁵⁾. Soudní dvůr EU také zdůraznil, že k obejití pravidel státní podpory nestačí „pouhé rozdělení podniku na dva odlišné subjekty“⁽⁵⁶⁾. Toto odůvodnění také platí, je-li jedním ze dvou dotčených subjektů fyzická osoba. Jinak by se poskytnutí podpory fyzické osobě, která je majoritním akcionářem podniku, nepovažovalo za státní podporu, i kdyby dotčená fyzická osoba mohla uvedenou podporu využít ve prospěch podniků, jež ovládá. V tomto případě tedy pro účely uplatnění pravidel státní podpory nelze rozlišovat, zda se náhrada škody přiznaná senátem společně všem pěti žalobcům vyplácí bratrům Miculovým, nebo společností, které vlastní.
- (91) Závěrem Komise shledává, že bratři Miculovi a tři žalující právnické osoby společně tvoří jednu hospodářskou jednotku, která pro účely čl. 107 odst. 1 Smlouvy představuje podnik. Obdobně součást této jedné hospodářské jednotky tvoří i ostatní společnosti skupiny EFDG, za jejichž údajné ztráty přiznal nález bratrům Miculovým náhradu škody (European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L., West Leasing S.R.L.)⁽⁵⁷⁾. Konečným příjemcem podpory je tato jedna hospodářská jednotka složená ze všech pěti žalobců a uvedených společností skupiny EFDG.

Hospodářské zvýhodnění č. 1

- (92) Zvýhodněním podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy je jakákoli hospodářská výhoda, kterou by podnik za běžných tržních podmínek, tj. bez zásahu státu, nezískal⁽⁵⁸⁾. Pro stanovení toho, zda opatření podnik hospodářsky zvýhodňuje, není jeho přesná podoba relevantní. Pojem výhoda například zahrnuje všechny situace, kdy jsou podniky zbaveny nákladů, jež jsou součástí jejich hospodářské činnosti.
- (93) Nálezem senát žalobcům vůči Rumunsku přiznal právo na náhradu škody ve výši 376 433 229 RON navýšené o úroky. Máme-li plně porozumět, proč provedení či výkon nálezu žalobce hospodářsky zvýhodňuje, je užitečné zabývat se nejdříve tím, na základě čeho senát v uvedeném nálezu o výplatě náhrady škody žalobcům rozhodl.
- (94) Když senát rozhodl, že Rumunsko porušilo investiční dohodu, vysvětlil, že náhrada škody se musí přiznat na základě zásady, že „žalobce se musí opět ocitnout v situaci, v níž by se „s největší pravděpodobností“ nacházel, nebýt protiprávního jednání podle mezinárodního práva“⁽⁵⁹⁾. Dále vysvětlil, že nahradit lze pouze ztráty, u kterých existuje příčinná souvislost s protiprávním jednáním podle mezinárodního práva, a že „veškerá porušení investiční dohody uváděná žalobci se zakládají na jedné a téže skutečnosti: na předčasném zrušení pobídek [podle nařízení č. 24] nebo na přímé souvislosti s uvedeným předčasným zrušením“⁽⁶⁰⁾. Při vyměřování přesné výše náhrady škody dlužné žalobcům přihlížel senát k tomu, zda ztráty skutečně vznikly a zda přímo souvisely se zrušením

⁽⁵⁴⁾ Věc C-170/83 *Hydrotherm*, EU:C:1984:271, bod 10.

⁽⁵⁵⁾ Věc C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a další*, EU:C:2006:8, bod 112.

⁽⁵⁶⁾ Věc C-222/04 *Cassa di Risparmio di Firenze SpA a další*, EU:C:2006:8, bod 114.

⁽⁵⁷⁾ Viz 87. a 88. bod odůvodnění.

⁽⁵⁸⁾ Věc C-39/94 *SFEI a další*, EU:C:1996:285, bod 60; věc C-342/96 *Španělsko v. Komise*, EU:C:1999:210, bod 41.

⁽⁵⁹⁾ Bod 917 nálezu.

⁽⁶⁰⁾ Bod 928 nálezu.

režimu pobídek. Například v souvislosti s náhradou škody přiznanou za vyšší cenu cukru senát uvedl ⁽⁶¹⁾: „Jak existence škody, tak příčinná souvislost mezi zrušením pobídek a utrpenou škodou, byla dostatečně prokázána. Není sporu o tom, že v důsledku zrušení pobídky pro suroviny museli žalobci za cukr, který koupili po únoru 2005, zaplatit vyšší částku“.

- (95) Ve světle těchto úvah je zřejmé, že provedením či výkonem nálezu poskytne Rumunsko žalobcům částku, která přesně odpovídá zvýhodnění předpokládanému v rámci zrušeného režimu podle nařízení č. 24 od okamžiku jeho zrušení (22. února 2005) do plánovaného konce jeho platnosti (1. dubna 2009). Přesněji řečeno, provedením či výkonem nálezu dojde *de facto* k náhradě cla na cukr a jiné suroviny dovezené mezi 22. únorem 2005 a 31. březnem 2009, jakož i cla na dovezený cukr, kterému by se žalobci vyhnuli, kdyby měli příležitost vytvořit si zásoby cukru před plánovaným koncem platnosti nástrojů podle nařízení č. 24 ke dni 31. března 2009. S cílem zajistit, aby žalobci mohli částku, která odpovídá částce podle zrušeného režimu, využít v plném rozsahu a aby se „opět ocit[li] v situaci, v níž by se „s největší pravděpodobností“ nacházel[i]“, kromě toho senát přiznal také úroky a náhradu za údajně ušlou příležitost a ušlý zisk ⁽⁶²⁾. Provedení či výkon nálezu tak opětovně nastolují situaci, ve které by se žalobci s největší pravděpodobností nacházeli, kdyby se režim podle nařízení č. 24 nikdy nezrušil.
- (96) Provedení či výkon nálezu tak poskytuje žalobcům hospodářskou výhodu, která jinak není na trhu dostupná. Zaprvé, náklady na suroviny jakožto vstupy pro konečné výrobky představují běžné provozní výdaje podniků, a pokud jsou podniky části svých běžných provozních výdajů zbaveny, jsou nesporně zvýhodněny. Zadruhé představuje hospodářskou výhodu, která by za běžných tržních podmínek a při absenci nálezu nebyla dostupná, i přiznání náhrady škody žalobcům za ušlý zisk z důvodu, že své vlastní provozní náklady museli nést sami; za běžných tržních podmínek by podnik musel náklady, jež jsou součástí jeho hospodářské činnosti, nést sám, a tyto zisky by tedy nevytvořil. Zatřetí představuje další samostatné zvýhodnění to, že se žalobcům vyplatí úroky z plateb, které měli údajně v minulosti obdržet, ale které je samotné třeba kvalifikovat jako zvýhodnění. Opět, za běžných tržních podmínek a při absenci nálezu by podnik musel nést své běžné provozní výdaje sám, nevytvořil by údajně ušlé zisky, a nemohl by tedy z tohoto kapitálu získat úroky. Zrušením režimu podle nařízení č. 24 Rumunsko na trhu, na kterém žalobci působí, fakticky znovu nastolilo běžné podmínky hospodářské soutěže a jakýkoli pokus poskytnout žalobcům náhradu za důsledky zrušení pobídek podle nařízení č. 24 představuje výhodu, jež za uvedených běžných tržních podmínek není dostupná.
- (97) Pokusy žalobců oddělit přiznání náhrady škody od zrušení pobídek podle nařízení č. 24 jsou nepřesvědčivé. Žalobci argumentují takto: „[V] této věci senát ICSID vyvodil závěr, že rozhodnutí jednat podle pravidel Unie týkajících se státní podpory je v souladu s povinnostmi Rumunska vyplývajícími z investiční dohody, a žalobcům nepřiznal náhradu škody na tomto základě. Náhradu škody jim přiznal za protiprávní jednání rumunského státu spočívající v zachování povinností uložených v souvislosti s nařízením č. 24 po zrušení režimu a za netransparentní chování vůči investorům“.
- (98) Tento popis nálezu je nepřesný a v každém případě nebere v úvahu dopady provedení/výkonu nálezu. Jak již bylo uvedeno, senát měl za to, že veškerá údajná porušení investiční dohody se zakládají „na předčasném zrušení pobídek nebo na přímé souvislosti s uvedeným předčasným zrušením“ ⁽⁶³⁾, a přiznal náhradu škody za ztráty vzniklé přímo zrušením režimu pobídek. Bylo již také citováno toto vyjádření senátu ⁽⁶⁴⁾: „[Z]rušením pobídek podle nařízení č. 24 před 1. dubnem 2009 Rumunsko nejednalo nepřiměřeně ani ve zlé víře (byť jednalo nepřiměřeně, když zachovalo povinnosti investorů po ukončení pobídek). Senát však většinou hlasů dospěl k závěru, že Rumunsko nenaplnilo legitimní očekávání žalobců, že uvedené pobídky budou v podstatě v téže podobě dostupné do 1. dubna 2009. Rumunsko také nejednalo transparentně, neboť žalobce včas neinformovalo o ukončení režimu před stanoveným datem konce platnosti. Senát tedy shledal, že Rumunsko „nezajistilo spravedlivé a rovné zacházení s investicemi“ žalobců ve smyslu čl. 2 odst. 3 investiční dohody“.

⁽⁶¹⁾ Bod 953 nálezu.

⁽⁶²⁾ Popis dlužných částek podle rozhodčího nálezu se uvádí v 27. bodě odůvodnění.

⁽⁶³⁾ Bod 928 nálezu.

⁽⁶⁴⁾ Bod 872 nálezu.

- (99) Vzhledem k tomuto závěru nelze tvrdit, jako to činí žalobci, že senát shledal, že rozhodnutí Rumunska dodržet pravidla Unie týkající se státní podpory tím, že zruší nařízení č. 24, nepředstavuje porušení investiční dohody, nebo že na tomto základě nepřiznal žalobcům náhradu škody⁽⁶⁵⁾. Komise konstatuje, že ve svém odůvodnění rozhodnutí přiznat náhradu škody za zvýšení cen, za nemožnost vytvořit si zásoby a rovněž za ušlý zisk senát poukázal pouze na škody vzniklé žalobcům v důsledku zrušení pobídek podle nařízení č. 24⁽⁶⁶⁾. Senát zejména nepoukázal na své zjištění, že Rumunsko jednalo nepřiměřeně, jestliže zachovalo povinnosti investorů podle nařízení č. 24 a nejednalo transparentně, ani na jeho základě žalobcům nepřiznal další náhradu škody.

Hospodářské zvýhodnění č. 2: náhrada škody a státní podpora

- (100) V rozporu s informacemi předloženými žalobci navíc skutečnost, že výplata náhrady, již senát žalobcům přiznal, uskutečněná provedením či výkonem nálezu, obnáší výplatu náhrady škody, nevylučuje existenci výhody. Klíčovou otázkou v tomto ohledu je, zda se na tento případ vztahují zásady uvedené v rozsudku Soudního dvora EU ve věci *Asteris*⁽⁶⁷⁾. V rozsudku ve věci *Asteris* Soudní dvůr EU uvedl, že státní podpora „se svou právní povahou zásadně liší od náhrady škody, jejíž vyplacení může být uloženo příslušným vnitrostátním orgánům jako náhrada za škody způsobené jednotlivcům“⁽⁶⁸⁾. Žalobci tvrdí, že tato věc přesně odpovídá tomuto judikátu a že jakákoli snaha Komise poukazovat na to, že věc *Asteris* se od projednávané věci liší, je nepřesvědčivá. Komise s tímto postojem nesouhlasí.
- (101) Komise zaprvé konstatuje, že věc *Asteris* vyplynula z naprosto odlišných souvislostí než tato věc. V prvním případě Soudní dvůr EU vydal rozsudek v reakci na žádost řeckého soudu o rozhodnutí o předběžné otázce, ve kterém se měl vyjádřit k příslušnosti soudů členských států při rozhodování o nárocích na náhradu škody vznesených fyzickými osobami vůči vnitrostátním orgánům ve věci nevyplacení podpory v rámci společné zemědělské politiky Unie. Nevyplacení podpory nebylo důsledkem nesplnění příslibu řeckých orgánů ve věci poskytnutí této podpory, ale spíše důsledkem toho, že nařízení Komise obsahovalo technické chyby. Dotčené podniky již podaly na Komisi žalobu o náhradu škody k Soudnímu dvoru EU, který ji zamítl jako nedůvodnou. Soudní dvůr EU v reakci na žádost o rozhodnutí o předběžné otázce ve svém rozsudku uvedl, že jelikož předtím žalobu o náhradu škody podanou na Komisi zamítl, musela by jakákoli žaloba o náhradu škody podaná na řecký stát vycházet z jiných důvodů než zamítnutá žaloba na Komisi, tedy z protiprávního jednání řeckých orgánů jako takových. Zejména Soudní dvůr EU neprohlásil, že by přiznání náhrady škody odpovídající částce protiprávní státní podpory, jež byla příslibena, nikoli však vyplacena, samo nepředstavovalo státní podporu. Z rozsudku ve věci *Asteris* tedy nevyplývá, že každé přiznání náhrady škody se automaticky nachází mimo oblast působnosti právních předpisů EU o státní podpoře, jak žalobci podle všeho tvrdí. V případě odpovědnosti z titulu protiprávního jednání vnitrostátních orgánů se podniku neposkytuje výhoda, pokud tato odpovědnost zajišťuje pouze to, že se poškozené straně dostane toho, na co má nárok, obdobně jako jakýkoli jiný podnik, a to na základě obecných pravidel občanskoprávní odpovědnosti v dotčeném členském státě. Náhrada škody poskytnutá na základě těchto obecných pravidel občanskoprávní odpovědnosti se od státní podpory liší v tom smyslu, že poškozená fyzická osoba na tom nemůže být po obdržení náhrady škody lépe.
- (102) Zadruhé, má-li náhrada škody spadat mimo rámec pravidel Unie týkajících se státní podpory, musí být založena na obecném pravidle pro náhradu škody⁽⁶⁹⁾. V tomto případě byla žalobcům náhrada škody přiznána na základě investiční dohody uzavřené mezi státy EU, kterou Komise od okamžiku přistoupení Rumunska k Unii považuje za neplatnou. Komise důsledně zastává názor, že investiční dohody uzavřené mezi státy EU, jako například investiční dohoda, na níž zakládají žalobci svůj nárok⁽⁷⁰⁾, jsou v rozporu s právem Unie, neboť jsou neslučitelné s ustanoveními

⁽⁶⁵⁾ Senát vyvodil závěr, že zrušení pobídek podle nařízení č. 24 narušilo legitimní očekávání žalobců, předtím, než vůbec posoudil přiměřenost nebo transparentnost opatření Rumunska (body 725 a 726 nálezu; přiměřenost se posuzovala pouze v bodě 727 a násl. a transparentnost v bodě 837 a násl.). Tvrzení žalobců, že senát konstatoval porušení investiční dohody v důsledku nepřiměřenosti dané zachováním povinností investorů na základě nařízení č. 24 nebo v důsledku nedostatečné transparentnosti opatření Rumunska, je tedy zcela neopodstatněné.

⁽⁶⁶⁾ Body 953, 961, 971, 984, 1 016, 1 020 a 1 136 nálezu.

⁽⁶⁷⁾ Spojené věci 106/87 až 120/87 *Asteris*, EU:C:1988:457.

⁽⁶⁸⁾ Spojené věci 106/87 až 120/87 *Asteris*, EU:C:1988:457, bod 23.

⁽⁶⁹⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 16. června 2004 o nizozemské podpoře ve prospěch společnosti Akzo-Nobel za účelem minimalizace přepravy chlóru (věc N 304/2003), souhrnné oznámení v Úř. věst. C 81, 2.4.2005, s. 4. viz také rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2006 o nizozemské podpoře na přemístění společnosti pro demontáž automobilů Steenbergen (věc č. 575/05), souhrnné oznámení v Úř. věst. C 80, 13.4.2007, s. 1.

⁽⁷⁰⁾ Ze stejných důvodů by Komise považovala za neplatné i investiční dohody uzavřené mezi státy EU, jež jsou základem rozhodčího řízení uvedeného v poznámce pod čarou 53 žaloby.

Smluv, a měly by tedy být považovány za neplatné ⁽⁷¹⁾. Komise členské státy, a to i členské státy dotčené v tomto případě, o tomto názoru opakovaně informovala.

- (103) Zatřetí Komise konstatuje, že účelem nálezu je poskytnout žalobcům náhradu škody za pobídky, které jim Rumunsko přislíbilo na základě nařízení č. 24 (pozměněného nařízením č. 75), ale na žádost Unie je v zájmu dokončení jednání o přistoupení Rumunska k Unii muselo zrušit. Oproti věci *Asteris* žalobci v této věci uplatňují nárok na náhradu škody z důvodu, že jim byly upřeny pobídky, které jim Rumunsko přislíbilo v rozporu se svými povinnostmi neposkytovat protiprávní státní podporu pramenícími z článku 64 evropské dohody a zákona č. 143/1999 a jeho výkladu v rozhodnutí č. 244/2000 rumunské rady pro hospodářskou soutěž. Jak ovšem vysvětlil generální advokát Ruiz-Jarabo Colomer ⁽⁷²⁾, přiznání náhrady škody odpovídající částkám podpory, jejíž poskytnutí se plánovalo, by představovalo nepřímé poskytnutí protiprávní podpory neslučitelné s vnitřním trhem. Na základě této argumentace považoval Tribunál ustanovení o odškodnění, která se týkají navrácení státní podpory, za státní podporu ⁽⁷³⁾. V rozsudku ve věci *Lucchini* kromě toho Soudní dvůr EU rozhodl, že vnitrostátní soud nesmí uplatňovat vnitrostátní právní předpisy v případech, ve kterých by uplatňování uvedených právních předpisů „bránilo použití práva Společenství, jelikož by znemožnilo navrácení státní podpory, která byla poskytnuta v rozporu s právem Společenství“ ⁽⁷⁴⁾.
- (104) Snaha žalobců poukazovat na to, že se tyto věci liší od věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, je nepřesvědčivá. Nezáleží na tom, že konkrétní skutkový stav u těchto věcí se od dotčené věci liší, neboť zásada, jež je pro tyto věci určující, spočívá v tom, že vnitrostátní právo, včetně úpravy odpovědnosti podle vnitrostátních právních předpisů, nelze uplatňovat v případech, ve kterých by to bránilo použití právních předpisů Unie o státní podpoře a v konečném důsledku vyústilo v poskytnutí protiprávní státní podpory. Z tohoto hlediska rozsudek ve věci *Asteris* nestanoví v případě náhrady škody přiznané jako odškodnění za navrácení protiprávní státní podpory nebo neobdržení protiprávní státní podpory výjimku. Komise má za to, že táž zásada platí v případě, že odpovědnost pramení ze smlouvy podle mezinárodního práva uzavřené dvěma členskými státy (jako například investiční dohody uzavřené mezi státy EU), z jejíhož uplatňování vyplývá poskytnutí státní podpory. Pokud by provádění dohody uzavřené mezi státy EU některým z těchto členských států bránilo použití práva Unie, musí dotčený členský stát prosazovat právo Unie, neboť primární právo Unie, jako například články 107 a 108 Smlouvy, má před mezinárodními závazky tohoto členského státu přednost.
- (105) Tvzení žalobců, že nikdy nebylo vydáno právoplatné formální rozhodnutí, jež by stanovilo, že nařízení č. 24 představuje protiprávní státní podporu nebo že uvedené pobídky jsou neslučitelné s vnitřním trhem, je v tomto ohledu nerelevantní, neboť napadeným opatřením, které tvoří základ tohoto rozhodnutí, je provedení/výkon nálezu, a nikoli investiční pobídky přislíbené podle nařízení č. 24. Vzhledem k tomu, že nařízení č. 24 bylo dne 22. února 2005 zrušeno a od uvedeného data nebyla na základě uvedeného právního předpisu vyplacena žádná podpora, tedy nemohla rumunská rada pro hospodářskou soutěž ani Komise ve formálním rozhodnutí dospět k závěru, že nařízení č. 24 vedlo v období 22. února 2005 až 1. dubna 2009, což je období, za které nález přiznává žalobcům náhradu škody, představovalo neslučitelnou státní podpory.
- (106) Právě z tohoto důvodu není také potřeba, aby Komise přijímala formální rozhodnutí o přítomnosti státní podpory v případech, kdy vnitrostátní soud nebo rozhodčí senát uloží členskému státu náhradu škody za odvolání opatření podpory. Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy obsahují obecný zákaz poskytovat státní podporu „v jakékoli formě“. Přesná podoba opatření je tudíž z hlediska stanovení toho, zda určitý podnik hospodářsky zvýhodňuje, nerelevantní ⁽⁷⁵⁾. Je-li tedy státní podpora poskytnuta provedením či výkonem rozsudku nebo nálezu, jak tomu podle

⁽⁷¹⁾ Viz odpověď komisaře De Gucht na parlamentní otázku k ústnímu zodpovězení O-000043/2013/rev.1, v níž uvedl: „Komise souhlasí s tím, že dvoustranné dohody mezi členskými státy EU o podpoře a vzájemné ochraně investic (*investiční dohody*) nejsou v souladu s právem EU,“ rozprava na plenárním zasedání dne 22. května 2013. Viz dále pracovní dokument útvarů Komise SWD(2012)6 final ze dne 3. února 2012 o pohybu kapitálu a investicích v EU – dokument útvarů Komise o monitorování trhu, strana 13. Viz také pracovní dokument útvarů Komise SWD(2013)146 final ze dne 15. dubna 2013 o volném pohybu kapitálu v EU, s. 11 a 14; pracovní dokument útvarů Komise SWD(2014)115 final ze dne 18. března 2014 o volném pohybu kapitálu v EU, s. 12; a Evropská komise, Monitoring activities and analysis, Bilateral Investment Treaties between EU Member States (intra-EU BITs) 2012 (Monitorovací činnosti a analýza týkající se dvoustranných dohod mezi členskými státy EU o podpoře a vzájemné ochraně investic (investiční dohody uzavřené mezi státy EU) v roce 2012); dostupné na adrese: http://ec.europa.eu/internal_market/capital/analysis/monitoring_activities_and_analysis/index_en.htm.

⁽⁷²⁾ Stanovisko ze dne 28. dubna ve spojených věcech C-346/03 a C-529/03 *Atzori*, EU:C:2005:256, bod 198.

⁽⁷³⁾ Věc T-384/08 *Elliniki Nafpigoataskevastiki AE Chartofylakeiou v. Komise*, EU:T:2011:650, a věc T-565/08 *Corsica Ferries v. Komise*, EU:T:2012:415, body 23, 114 a 120 až 131. Viz také analogickou argumentaci ve věci C-111/10 *Komise v. Rada*, EU:C:2013:785, bod 44.

⁽⁷⁴⁾ Věc C-119/05 *Lucchini*, EU:C:2007:434, bod 59.

⁽⁷⁵⁾ Věc C-280/00 *Altmark Trans*, EU:C:2003:415, bod 84.

názoru Komise v případě nálezů, jenž je předmětem tohoto rozhodnutí, je, musí Komise prokázat, že jsou v případě tohoto provedení či výkonu splněny kumulativní podmínky čl. 107 odst. 1 Smlouvy a že uvedená podpora je neslučitelná s vnitřním trhem.

(107) Komise každopádně připomíná, že rumunská rada pro hospodářskou soutěž, několik společných postojů Unie a rumunská vláda po zrušení nařízení č. 24 společně dospěly k závěru, že nařízení č. 24 podle evropské dohody, rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000, zákona č. 143/99 a *acquis communautaire* představovalo protiprávní státní podporu. Kromě toho rozhodnutí rumunské rady pro hospodářskou soutěž č. 244/2000 nebylo nikdy napadeno ani zrušeno, pouze je rumunský zákonodárce ignoroval přijetím nařízení č. 75 v rozporu s ustanoveními zákona č. 143/1999 o státní podpoře, a tudíž v rozporu se svými povinnostmi podle evropské dohody a rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000. Unie následně v souvislosti s přístupovými jednáními trvala na tom, aby Rumunsko uvedené rozhodnutí a své povinnosti vyplývající z evropské dohody a *acquis communautaire* splnilo, což Rumunsko učinilo zrušením nařízení č. 24.

(108) Vzhledem k výše uvedeným důvodům vyvozuje Komise závěr, že výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem uskutečněná provedením či výkonem nálezů představuje hospodářskou výhodu ve prospěch žalobců, již by za běžných tržních podmínek nezískali.

Selektivnost

(109) Ne všechna opatření, která určitý podnik hospodářsky zvýhodňují, představují státní podporu; je tomu tak pouze v případě těch, jež určité podniky, kategorie podniků nebo určitá hospodářská odvětví hospodářsky zvýhodňují selektivně.

(110) Nález přiznává náhradu škody pouze žalobcům. Vyplacením této náhrady škody – ať už provedením, či výkonem nálezů – tudíž Rumunsko zvýhodňuje pouze žalobce. Opatření je tedy selektivní.

(111) Jak vyplývá z rozsudku ve věci *Asteris*, nepřinese navíc náhrada škody selektivně prospěch jednotlivému podniku pouze tehdy, pokud vyplývá z uplatňování obecného právního pravidla státní odpovědnosti, jíž se může dovolávat každá osoba, čímž se vyloučí, aby případná přiznaná náhrada škody selektivně zvýhodňovala určité skupiny ve společnosti. Sporné opatření, které vyplývá z uplatňování ustanovení investiční dohody, tento požadavek nesplňuje ze všech důvodů uvedených v této věci.

(112) Zaprvé přiznává investiční dohoda toto právo na náhradu škody určité skupině investorů, tj. investorům ze dvou členských států, na které se investiční dohoda uzavřená mezi těmito státy EU vztahuje, tj. ze Švédska a Rumunska. O uvedenou investiční dohodu se tedy při uplatňování nároku na náhradu škody odpovídající pobídkám příslibným v rámci zrušeného režimu podpory podle nařízení č. 24 nemohl opírat každý investor v Unii v podobné situaci; mohli tak učinit pouze investoři s určitou státní příslušností. Pokud tedy výplata náhrady škody přiznané investorovi na základě investiční dohody představuje zvýhodnění, jedná se o zvýhodnění selektivní. Co se týče tvrzení žalobců, že Komise již dříve uznala obecnou povahu výhod poskytnutých prostřednictvím investičních dohod (viz 66. bod odůvodnění), není prohlášení, jež žalobci citují na podporu tohoto tvrzení, ve skutečnosti vůbec prohlášením Komise, ale výňatkem ze studie vypracované externím dodavatelem pro Tematickou sekci Vnější vztahy Generálního ředitelství pro vnější politiky Unie Evropského parlamentu. Zadruhé, k vyloučení jakýchkoli pochybností ohledně autorství názorů vyjádřených v této studii je její součástí prohlášení, že výhradní odpovědnost za tyto názory nese jejich autor a že neodrážejí oficiální postoj Evropského parlamentu. Prohlášení uvedené v této zprávě nelze přičítat Komisi a je pro věc, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, irrelevantní.

(113) Zadruhé, sporné opatření poskytuje žalobcům náhradu škody za zrušení investičních pobídek, jež jsou svou povahou selektivní. Pobídky nabízené podle nařízení č. 24 byly totiž k dispozici pouze podnikům, které investovaly v určitých regionech. Náhrada škody, již žalobcům přiznal senát, by tedy sama o sobě měla být považována za selektivní, neboť odpovídá výhodám příslibným žalobcům podle zrušeného nařízení č. 24.

(114) Komise má každopádně za to, že investiční dohodu, na jejímž základě senát přiznal žalobcům náhradu škody, zneplatnilo přistoupení Rumunska k Unii, a nelze ji tedy považovat za základ obecného právního pravidla státní odpovědnosti, o kterou se může opírat každý investor.

(115) Ze všech výše uvedených důvodů vyvozuje Komise závěr, že provedení či výkon nálezů žalobce selektivně zvýhodňuje.

Státní prostředky

- (116) Státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy mohou představovat pouze výhody poskytnuté přímo nebo nepřímo ze státních prostředků. Ve věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, již Rumunsko nález částečně provedlo započtením části náhrady škody přiznané žalobcům senátem proti dani, již jeden ze žalobců rumunskému státu dlužil. Exekutor jmenovaný soudem kromě toho zajistil finanční prostředky ze státních účtů s cílem uspokojit nevyrovnané pohledávky žalobců podle nálezu. Přímé platby ze státního rozpočtu, vzdání se příjmů státu odepsáním dlužné daně nebo převod jiných státních aktiv (jako například podílů v jiných podnicích nebo převod zajištěných aktiv) ve prospěch žalobců, ať již dobrovolně, nebo prostřednictvím soudem nařízené exekuce: všechna takováto opatření je třeba považovat za financovaná ze státních prostředků.

Přičitatelnost

- (117) Má-li selektivní zvýhodnění představovat podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, musí být mj. přičitatelné státu ⁽⁷⁶⁾. V této věci žalobci tvrdí, že vzhledem k tomu, že provádění nálezu je „automatickým a nedobrovolným důsledkem povinností Rumunska vyplývajících z úmluvy ICSID, je zřejmé, že není přičitatelné státu, a nemůže tak představovat státní podporu“. Ústředním bodem argumentace žalobců je skutečnost, že Rumunsko má podle mezinárodního práva povinnost nález provést, a proto nelze toto provádění přičíst státu. Komise s touto argumentací nesouhlasí a má za to, že dané opatření je přičitatelné Rumunsku, a to z následujících důvodů.
- (118) Komise nejprve konstatuje, že dobrovolný souhlas Rumunska s uzavřením investiční dohody, a zejména jejího článku 7, vytvořil podmínky pro selektivní zvýhodnění vyplývající z nálezu, jak vysvětluje 110. bod odůvodnění a násl.
- (119) Pokud navíc Rumunsko nález dobrovolně provádí tím, že vyplácí náhradu škody, již senát žalobcům přiznal, je nepochybné, že toto opatření je přičitatelné rumunskému státu. Tak je tomu každopádně u části náhrady škody přiznané žalobcům nálezem, kterou Rumunsko započelo proti dani, již rumunským orgánům dlužil jeden ze žalobců, a to společnost S.C. European Food S.A. Je tomu tak i v případě, kdy se Rumunsko rozhodlo dobrovolně vyplatit neuhrazenou náhradu škody, již senát přiznal žalobcům.
- (120) A v neposlední řadě je Rumunsku přičitatelný každý akt rumunských státních orgánů. K těmto státním orgánům patří vláda dotčeného členského státu a jiné orgány veřejné moci. Za státní orgány je třeba považovat zejména také tuzemské soudy daného státu a soudem jmenované exekutory a vykonavatele, kteří jsou tudíž podle čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii vázáni povinností loajální spolupráce s Unii. Opatření tuzemských soudů a soudem jmenovaných exekutorů a vykonavatelů jsou tedy přičitatelná rumunskému státu, proto pokud je Rumunsko opatřením svých soudů nebo soudem jmenovaných exekutorů a vykonavatelů nuceno poskytnout žalobcům náhradu škody na základě nálezu, je toto opatření rovněž přičitatelné rumunskému státu. Právní předpisy Unie přiznávají pouze velmi omezenou výjimku z této všeobecné zásady přičitatelnosti: opatření není přičitatelné členskému státu v případě, že má tento členský stát podle práva Unie povinnost toto opatření provést bez možnosti uvážení. V takovém případě dané opatření vyplývá z aktu zákonodárce EU a není přičitatelné státu. Je ovšem nesporné, že Rumunsko nemá na základě právních předpisů EU povinnost nález provést. Jakékoli rozhodnutí provést či vykonat nález, ať již přijaté rumunskou vládou, nebo rumunskými vnitrostátními soudy, je tudíž přičitatelné rumunskému státu.
- (121) S ohledem na výše uvedené vyvozuje Komise závěr, že dané opatření je přičitatelné Rumunsku.

Narušení hospodářské soutěže a vliv na obchod

- (122) U opatření poskytnutého státem se má za to, že narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, pokud může zlepšit konkurenční postavení příjemce vůči jiným podnikům, s nimiž soutěží ⁽⁷⁷⁾. Z praktických důvodů se tedy za porušení hospodářské soutěže ve smyslu článku 107 Smlouvy považuje situace, kdy stát finančně zvýhodní podnik v liberalizovaném odvětví, ve kterém probíhá nebo by mohla probíhat hospodářská soutěž. Zvýhodnění podniku, které narušuje hospodářskou soutěž, obvykle také může ovlivnit obchod mezi členskými státy. Vliv na obchod mezi členskými státy je dán, jestliže určité opatření posílí konkurenční postavení podniku, jenž je příjemcem, vůči ostatním podnikům, které soutěží v rámci obchodu uvnitř Společenství ⁽⁷⁸⁾.

⁽⁷⁶⁾ Věc T-351/02 *Deutsche Bahn AG v. Komise*, EU:T:2006:104, bod 101.

⁽⁷⁷⁾ Věc 730/79 *Phillip Morris*, 730/79, EU:C:1980:209, bod 11. Spojené věci T-298/97, T-312/97 atd. *Alzetta*, EU:T:2000:151, bod 80.

⁽⁷⁸⁾ Věc T-288/97 *Friulia Venezia Giulia*, EU:T:2001:115, bod 41.

- (123) Komise již vyvodila závěr (viz 81. bod odůvodnění a násl.), že žalobci společně tvoří jednu hospodářskou jednotku, která zase představuje příslušný podnik pro účely uplatňování pravidel Unie týkajících se státní podpory. Tento podnik působí na liberalizovaném trhu, na němž soutěží s jinými podniky. Komise rovněž dospěla k závěru, že výplata náhrady škody žalobcům, ať již prostřednictvím provádění, či výkonu nálezu, by zlepšila jejich konkurenční postavení v porovnání s ostatními podniky, s nimiž soutěží a jež podobnou náhradu škody za odnětí protiprávní státní podpory neobdržely. Náhrada škody stanovená nálezem vychází z částky, která odpovídá clu na suroviny, ušlému zisku a úrokům z celkové částky přiznané náhrady škody. Náklady na suroviny jakožto vstupy pro konečné výrobky představují běžné provozní výdaje podniků. Zbavení žalobců části jejich běžných provozních nákladů je nesporně konkurenčně zvýhodňuje stejně jako přiznání náhrady škody za ušlý zisk a výplata úroků. Žalobci se zabývají výrobou potravinářských výrobků, mletých produktů a plastových obalů. Pro všechny tyto výrobky existuje liberalizovaný trh, takže jakékoli zvýhodnění žalobců může narušit hospodářskou soutěž. S ohledem na to, že s výrobky, které žalobci primárně vyrábějí, se mezi členskými státy může obchodovat a skutečně se s nimi i v rozsáhlé míře obchoduje, je jasné, že jakékoli zvýhodnění žalobců může také ovlivnit obchod mezi členskými státy.
- (124) Komise konstatuje, že argumenty žalobců, které popírají narušení hospodářské soutěže, pouze opakují tvrzení, že bratry Miculovy nelze považovat za podnik a že provedení nálezu by je nijak nezvýhodnilo. Obě tvrzení již byly podrobně rozehrány výše (viz 81. bod odůvodnění a násl. a 92. bod odůvodnění a násl.), a není třeba se k nim dále vyjadřovat.

Závěr

- (125) Z výše uvedených důvodů má Komise za to, že výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem představuje státní podporu pro účely čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

7.2. Uplatnění pravidel státní podpory se nedotýká práv a povinností chráněných článkem 351 Smlouvy

- (126) Článek 351 Smlouvy stanoví, že „[p]ráva a povinnosti vyplývající ze smluv uzavřených [...] pro přistupující státy přede dnem jejich přistoupení mezi jedním nebo několika členskými státy na jedné straně a jednou nebo několika třetími zeměmi na straně druhé nejsou Smlouvami dotčeny“. V této věci práva a povinnosti, na něž se žalobci odvolávají, vyplývají z investiční dohody.
- (127) Ze znění článku 351 Smlouvy je zřejmé, že se v daném případě nepoužije, neboť investiční dohoda je smlouvou uzavřenou mezi dvěma členskými státy Unie, Švédskem a Rumunskem, a nikoli smlouvou „mezi jedním nebo několika členskými státy na jedné straně a jedním nebo několika třetími zeměmi na straně druhé“. Použití pravidel státní podpory v této věci se tudíž práv a povinností chráněných článkem 351 Smlouvy nedotýká.
- (128) Komise v této souvislosti připomíná, že podle právních předpisů EU platí pro investiční dohody uzavřené mezi státy EU odlišná pravidla než pro investiční dohody uzavřené mezi členským státem EU a třetí zemí. V případě investičních dohod uzavřených mezi státy EU zastává Komise názor, že tyto dohody jsou v rozporu s právem Unie, neslučitelné s ustanoveními Smluv, a měly by se proto považovat za neplatné. Naproti tomu investiční dohody uzavřené mezi členským státem Unie a třetí zemí se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1219/2012⁽⁷⁹⁾, kterým se stanoví přechodná úprava pro dvoustranné dohody o investicích mezi členskými státy a třetími zeměmi, dokud je vzhledem k výlučné pravomoci Unie v oblasti společné obchodní politiky, do níž spadají přímé zahraniční investice⁽⁸⁰⁾, postupně nenahradí dohody Unie, jež budou mít též předmět.
- (129) Rumunsko je rovněž smluvní stranou vícestranné úmluvy ICSID, k níž přistoupilo před svým přistoupením k Unii. Jelikož však smluvní stranou investiční dohody, která je předmětem tohoto řízení, není žádná smluvní strana úmluvy ICSID z řad třetích zemí, článek 351 není v této věci relevantní.

⁽⁷⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1219/2012 ze dne 12. prosince 2012, kterým se stanoví přechodná úprava pro dvoustranné dohody o investicích mezi členskými státy a třetími zeměmi (Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 40).

⁽⁸⁰⁾ Ustanovení čl. 3 odst. 1 písm. e) Smlouvy.

7.3. Nová podpora

- (130) Podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy je státní podpora v zásadě neslučitelná s vnitřním trhem. Pokud Komise neprohlásí opatření podpory za slučitelné s vnitřním trhem, nesmějí členské státy opatření státní podpory provádět. Podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy musí členský stát Komisi informovat o záměrech poskytnout nebo upravit podpory a nesmí provést zamýšlená opatření, dokud Komise nepřijme konečné rozhodnutí o slučitelnosti uvedeného opatření s vnitřním trhem.
- (131) Povinnost neprovádět žádné opatření podpory bez konečného rozhodnutí Komise o slučitelnosti tohoto opatření podpory se samozřejmě vztahuje pouze na opatření podpory provedená po vstupu Smlouvy pro dotčený členský stát v platnost. Pro Rumunsko vstoupila Smlouva v platnost dne 1. ledna 2007.
- (132) Žalobci rozporují skutečnost, že by provedení či výkon nálezu měly představovat „novou podporu“ ve smyslu čl. 1 písm. c) nařízení (ES) č. 659/1999. Trvají na tom, že i kdyby bylo posouzení Komise správné, což není, a provedení či výkon nálezu by představovaly podporu, datem poskytnutí této podpory by bylo původní zvýhodnění žalobců podle nařízení č. 24, k němuž došlo v letech 2000 a 2002, a tudíž před přistoupením Rumunska k Unii. Podle žalobců je nejzazším okamžikem, jež lze považovat za datum poskytnutí podpory, datum vstupu investiční dohody, ze které nález vychází, v platnost, tedy rok 2003.
- (133) Komise se žalobci nesouhlasí a má za to, že výplata náhrady škody přiznaná žalobcům senátem, ať již provedením, či výkonem nálezu, představuje novou podporu, a plně tedy podléhá mechanismu kontroly státní podpory stanovenému v článkách 107 a 108 Smlouvy. Podle judikatury Soudního dvora EU je podporu třeba považovat za poskytnutou k okamžiku, k němuž bylo bezpodmínečné právo příjemci podpory přiznáno na základě platných vnitrostátních předpisů⁽⁸¹⁾. Ani přijetí nařízení č. 24 dne 2. října 1998, ani označení oblasti Ștei-Nucet v okrese Bihor za znevýhodněný region na dobu 10 let (s účinností ode dne 1. dubna 1999), ani udělení osvědčení trvalého investora společností S.C. European Food S.A. (dne 1. června 2000) a S.C. Starmill S.R.L. a S.C. Multipack (dne 17. května 2002) nepřiznalo žalobcům bezpodmínečné právo čerpat z nástroje pro suroviny do 1. dubna 2009. Právo na tento nástroj obdržela pouze společnost způsobilá k získání podpory v rámci režimu zavedeného nařízením č. 24:
- pokud v rámci počátečního režimu zavedeného nařízením č. 24 agentura pro regionální rozvoj dotčené společnosti schválila doklady o prodaných výrobcích, které dokazují, že došlo k dovozu surovin určených k začlenění do vnitřní výroby, jenž zakládá právo na vrácení zaplaceného cla⁽⁸²⁾, a
 - pokud po přeměně nástroje pro suroviny zřízeného nařízením č. 24 na osvobození od cla podle nařízení č. 75 společnost způsobilá k získání podpory v rámci tohoto režimu dovezla suroviny určené k začlenění do vnitřní výroby a požádala u orgánů hraniční kontroly na základě řádně podložených dokladů o osvobození.
- (134) Vzhledem k tomu, že režim zavedený nařízením č. 24 a změněný nařízením č. 75 byl dne 22. února 2005 zrušen, nemohla po tomto datu na základě vnitrostátní právní úpravy získat právo na podporu na dovoz surovin do Rumunska za účelem jejich začlenění do vnitřní výroby žádná společnost. Nárok žalobců na náhradu škody od rumunského státu tedy vychází pouze z nálezu ve spojení s rumunským vnitrostátním právem, díky kterému má nález v rumunském vnitrostátním právním řádu právní účinek. Jelikož nález byl vydán a jeho provedení či vykonání hrozí po přistoupení Rumunska k Unii, získali žalobci bezpodmínečné právo na obdržení náhrady škody přiznané senátem, které vyplývá z rumunského vnitrostátního práva v důsledku právního účinku nálezu v rumunském vnitrostátním právním řádu daného ratifikací úmluvy ICSID, jíž se tato úmluva do uvedeného řádu začleňuje, teprve po přistoupení Rumunska k Unii.

⁽⁸¹⁾ Věc C-129/12 *Magdeburger Mühlenwerke*, EU:C:2013:200, bod 40.

⁽⁸²⁾ Překlad původních předpisů, jimiž se stanoví nástroj pro suroviny (který představuje investiční pobídku, jejíž zrušení vedlo k přiznání náhrady škody žalobcům nálezem), lze nalézt v bodu 148 nálezu. Podle tohoto překladu stanoví čl. 6 odst. 1 písm. b), že „Privately held companies, Romanian legal entities, as well as small or family business, authorised pursuant to the Decree-Law no. 54/1990 concerning the organisation and operation of free initiative-based economic activities that are headquartered and conduct business within the disadvantaged region, will be granted the following advantages for their new investments in the these regions: [...] refunds of customs duties on raw materials, spare parts and/or components necessary of achieving the investor's own production in that region. The refunds will be made based on the approval by the regional development agencies of the companies' production sales documents. The funds necessary for the refund of the customs duties will be provided to the Agency for Regional Development from the Regional development Fund. In case of unprivileged regions belonging to two or more administrative-territorial units, the funds necessary for the refund of the customs duties will be provided by the National Agency for Regional Development from the National Development Fund [the „Raw Materials Incentive“ or „Raw Materials Facility“].“

- (135) V tomto ohledu je také důležité poznamenat, že nález přiznává žalobcům náhradu škody ve výši, která odpovídá zvýhodnění stanovenému ve zrušeném nástroji pro suroviny, jenž byl součástí režimu zavedeného nařízením č. 24, a to od okamžiku zrušení uvedeného právního předpisu (tedy od 22. února 2005) až do údajně plánovaného konce jeho platnosti (1. dubna 2009). Toto období čítá něco málo přes 49 měsíců, přičemž v průběhu většiny z nich (27 měsíců) bylo Rumunsko řádným členem Unie, kterého se přímo týkala disciplína v oblasti státní podpory stanovená Smlouvou. Nález nadto žalobcům přiznává náhradu za ušlou příležitost vytvořit si v roce 2009 zásoby cukru, přičemž předpokládá, že k souvisejícím ztrátám došlo mezi 31. březnem 2009 a 1. červencem 2010. K veškerým těmto údajným ztrátám tedy došlo po přistoupení Rumunska k Unii v roce 2007. V neposlední řadě senát přiznal náhradu škody za ušlý zisk, přičemž zohlednil uplatňované ztráty vzniklé mezi 1. lednem 2005 a 31. srpnem 2011. Toto období čítá 80 měsíců, přičemž v průběhu drtivé většiny z nich (56 měsíců) bylo Rumunsko řádným členem Unie, kterého se přímo týkala disciplína v oblasti státní podpory stanovená Smlouvou.
- (136) Konečně je třeba rovněž zmínit, že režim pobídek podle nařízení č. 24 není uveden v příloze V kapitole 2 bodě 1 aktu o přistoupení Rumunska k Unii, kde se uvádí vyčerpávající výčet opatření státní podpory, jež se budou po přistoupení Rumunska k Unii považovat za existující podporu⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (137) Skutečnost, že ani akt o přistoupení, ani Smlouva pro Rumunsko v okamžiku, kdy údajně porušilo své povinnosti podle investiční dohody zrušením režimu podpory zavedeného nařízením č. 24, či v okamžiku, kdy žalobci k senátu podali žaloby na základě investiční dohody, neplatily, není relevantní. Žalobcům ani v jednom z těchto okamžiků nebylo na výplatu náhrady škody přiznané senátem, což je opatření, které se zde posuzuje, přiznáno bezpodmínečné právo. Bezpodmínečné právo na náhradu škody, které mohli od Rumunska vymáhat, bylo žalobcům přiznáno teprve poté, co senát vydáním nálezu dne 11. prosince 2013 ve spojení s rumunským vnitrostátním právem, díky němuž nabyt nález v rumunském právním řádu právního účinku, shledal, že došlo k porušení čl. 2 odst. 3 investiční dohody. Toto datum nastalo po přistoupení Rumunska k Evropské unii.
- (138) Příklad žalobců proto nelze srovnávat s rozhodnutím Komise ve věci N 380/04, na něž se odvolávají. Věc N 380/04 se týkala smlouvy uzavřené v roce 1997 mezi společností Lotyšské Gáze (dále jen „LG“) a Lotyšskem. Když mezi společností LG a Lotyšskem došlo ke sporu ohledně povinností této země vyplývajících z dotčené smlouvy, bylo ve Stockholmu zahájeno obchodní rozhodčí řízení podle pravidel Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL). Rozhodčí senát zřízený pro účely tohoto řízení dne 19. června 2003 rozhodl, že Lotyšsko dluží společnosti LG náhradu škody za období od 10. ledna 2001 do 10. března 2003. Lotyšsko se tomuto rozhodčímu nálezu před přistoupením k Unii dne 1. května 2004 nepodřídilo a Komisi oznámilo jeho plánované provedení po přistoupení. Ve svém rozhodnutí Komise konstatovala, že povinnost vyplatit náhradu škody vznikla na základě smlouvy z roku 1997, že náhrada škody přiznaná rozhodčím senátem se v celé své výši týká období před přistoupením Lotyšska k Unii a že před ním byl vydán i samotný rozhodčí nález. Na základě toho dospěla Komise k závěru, že „platba [...] náhrady škody přiznané senátem [...] představuje toliko vlastní provedení opatření, které zcela vykryštalizovalo před přistoupením“, a provedení rozhodčího nálezu z roku 2003 tedy nelze považovat za „novou podporu“. Rozhodnutí Komise ve věci N 380/04 navíc samo upozorňuje, že nepředjímá analýzu možných budoucích plateb na základě dotčené smlouvy, jež se týkají období po přistoupení: zvolený přístup je tak úzce omezen na konkrétní skutečnosti oznámené Lotyšskem.
- (139) Ve věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, naopak povinnost náhrady škody zakládá nález z roku 2013, náhrada škody přiznaná žalobcům senátem se z větší části týká období po přistoupení Rumunska k Unii a samotný nález byl vydán téměř sedm let po přistoupení. V neposlední řadě se rozhodnutí ve věci N 380/04 od této věci ostře odlišuje v tom, že ve věci N 380/04 nic nenavštědčovalo tomu, že by provedením či výkonem rozhodčího nálezu z roku 2003 společnost LG získala protiprávní státní podporu, již Lotyšsko slíbilo poskytnout v rozporu s povinnostmi v oblasti státní podpory, které jakožto kandidátská země přistupující k Unii mělo.

⁽⁸³⁾ Akt o přistoupení uvádí tyto tři kategorie existující podpory:

- podpůrná opatření, která nabyla účinku před 10. prosincem 1994,
- podpůrná opatření uvedená v dodatku k této příloze,

- podpůrná opatření, která byla ke dni přistoupení posouzena orgánem nového členského státu pro dohled nad státní podporou, která byla shledána slučitelnými s *acquis* a v jejichž případě Komise nevznesla námitku na základě vážných pochybností o slučitelnosti opatření se společným trhem postupem uvedeným v odstavci 2.

Na případné rozhodnutí vykonat nález se žádná z těchto tří kategorií nevztahuje. I kdyby se mělo za to, že provedení nálezu pouze obnoví práva žalobců podle nařízení č. 24 tak, jako by příslušné pobídky podle tohoto nařízení nebyly zrušeny před plánovaným uplynutím jejich platnosti, bylo by takovéto zpětné obnovení třeba z hlediska data přistoupení Rumunska k Unii stále považovat za „novou podporu“.

⁽⁸⁴⁾ Viz také spojené věci T-80/06 a T-182/09 *Budapesti Erőmű*, EU:T:2012:65, bod 54.

- (140) Komise proto shledává, že výplata náhrady škody přiznané senátem žalobcům představuje novou podporu a že toto opatření lze provést, pouze pokud je na základě pravidel státní podpory schváleno Komisí, a teprve poté, co tak učiní.

7.4. Protiprávnost na základě čl. 108 odst. 3 Smlouvy

- (141) Náhradu přiznanou senátem již Rumunsko žalobcům částečně vyplatilo, a to započtením proti určité dani, již jeden z nich, společnost S.C. European Food S.A., dlužil rumunskému státu. Toto částečné provedení nálezu Rumunsko Komisí neoznámilo, a dotčené opatření tedy bylo provedeno protiprávně, v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Případná další výplata náhrady škody přiznané senátem, ať už provedením, či výkonem nálezu, o níž Komise nemá informace nebo k níž by mohlo dojít po přijetí tohoto rozhodnutí, by tedy z totožných důvodů rovněž představovala porušení čl. 108 odst. 3 Smlouvy Rumunskem.

7.5. Slučitelnost s vnitřním trhem

- (142) Komise nejprve připomíná, že při posuzování slučitelnosti opatření s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy náleží důkazní břemeno v zásadě dotčenému členskému státu⁽⁸⁵⁾. V této souvislosti Komise také připomíná, že opatření státní podpory nelze prohlásit za slučitelné s vnitřním trhem, pokud je jeho neoddělitelnou součástí porušení jiných konkrétních ustanovení Smlouvy⁽⁸⁶⁾. Rumunsko doposud nepředložilo žádné argumenty, jimiž by bylo možno opatření odůvodnit podle čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy. V zájmu úplnosti však Komise považuje za vhodné provést posouzení slučitelnosti z vlastního popudu.
- (143) Žalobci tvrdí, že opatření představuje slučitelnou regionální podporu. Na základě čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) Smlouvy může Komise za slučitelné s vnitřním trhem považovat státní podpory, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji určitých znevýhodněných oblastí v Unii. Podmínky, za nichž lze podporu rozvoje regionů považovat za slučitelnou s vnitřním trhem, stanoví pokyny k regionální státní podpoře na období 2014–2020 (dále jen „pokyny k regionální podpoře z roku 2014“). Ve 188. bodě odůvodnění těchto pokynů je vysvětleno, že se uplatní při posuzování slučitelnosti veškeré regionální podpory, která má být poskytnuta po 30. červnu 2014. Regionální podporu, která byla poskytnuta protiprávně či která měla být poskytnuta před 1. červencem 2014, je tedy třeba posuzovat v souladu s pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013⁽⁸⁷⁾ (dále jen „pokyny k regionální podpoře z roku 2007“).
- (144) Jak vysvětluje 134. bod odůvodnění výše, bylo žalobcům bezpodmínečné právo na podporu přiznáno vydáním nálezu dne 11. prosince 2013 ve spojení s rumunským vnitrostátním právem, díky kterému má náleze v rumunském vnitrostátním právním řádu právní účinek, tedy předtím, než vstoupily v platnost pokyny k regionální podpoře z roku 2014. Výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem by se tedy měla posuzovat podle pokynů k regionální podpoře z roku 2007.
- (145) V těchto pokynech stanoví Komise, že regionální podpora, jejímž cílem je snížení běžných výdajů podniku, představuje provozní podporu a že se takováto podpora nebude považovat za slučitelnou s vnitřním trhem kromě případů, kdy se poskytuje za výjimečných okolností k řešení konkrétních znevýhodnění, kterým podniky ve znevýhodněných regionech spadajících do působnosti čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy čelí⁽⁸⁸⁾.
- (146) Ve věci, jež je předmětem tohoto rozhodnutí, se v případě náhrady škody přiznané žalobcům senátem odkazuje na ztráty, jež přímo souvisí se zrušením pobídek podle nařízení č. 24, přičemž cílem je nastolit pro příjemce situaci, v níž by se „s největší pravděpodobností“ nacházel, pokud by pobídky podle nařízení č. 24 nebyly zrušeny. Provedení či výkon nálezu tedy opětovně nastoluje situaci, ve které by se žalobci s největší pravděpodobností nacházeli, pokud by Rumunsko nařízení č. 24 nikdy nezrušilo. Protože zvýhodnění podle nařízení č. 24 souviselo s průběžnými náklady žalobců, a nikoli s počátečními investicemi, představovalo provozní podporu. Skutečnost, že se pro příjemce nastolí situace, v níž by se nacházel, pokud by pobídky podle nařízení č. 24 nebyly zrušeny, a poskytne se mu tak náhrada ztrát souvisejících s tímto zrušením, tedy představuje provozní podporu. Jak vysvětluje 92. bod odůvodnění a násl., výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem ve skutečnosti zpětně snižuje provozní výdaje, které jim vznikly v souvislosti s výkonem jejich hospodářských činností za běžných tržních podmínek.

⁽⁸⁵⁾ Věc T-38/03 *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE v. Komise*, EU:T:2007:253, bod 34.

⁽⁸⁶⁾ Věc C-225/91 *Matra v. Komise*, EU:C:1993:239, bod 41.

⁽⁸⁷⁾ Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013 (Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13).

⁽⁸⁸⁾ Bod 76 pokynů k regionální podpoře z roku 2007.

- (147) Podle bodů 76, 77 a 79 pokynů k regionální podpoře z roku 2007 je provozní podpora obvykle zakázána a lze ji poskytnout pouze výjimečně v regionech způsobilých k podpoře podle čl. 107 odst. 3 písm. a) za předpokladu, že:
- je oprávněná z hlediska jejího příspěvku k regionálnímu rozvoji (je zacílená),
 - její charakter a výše jsou úměrné znevýhodněním, která se snaží zmírnit,
 - je dočasná a snižovaná v průběhu času, přičemž by mělo docházet k jejímu postupnému zastavování, jakmile se dotyčné regiony reálně ekonomicky přiblíží bohatším oblastem EU,
 - poskytuje se zásadně pouze na předem vymezené způsobilé výdaje nebo náklady a pokrývá jen určitý podíl těchto nákladů,
 - členský stát se zavázal k dodržování podrobných pravidel pro podávání zpráv stanovených v bodě 83 pokynů k regionální podpoře z roku 2007.
- (148) Hospodářské činnosti, kterým z provedení nálezu plyne prospěch, se podle rozhodnutí Komise o mapě regionální podpory v Rumunsku na období 2007–2013 ⁽⁸⁹⁾ a na období 2014–2020 ⁽⁹⁰⁾ nacházejí v oblasti, jež spadá do působnosti čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy.
- (149) Z pohledu Komise nicméně výplatu náhrady škody přiznané žalobcům nelze považovat za oprávněnou z hlediska jejího příspěvku k regionálnímu rozvoji dotčených oblastí. Provozní podpora, jež z této výplaty vyplývá, nesměřuje k naplnění cíle společného zájmu v oblasti sociální spravedlnosti, což vyžaduje čl. 107 odst. 3 písm. a) Smlouvy, nýbrž pouze nahrazuje příjemci ztráty vzniklé zrušením nařízení č. 24 před plánovaným koncem jeho platnosti. Žalobci tak získávají volné peněžní prostředky, aniž by to mělo nějaký pozitivní dopad na rozvoj dotčeného regionu.
- (150) K tomu, aby bylo možné považovat opatření za úměrné znevýhodněním, která se snaží zmírnit, nestačí, aby se hospodářské činnosti nacházely v jakékoli takovéto „oblasti“: nejprve je totiž třeba prokázat, o jaká znevýhodnění se jedná, a dále, jak rozvoji dotčeného regionu překážejí. Vzhledem k naprosté absenci důkazů Komise nemohla určit, jaká konkrétní znevýhodnění se opatření podpory snaží zmírnit.
- (151) Výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem je svou povahou dočasná: jakmile provedení či výkon nálezu skončí, nemá žádné účinky. Nepokrývá však jen určitý podíl předem vymezených nákladů, cílem dotčené náhrady škody je totiž zajistit žalobcům pokrytí všech ztrát, které jim vznikly.
- (152) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem má Komise za to, že výplata náhrady škody přiznané senátem žalobcům není v souladu s pokyny k regionální podpoře z roku 2007, a nelze ji tedy prohlásit za slučitelnou s vnitřním trhem. Vzhledem k tomu, že jiný základ pro slučitelnost nelze použít, nebyla podle Komise slučitelnost opatření podpory prokázána.

7.6. Závěr týkající se posouzení opatření podpory

- (153) Analýza výše ukazuje, že výplata náhrady přiznané senátem žalobcům představuje poskytnutí neslučitelné nové podpory, jež je v rozporu se Smlouvou. Komise vyjadřuje politování nad tím, že Rumunsko již část této náhrady vyplátilo jejím započtením proti dani, již jeden ze žalobců, společnost S.C. European Food S.A., rumunskému státu dluží, jakož i v důsledku opatření exekutora jmenovaného soudem.

8. NAVRÁCENÍ PODPORY

- (154) Podle Smlouvy a ustálené judikatury Soudního dvora EU má Komise, pokud zjistila, že je určitá podpora neslučitelná s vnitřním trhem, pravomoc rozhodnout, že dotčený členský stát musí tuto podporu zrušit nebo změnit ⁽⁹¹⁾. Soudní dvůr rovněž opakovaně rozhodl, že povinnost státu zrušit podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem, slouží k obnovení dřívějšího stavu ⁽⁹²⁾. Soudní dvůr v tomto ohledu stanovil, že tohoto cíle je dosaženo, jakmile příjemce vrátí protiprávní podporu, čímž ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve

⁽⁸⁹⁾ Rozhodnutí Komise ve věci N 2/07, souhrnné sdělení v Úř. věst. C 73, 30.3.2007, s. 15.

⁽⁹⁰⁾ Rozhodnutí Komise ve věci SA 38364, souhrnné sdělení v Úř. věst. C 233, 18.7.2014, s. 1.

⁽⁹¹⁾ Věc C-70/72 Komise v. Německo, EU:C:1973:87, bod 13.

⁽⁹²⁾ Spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92 Španělsko v. Komise, EU:C:1994:325, bod 75.

vztahu ke svým soutěžitelům, a obnoví se stav, který předcházel poskytnutí podpory⁽⁹³⁾. Na základě uvedené judikatury čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 stanoví, že „[j]e-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotýčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil“.

- (155) Žalobci tvrdí, že legitimně očekávali, že pobídky poskytnuté podle nařízení č. 24 jsou zákonné a že z nich budou moci těžit až do plánovaného konce jejich platnosti dne 1. dubna 2009. Komise v tomto ohledu poznamenává, že čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 659/1999 dále stanoví, že „Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva [Unie]“. Soudní dvůr EU uznal, že zásada ochrany legitimního očekávání takovouto obecnou zásadu práva Unie představuje. Komise ovšem nemá za to, že žalobci mohou takovýmto legitimním očekáváním argumentovat.
- (156) Podle judikatury Soudního dvora EU nemohou podniky, jimž byla poskytnuta podpora, až na výjimečné případy v zásadě legitimně očekávat, že tato podpora je zákonná, pokud nebyla poskytnuta v souladu s postupem stanoveným v čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Soudní dvůr EU v novější judikatuře prohlašuje, že při absenci dostatečně konkrétních ujištění plynoucích z pozitivního jednání Komise, která má výhradní pravomoc povolit členským státům Unie poskytnutí státní podpory, na jejichž základě se příjemce domnívá, že dotčené opatření nepředstavuje státní podporu, nemohou žádné mimořádné okolnosti zavdat důvod k uplatnění zásady ochrany legitimního očekávání, jímž by se předešlo navrácení opatření podpory, pokud Komisi nebylo oznámeno⁽⁹⁴⁾. Z judikatury již totiž dlouho vyplývá, že zásadu ochrany legitimního očekávání nelze uplatnit proti jasnému ustanovení práva Unie a že je-li postup vnitrostátního orgánu, jenž je příslušný pro aplikaci práva Unie, v rozporu s tímto právem, nemůže vést hospodářský subjekt k legitimnímu očekávání, že bude mít prospěch ze zacházení, jež je v rozporu s tímto právem⁽⁹⁵⁾. Je třeba předpokládat, že hospodářský subjekt jednající s péčí řádného hospodáře je s to určit, zda byl tento postup dodržen⁽⁹⁶⁾.
- (157) Komise poznamenává, že žalobcům mělo být v případě náhrady škody, kterou jim senát přiznal, nade vši pochybnost již předtím, než jim byla vydáním nálezu ve spojení s rumunským vnitrostátním právem, díky kterému má nález v rumunském vnitrostátním právním řádu právní účinek, poskytnuta podpora, jasné, že podle Komise výplata takovéto náhrady škody představuje nezákonnou a neslučitelnou státní podporu. Tento postoj byl senátu výslovně sdělen dne 20. července 2009 a byli o něm informováni i žalobci.
- (158) Pokud jde o tvrzení žalobců, že legitimně očekávali, že nařízení č. 24 je zákonné a že zůstane v platnosti až do 1. dubna 2009, připomíná Komise nejprve, že základ tohoto rozhodnutí tvoří výplata náhrady škody přiznané žalobcům senátem, a nikoli nařízení č. 24. Komise nicméně pro úplnost dodává, že žalobci nemohou důvodně argumentovat tím, že legitimně očekávali, že režim bude platit a trvat až do 1. dubna 2009. Pokud jde o tento režim, neodpovídala za dohled nad poskytováním státní podpory a její povolování před přistoupením Rumunska k Unii Komise, ale rumunská rada pro hospodářskou soutěž, a to na základě rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000 a rumunského zákona č. 143/1999 o státní podpoře. Komise v tomto ohledu poznamenává, že nařízení č. 24 bylo rumunské radě pro hospodářskou soutěž oznámeno s ohledem na změny plánované nařízením č. 75 a že rumunská rada pro hospodářskou soutěž svým rozhodnutím č. 244/2000 ze dne 15. května 2000 shledala, že tyto pobídky představují neslučitelnou státní podporu. Společnost S.C. European Food S.A získala osvědčení, díky němuž mohla, jak vysvětluje 133. bod odůvodnění, čerpat státní podporu v rámci režimu zavedeného nařízením č. 24, dne 1. června 2000, tedy až po přijetí uvedeného rozhodnutí. Neznamená to však, jak vysvětluje 134. bod odůvodnění, že k poskytnutí podpory došlo k tomuto datu.
- (159) Z uvedeného vyplývá, že v době, kdy podle nařízení č. 24 obdržela protiprávní státní podporu, k čemuž v každém případě došlo po 1. červnu 2000, si společnost S.C. European Food S.A musela být plně vědoma rozhodnutí rumunské rady pro hospodářskou soutěž ze dne 15. května 2000, kterým se pobídky podle nařízení č. 24 prohlašují za neslučitelnou státní podporu. Musela si nadto být vědoma evropské dohody o přidružení, která vstoupila v platnost dne 1. ledna 1995, a rumunského zákona č. 143/1999 o státní podpoře, který vstoupil v platnost dne 1. ledna 2000: jak tato dohoda, tak uvedený zákon zakazovaly Rumunsku poskytovat státní podporu a pravomoc schvalovat poskytnutí nové státní podpory svěřovaly rumunské radě pro hospodářskou soutěž. Vzhledem k tomu, že rada pro hospodářskou soutěž takovéto povolení nevydala, a vzhledem k judikatuře Soudního dvora EU, jejíž použitelnost vyplývala z článku 64 evropské dohody o přidružení z roku 1995, článku

⁽⁹³⁾ Věc C-75/97 *Belgie v. Komise*, EU:C:1999:311, body 64–65.

⁽⁹⁴⁾ Věc C-148/04 *Unicredito Italiano*, EU:C:2005:774, body 104 až 111.

⁽⁹⁵⁾ Rozsudek ve věci C-217/06 *Komise v. Itálie*, EU:C:2007:580, bod 23 a citovaná judikatura.

⁽⁹⁶⁾ Věc C-5/89 *Komise v. Německo*, EU:C:1990:320, bod 14.

1 prováděcích pravidel k rozhodnutí Rady přidružení EU–Rumunsko č. 4/2000 a *acquis communautaire*, nemohla společnost S.C. European Food S.A nikdy legitimně očekávat, že pobídky poskytnuté podle nařízení č. 24 představují slučitelnou státní podporu, a to bez ohledu na kroky rumunské vlády po přijetí rozhodnutí č. 244/2000. Táž argumentace samozřejmě platí i v případě společností Multipack a Starmill, jež získaly osvědčení dne 17. května 2002, tedy dva roky po přijetí rozhodnutí č. 244/2000. Žalobci se tedy ani nemohou účinně dovolávat toho, že legitimně očekávali, že režim podle nařízení č. 24 představuje zákonnou státní podporu, což Komise pro účely tohoto rozhodnutí považuje za nerelevantní.

- (160) Rumunsko tedy musí dosáhnout navrácení případné výplaty náhrady škody přiznané žalobcům senátem, protože takováto výplata představuje protiprávní a neslučitelnou státní podporu. Vzhledem k tomu, že pět žalobců spolu s ostatními dotčenými společnostmi skupiny EFDG tvoří jednu hospodářskou jednotku (viz 91. bod odůvodnění), vzniká těmto pěti žalobcům a ostatním dotčeným společnostem EFDG společná povinnost navrátit státní podporu, kterou některý z těchto subjektů případně obdržel, rumunskému státu. Na základě čl. 14 odst. 2 nařízení (ES) č. 659/1999 podpora, která má být navržena podle rozhodnutí o navrácení, zahrnuje úroky v přiměřené výši stanovené Komisí. Úroky jsou splatné od data, kdy byla protiprávní podpora k dispozici příjemci, do data jejího navrácení. Podle čl. 14 odst. 3 nařízení (ES) č. 659/1999 se navrácení provede bezodkladně a v souladu s postupy vnitrostátního práva dotyčného členského státu za předpokladu, že umožňují okamžitý a účinný výkon rozhodnutí Komise. Aniž je dotčeno právo Unie, učiní za tímto účelem a v případě řízení před vnitrostátními soudy dotyčné členské státy všechny nezbytné kroky v rámci jejich právních řádů, včetně dočasných opatření.
- (161) Komise v tomto ohledu poznamenává, že Rumunsko již přistoupilo k započtení částky 337 492 864 RON (přibližně 76 milionů EUR⁽⁹⁷⁾) proti dlužné dani jednoho ze žalobců, společnosti S.C. European Food S.A. Komise dále konstatuje, že dne 5. ledna 2015 exekutor jmenovaný soudem zabavil rumunskému ministerstvu financí částku 36 484 232 RON (přibližně 8,1 milionu EUR⁽⁹⁸⁾) a následně částku 34 004 232 RON (přibližně 7,56 milionu EUR) rozdělil na tři stejné díly a převedl je třem z pěti žalobců, přičemž si zbytek ponechal jako náhradu za náklady exekuce. Mezi 5. únorem a 25. únorem 2015 exekutor jmenovaný soudem zajistil na účtech ministerstva financí dalších 9 197 482 RON (asi 2 miliony EUR⁽⁹⁹⁾). Komise dále bere na vědomí, že rumunské orgány dobrovolně převedly částku 472 788 675 RON (asi 106,5 milionu EUR⁽¹⁰⁰⁾), která zahrnovala náklady exekutora jmenovaného soudem ve výši 6 028 608 RON, na vázaný účet na jméno pěti žalobců. Rumunsko musí dosáhnout navrácení těchto částek a případných dalších plateb poskytnutých žalobcům v rámci plnění nálezu, které již proběhly nebo v budoucnu proběhnou. Komise proto

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Výplata náhrady škody přiznané rozhodčím senátem zřízeným pod záštitou Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů (ICSID) nálezem ze dne 11. prosince 2013 ve věci č. ARB/05/20 *Micula a další v. Rumunsko*⁽¹⁰¹⁾ jedné hospodářské jednotce, již tvoří Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L. a West Leasing S.R.L., představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, která není slučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

1. Rumunsko nevyplatí neslučitelnou podporu uvedenou v článku 1 a dosáhne navrácení takovéto podpory, která již byla případně vyplacena některému ze subjektů tvořících uvedenou jednu hospodářskou jednotku, jež měla z této podpory prospěch, v rámci částečného provedení či výkonu rozhodčího nálezu ze dne 11. prosince 2013, jakož i případné podpory vyplacené některému ze subjektů tvořících uvedenou jednu hospodářskou jednotku, jež měla z této podpory prospěch, v rámci dalšího provádění rozhodčího nálezu ze dne 11. prosince 2013, na kterou Komise nebyla upozorněna nebo která bude vyplacena po dni přijetí tohoto rozhodnutí.

2. Viorel Micula, Ioan Micula, S.C. European Food S.A., S.C. Starmill S.R.L., S.C. Multipack, European Drinks S.A., Rieni Drinks S.A., Scandic Distilleries S.A., Transilvania General Import-Export S.R.L. a West Leasing S.R.L. mají společně povinnost navrátit státní podporu, kterou některý z těchto subjektů obdržel.

⁽⁹⁷⁾ Viz poznámka pod čarou 7.

⁽⁹⁸⁾ Viz poznámka pod čarou 38.

⁽⁹⁹⁾ Viz poznámka pod čarou 38.

⁽¹⁰⁰⁾ Viz poznámka pod čarou 40.

⁽¹⁰¹⁾ Věc ICSID č. ARB/05/20, *Ioan Micula, Viorel Micula, SC European Food SA, SC Starmill SRL, SC Multipack SRL v. Rumunsko*, konečný náález ze dne 11. prosince 2013.

3. Navráceny mají být částky pramenící z provedení či výkonu nálezu ze dne 11. prosince 2013 (jistina a úroky).
4. Částky, které mají být navráceny, se úročí od data, kdy byly poskytnuty příjemci, až do dne jejich splacení.
5. Rumunsko předloží přesná data, kdy stát jednotlivým příjemcům poskytl státní podporu.
6. Výše úroků se vypočte jako složený úrok podle kapitoly V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ⁽¹⁰²⁾.
7. Rumunsko s účinkem ode dne přijetí tohoto rozhodnutí zajistí, aby nedošlo k výplatě dalších částek podpory uvedené v článku 1.

Článek 3

1. Navrácení podpory uvedené v článku 1 musí být bezodkladné a účinné.
2. Rumunsko zajistí, aby toto rozhodnutí bylo provedeno do čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

Článek 4

1. Ve lhůtě dvou měsíců od dne oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Rumunsko tyto informace:
 - a) celkovou částku podpory, kterou každý ze subjektů uvedených v článku 1 tohoto rozhodnutí obdržel;
 - b) podrobný popis opatření k zajištění souladu s tímto rozhodnutím, která již byla přijata a která se plánují;
 - c) doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno podporu navrátit.
2. Rumunsko bude Komisi informovat o průběhu vnitrostátních opatření přijatých k provedení tohoto rozhodnutí až do úplného navrácení podpory uvedené v článku 1. Na žádost Komise neprodleně předloží informace o opatřeních k provedení tohoto rozhodnutí, která již byla přijata a která se plánují. Dále předloží podrobné údaje o částkách podpory a o úrocích, jejichž navrácení od příjemců již bylo dosaženo.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno Rumunsku.

V Bruselu dne 30. března 2015.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise

⁽¹⁰²⁾ Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (ES) č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

